

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126

JUTRO

Izhaja vsak dan, razen ponedeljka. Naročnina znaša mesečno Din 25.— Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon št. 2140. Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1. Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Borba proti boljševizmu

Komunistična propaganda in akcija, ki se povsod, kjer je mogoče, spreminja v teroristične pokrete, je postala že davno ena najresnejših skrbi skoraj vseh evropskih držav. Nevarnost je po...

To zaskrbljenost Evrope radi komunistične nevarnosti sta poskušala zelo spretno izkoristiti za svoje načrte dva mogočna čitatelja mednarodnega življenja v Evropi, hitlerjevska Nemčija in Vatikan. Skoraj istosčasno sta oba jela zvoniti plat zvona. Obenem sta naslovlila na javnost plamenč apej za usodno borbo proti boljševizmu...

Borba proti boljševizmu je nesporno zelo popularna pri vseh onih, ki hočejo očuvati današnji družbeni red in splošne temelje evropske civilizacije. Potrebno bi bilo, da bi se osnoval enodušen in močan odpor proti tej opasnosti, ki ogroža mir in varnost evropskih držav, toda pri tem je treba zelo resno paziti na to, da se v borbo ne vpletajo nobeni drugi načrti, ki nimajo ničesar skupnega z odporom proti boljševizmu in komunistični opasnosti. Hitlerjevska Nemčija in Vatikan pa vzbujata upravičen sum, da se pod gesli borbe proti boljševizmu krijejo drugi nameni.

Nacionalni socializem, ki je od vsega začetka zelo bučno izpopolnjeval in proglašal svoje celokupne poglede na svet in življenje, ni pustil svetovne javnosti v dvomu o dalekosežnih ciljih svoje zunanje politike. Njegova brutalna odkritost in pravčasno vzbudila zasluženo senzacijo in potrebne pozornosti, in to samo zato ne, ker je bil nacionalni socializem takrat še slab in neugleden pokret ljudi, o katerih se je mislilo, da so navadni demagogi in kričači brez vsake moči. Danes, ko narodni socializem suvereno vlada v Nemčiji, ko nebrzdano pričinja borbo na vseh straneh in postavlja Evropo vsak trenutek pred nova gotova dejstva, mora evropsko javno mnenje z največjo pozornostjo spremljati vsa stremeljenja, ki pripravljajo uresničenje onih že davno proglašanih ciljev. In prav zategadelj moramo v tem alarmu za borbo proti boljševizmu iskati druge motive in načrte.

Od prvega početka svoje propagande je nacionalni socializem usmerjal nemški narod na prodiranje proti vzhodu. V tem pogledu je prednjačil sam Adolf Hitler, ki je to misel programske izdelal v svoji knjigi »Mein Kampf«. Za njim so hodili Alfred Rosenberg, Möller van der Bruck, Giselherr Wirsing in drugi ideologi hitlerizma. Ta misel je bila v Nemčiji tako močna, da se je celo Oswald Spengler, ki ni pripadal taboru Hitlerjevih somišljenikov, pojavil kot propovednik prodiranja na vzhod. Pri tem ne smemo pozabiti na to, da je l. 1934. Hugenberg v imenu Hitlerjeve vlade predložil mednarodni gospodarski konferenci v Londonu spomenico, v kateri je zahteval, naj se prizna Nemčiji pravica prodiranja v vzhodno Evropo, v prvi vrsti v Ukrajino.

Hitler je pozival Nemčijo, naj hodi po poti starih nemških križarjev in naj z mečem pripori zemljo nemškemu plugu. V knjigi »Mein Kampf« piše: »Mi nacionalni socialisti s polno zavestjo podčrtavamo zunanjo politično smer naše predvojnne dobe. Mi nadaljujemo tam, kjer se je prenehalo pred šestimi stoletji. Mi ustavljamo večni pohod Germanov na jug in zapad Evrope in usmerjamo svoje poglede na zemljo na vzhodu. Mi končno zaključujemo kolonialno in trgovinsko politiko predvojnne dobe in prehajamo na politiko prostora v bodočnosti. In ako danes v Evropi govorimo o novi zemlji in prostoru, moremo v prvi vrsti misliti samo na Rusijo in njej podrejene obsejne države (Randstaaten). Zdi se, da usoda sama tu odpira prostor. Ko je izročila Rusijo boljševizmu, je odvzela ruskemu narodu ono inteligenco, ki je do sedaj vzdrževala njegov državni obstanek in jamčila zanje. — Razume se, da so bili za Hitlerja ta inteligenca samo Germani, ki so baje osnovali državo z inferiornim slovansko raso. Iz ugotovitev Lloyda Georgea je razvidno, da Hitler svojega stališča napram Slovanom ni spremenil.

Francoski frank se je zrušil

Valutni sporazum med Francijo, Anglijo in Ameriko bo Franciji olajšal izvedbo devalvacije in bo pripomogel k svetovni stabilizaciji valut

London, 26. septembra. Nagla poostreitev krize francoskega franka je zadnje dni pričelo novega silnega navala mednarodne spekulacije in vedno večjega odtoka zlata iz Francije povzročila, da je vprašanje devalvacije francoskega franka prej dozorelo, kakor se je splošno pričakovalo. Devalvacija francoskega franka je danes gotova stvar. Gre samo še za določitev odstotka devalvacije in za vse podrobnosti, ki so s tem v zvezi.

Francoska vlada je pospešila svoja pogajanja z Anglijo in Ameriko glede valutnega sporazuma za primer devalvacije in je prišlo včeraj med angleško, francosko in ameriško vlado do sporazuma, ki ima namen, preprečiti tekmovanje med frankom, dolarjem in funtom glede obsega devalvacije. Angleška vlada je še ponoči izdala komu-

niko, da Anglija ne bo nadalje znižala vrednosti funta v zvezi z devalvacijo franka. Isto zagotovilo je dala tudi ameriška vlada. Če pa bi se v zvezi z devalvacijo franka pojavile za Anglijo slabe posledice, se bo Anglija pogajala z ostalimi državami.

Sporazum je znenkrat omejen na Francijo, Anglijo in Zedinjene države, ker je od valutne politike teh držav v glavnem odvisna stabilnost svetovnih valutnih razmer. Angleška denarna politika se ne bo spremenila. Funt bo še naprej ostal svobodna deviza in bo, kakor doslej, angleški valutni izravnalni fond skrbel za to, da ne pride do večjih fluktuacij tečajev. Angleška vlada na koncu poudarja potrebo olajšanja mednarodne izmenjave dobrin in zlasti potrebo, da se opusti sistem kontingentov in uvoznih omejitev.

ne moči. Takrat nihče ne bi verjel, da bo morala prav Francija pet let kasneje navzlic ogromnim zlatim rezervam nastopiti isto trnjevo pot kakor Anglija. Mnogi so bili takrat mnenja, da pomeni padec funta oslabitev gospodarske moči angleškega imperija, danes pa vidimo, da se je ravno Anglija najboljši opomogla od svetovne gospodarske krize, saj je angleška produkcija letos že dosegla višino iz konjunkturalnega leta 1929. Na drugi strani vidimo, da se je gospodarska kriza v Franciji zaradi vztrajanja pri stari zlati pariteti še poostri-la in da je depresija dosegla letos najnižje stanje.

V Zedinjenih državah so bili tako dalekovidni, da so s spomladi leta 1933, brez neposredne nujnosti v valutno-tehničnem pogledu izvedli devalvacijo v znatnem obsegu. Tej devalvaciji je sledila borba med Anglijo in Zedinjenimi državami za čim nižjo vrednost valute, in s tem za čim večjo konkurenčno sposobnost na svetovnem trgu. Med obema državama je končno prišlo do pomirjenja pri relaciji 1 funt = 5 dolarjev, ki približno ustreza stari zlati relaciji. Tudi Češkoslovaška se ima zahvaliti dalekovidnosti bivšega finančnega ministra Dr. Engliša, ki je s svojim avtoritativnim vplivom uspešno izvedel devalvacijo češkoslovaške krome četudi v zmerem obsegu. Dr. Engliš je privratar v zgodovini denarništvu izvedel eksperiment devalvacije valute z istočasno ponovno uvedbo zlate valute na novi nižji pariteti. Češkoslovaškemu vzoru je sledila Belgija in bo sedaj očitno tudi Francija šla po isti poti.

Štiri atake na frank

Ze lanj v začetku leta je spribo razvoja gospodarskih razmer v Franciji postalo jasno, da Francija ne bo mogla ohraniti zlate paritete. Ze takrat so angleški gospodarski strokovnjaki napovedali, da je devalvacija franka neizogibna, ker stoji Francija pred alternativno, ali izvesti devalvacijo ali pa prilagoditi cene mednarodnemu nivoju cen. Ker pa bi prilagoditev mednarodnemu nivoju cen zahtevala poostreno deflacijsko politiko in s tem poostren pritisk na francosko gospodarstvo, je bilo jasno, da se bo morala Francija prej ali slej odločiti za drugo alternativo, odnosno za manjše zlo, to je za devalvacijo.

V aprilu lanskega leta je prišlo do prve atake mednarodne spekulacije na francoski frank, ki jo je Francoska banka z znatnimi žrtvami odbila. Sledila je druga ataka v jeseni in tretja letos v maju. Vsaka taka kriza je zahtevala od Francoske banke odjavo znatnih količin zlata in se je zaradi tega zlati zaklad Francoske banke od lanske spomladi zmanjšal za nič manj nego 20 milijard frankov in znežša sedita le še 52 milijard.

Stabilnost ni odvisna samo od zlata

Seveda je tudi še ta zlata rezerva ogromna in bi Francija še danes lahko ohranila stari zlati standard, če bi bilo odvisno to samo od zlata. Dogodki zadnjih let pa so dokazali, da obstoj še tako velikih zlatih rezerv ne nudi garancije za stabilnost valute, če za to niso dani vsi drugi pogoji.

Teoretično bi Francija lahko še danes odbila vsak napad spekulacije, če bi se odločila vzporedno z otkom zlata zmanjševati obtek bankovecev. Tega pa ni storila in tudi ne bi mogla storiti, ker bi to izzvalo poostreno deflacijo z nepredvidnimi posledicami za socialni mir in državi. Saj je že letos navzlic aktivni konjunkturalni politiki sedanje vlade prišlo do velikih mezdnih sporov. Francoska vlada je skušala z razširjenjem kreditne politike pozitivno gospodarsko delavnost. Posledica te politike pa je bilo povečanje nivoja cen za 20 do 30%, to je baš nasprotno od tega, kar bi morala francoska vlada storiti, če bi hotela za vsako ceno braniti frank.

Mednarodna spekulacija in tudi francoski kapitalisti so že davno uvideli neizogibnost devalvacije in tako je prišlo do rastočega bega francoskega kapitala v inozemstvo v obsegu, da se danes cenijo pobegli francoski kapital na okrog 30 milijard frankov. Francoske banke so zaprle svoje blagajne in niso hotele dajati francoski vladi nikakih posojil baš v času, ko je hotela francoska vlada z dalekosežnimi

Sklicanje izrednega zasedanja francoske zbornice

Borze v Parizu, Londonu in New Yorku zaprte — 16 zakonskih načrtov za devalvacijo franka

Pariz, 26. septembra. Sinoči pozno zvečer se je sestel ministrski svet in je vzel na znanje skupno izjavo francoske, angleške in ameriške vlade glede valutnega sporazuma. Za ponedeljek je sklicano izredno zasedanje zbornice, da sprejme vse zakonske predloge, ki so v zvezi z devalvacijo franka, finančni odbor parlamenta pa se bo sestel še jutri dopoldne.

Uradni listi so danes zjutraj objavili več dekretov finančnega ministrstva, ki so v zvezi s pripravami za devalvacijo franka. Eden od njih odreja, da ostanejo borze za devize in vrednostne papirje do nadaljnjega zaprte. Drugi dekret odreja, da se trgovska plačila v zlatu in tujih valutah kakor tudi plačila zaradi obveznosti v lombardu na pisмено zahtevo dolžnikov odlože do dneva, ki ga bo še določilo finančno ministrstvo. Tudi vsi menični protesti so zaenkrat suspendirani. Glede na ukrep francoske vlade so bile tudi denarne borze v Londonu in New Yorku včeraj zaprte in bodo ostale zaprte tudi v ponedeljek, da se tako onemogoči spekulacija pred končno devalvacijo francoskega franka.

Za devalvacijo franka je francoska vlada pripravila 16 zakonskih načrtov, o katerih bo že jutri razpravljajl finančni odbor parlamenta, v ponedeljek pa jih bodo predložili parlamentu. Dogodki se vrstijo s tako naglico, da je bila Francoska banka primorana v noči od petka na soboto sklicati sejo glavnega odbora, da prouči vse zakonske načrte, ki so v zvezi z devalvacijo, predvsem pa, da razpravlja o obsegu devalvacije.

Finančni minister Vincent Auriol je davi sprejel novinarje in jim raztolmačil ukrepe, ki jih namerava izvesti vlada v zvezi z valutno reformo. Omenil je najprej sporazum med Francijo, Anglijo in Zedinjenimi državami ter izrazil svojo hvaležnost ameriški in angleški vladi za iskreno sodelovanje. Vse države so pozvane, da pristopijo k temu valutnemu sporazumu, ki ima namen preprečiti valutno vojno in pomeni začetek miru na svetovnih valutnih trgih, ki je pogoj za stabilizacijo svetovnih gospodarskih razmer.

Nato je minister Auriol navedel vse razloge, ki silijo Francijo, da prilagodi svojo valuto ostalim svetovnim valutam. Posledice te valutne reforme bodo brez dvoma ugodno vplivale na francosko gospodarstvo. Francoska vlada želi preprečiti eventualna socialna trenja, ki bi nastala v zvezi z devalvacijo franka. Predložila bo poslanski zbornici zakonski načrt o prisilnem odkupu vrhu zlata v Franciji po sedanjem tečaju. Vrhu tega bo predložila vrsto zakonov za zaščito malih varčevalcev, bivših bojevnikov in upokojenecv in zakone glede ureditev mezd v skladu z življenjskimi stroški. Stori-la bo vse, da prepreči neutemeljen skok cen industrijskih izdelkov, če bo treba tudi z znižanjem uvoznih carin. Obrestna mera starih hipotekarnih dolgov bo znižana na 5%. Poseben fond 2 milijard bo ustanovljen za sanacijo občinskih financ. Minister je na koncu izrazil prepričanje, da bosta obe zbornici postavili vprašanja notranje politike na stran in podprli vlado v njenem prizadevanju za gospodarsko obnovo in za socialno pomirjenje.

Zaključna faza svetovne valutne krize

Ljubljana, 26. septembra. Padec francoskega franka je brez dvoma najvažnejši dogodek v svetovnem gospodarstvu zadnjih let, odkar so spomladi leta 1933. Zedinjene države izvedle devalvacijo dolarja. Devalvacija francoskega franka, ki ji bodo morali slediti podobni ukrepi prej ali slej tudi v ostalih državah zlatega bloka in v državah, kjer še navidezno drže zlato pariteto, pomeni zaključno fazo svetovne valutne krize, ki že vrsto let pretresa svetovno gospodarstvo in ne dopušča, da bi prišlo do končnega ozdravljenja gospodarskih razmer in do novega konjunkturalnega vzpona.

Dne 11. maja 1931 je avstrijska Kreditanstalt zaprla svoje blagajne. Takrat se je pričela mednarodna kreditna kriza, kmalu

zatem pa doba valutnih polomov in doba splošne gospodarske vojne, ki še vedno traja.

Pet let po padcu angleškega funta

Prav te dni (22. t. m.) je preteklo točno pet let, odkar se je pod težo mednarodne kreditne krize zrušil angleški funt, ki so mu takoj sledile druge valute v državah, ki danes tvorijo angleški blok. Tudi v vseh srednjeevropskih državah in v večini predkomorskih držav so razmere kmalu po padcu funta izsilile opustitev zlate paritete. Med njimi je bila tudi naša država. V jeseni leta 1931 je bila Francija na vsi-ku svoje politične, gospodarske in finanč-

nikanskega organa je »Hrvatska Straža« mnogo svobodneje obrazložila. Ona pripisuje stališču Vatikana »dalekosežne politične posledice«, in zre v njem »epohalen dogodek v mednarodnem življenju«. Češ to je opozoritev katolicizma vsega sveta, da ne sodeluje z mark-sisti, »in četudi bi morda šlo za čisto politične cilje, da celo ne v akcijah, ki bi si zdele plemenite in koristne«. Z drugimi besedami povedano: katoliki ne smejo nastopati proti političnim ciljem nacionalnega socializma, ako ta progla-si, da se bori proti boljševizmu. Nedavno smo čuli celo v ljubljanskem radiu razlago, da bo protiboljševska fronta spremenila obraz Evrope in z zelo razumljivim namigavanjem je ljubljanski strokovnjak tudi naši Jugoslaviji odredil novo pot v mednarodni politiki... Bilo je to pred Bukarešto in Bratislavo.

Akciji hitlerjevske Nemčije in Vatikana se zdita na prvi pogled neodvisni druga od druge in samo paralelni. Prav gotovo pa je, da ti akciji nista brez notranje povezanosti. Ni slučaj, da so

istoačasno prodirle v javnost vesti o pomirjenju med Vatikanom in nacionalnim socializmom, za kar je bila predhodnica znana poslanica nemškega episkopata. Hitlerjevska Nemčija vsekakor računa, da bi pomenjalo zanjo vsaj ogromno moralno korist, ako bi se Vatikan v trenutku spopada z Rusijo pod geslom borbe proti boljševizmu postavil na stališče, da se katolikom po drugih državah ni treba temu protiviti niti v primeru, ako bi hitlerizem odkrito težil za revizijo mirovnih pogodb na škodo njihovih držav.

Potreba je, da se Evropa in njeni narodi branijo boljševizmu. Toda hitlerjevska Nemčija in Vatikan nista olajšala te borbe s svojim stališčem, zakaj nihče ne more pričakovati da bi v takšen protiboljševski blok vstopile tudi one države, katerim se že vnaprej napoveduje, da bo skupna borba prinesla tudi revizijo mirovnih pogodb na njihovo škodo. Hitlerjevska Nemčija in Vatikan sta s tako politiko samo olajšala položaj boljševizma.

javnimi deli omogočiti zboljšanje gospodarske delavnosti. Zato je bila francoska vlada primorana vedno znova apelirati na Francosko banko in se je tam v letošnjem letu zadovoljila že za okrog 18 milijard frankov.

Kaj bo z ostalimi zlatimi valutami

Devalvacija francoskega franka je tako važen dogodek v svetovnem gospodarstvu, da ne bo ostal brez posledic za ostale države. V londonskih finančnih krogih pričakujejo, da bosta morali kmalu slediti tudi Švica in Nizozemska, Nemčija pa da komaj čaka, da vzame devalvacijo francoskega franka za povod in da sama določi novo vrednost marki. Včeraj so sicer prišla vedno iz Curiha kakor tudi iz Amsterdama zagotovila, da švicarska in nizozemska vlada ne bosta sledili Franciji, vendar take izjave danes ne zaležejo več, saj je tudi francoska vlada še nedavno zatrjevala, da bo branila zlati standard. Morda bodo tudi nekatere druge države še prisiljene korigirati sedanji obseg devalvacije in ni izključeno, da bo tudi naša država zvišala ooficelno premijo na ono višino, kakor že velja v svobodnem deviznem prometu.

Nova doba svetovnega gospodarskegarazvoja

S padcem francoskega franka je odpadla največja ovira za razvoj svetovnega gospodarstva in za nov konjunkturalni vzpon. Ogromne milijarde razpoložljivega kapitala čakajo danes v zapuščenih evropskih državah, v Angliji in Ameriki na gospodarsko udejstvovanje in je naravno, da nihče ne bo držal več brezobzorno zlata v tresorju, čim bodo entrat vse valutne razmere v svetu razčiščene in bo odpadla vsaka nadaljnja nevarnost valutnih sprememb. Po cenitvi nemškega statističnega urada je danes v obliki zlata tesaviranih v svetu za preko 7 milijard zlatih mark ali za 126 milijard dinarjev brezposelnega kapitala, ki čaka le valutnega pomirjenja v svetu, da pride zopet na površje in najde primerne uplozbe.

Za investicijske delavnosti v svetu se odpirajo ogromne perspektive. Ni izključeno, da se bo v kratkem pričela nova doba svetovnega razvoja. Vse države bodo kmalu odstranjeni zadnji sledovi svetovne gospodarske krize, če so vsi nacionalni državniški bolj uvideli in se ne bi toliko upirali neizogibni devalvaciji franka, bi morda že danes svetovno konjunktura stala na mnogo višjem nivoju, nego je v resnici.

Obseg devalvacije 17 do 27 odst.

Pariz, 26. septembra. w. Od ministrskega sveta izdelani zakonski načrt o razvrednotenju franka, bo vlada, predložila parlamentu v ponedeljek zjutraj. Da se omogoči čim hitrejša razprava, se bodo že v nedeljo dopoldne sestale komisije senata in zbornice, da proučijo ta predlog. Ministrski predsednik Leon Blum bo ta zakonski načrt sam branil pred parlamentom. Domnevajo, da bodo razprave v zbornici in v senatu trajale dva dni. Glede obsega devalvacije so dopoldne v poučenih krogih zatrjevali, da bo frank nasprotni funtu znova stabiliziran na baži 100 frankov za 1 funt (doslej 75 frankov za 1 funt), kar bi pomenilo, da bo frank devalviran za 25%.

Sedaj pa zatrjujejo, da bo znašala bodoča vrednost franka 43 do 49 miligramov zlata, dočim je znašala doslej po stabilizacijskem zakonu iz l. 1928. 58,95 miligrama zlata. Obseg devalvacije bi se torej gibal v mejah od 17 do 27% sedanje zlate vrednosti. Najbrže pa točen obseg devalvacije v zakonu ni določen in bo prepuščeno finančnemu ministru, da ga naknadno določi.

Tudi Švica je sklenila devalvacijo

Bern, 26. septembra. w. Švicarski zvezni svet se je danes dopoldne v večurni seji bavil z valutnimi dogodki v Franciji. Po končanih posvetovanjih je bilo objavljeno naslednje sporočilo: »Z ozirom na sklep francoske vlade razvrednotiti francoski frank za približno 30%, smatra zvezni svet, da interesi nacionalnega gospodarstva silijo tudi Švico, da prilagodi svojo valuto vodilnim svetovnim valutam. Zvezni svet bo v ponedeljek švicarskemu zveznemu svetu predložil svoje poročilo. Borze bodo ta dan ter v torek zaprte.

O predgovodini sklepa švicarskega zveznega sveta poročajo »Baseler Nachrichten«: »V četrtek zvečer je prispela v Bern delegacija francoske vlade, da pridobi Švico zato, da bi se tudi ona pridružila korakom Francije glede devalvacije. Najprej je kazalo, da bo švicarski zvezni svet držal švicarski frank. Najbrže pa so oddaje zlata povzročile, da je švicarski zvezni svet izpremenil svoje stališče. Ob 14. uri so končno sporočili novinarjem že znani sklep zveznega sveta. V švicarskem finančnem departamentu že izdelujejo predlog za določitev novega tečaja in glede oddaje zlata Narodni banki, da se prepreči spekulacija.

Odmevi v drugih državah

Haag, 26. septembra. AA. (DNB). Nizozemska vlada je sklenila obdržati tečaj goldinarja. Uradno poročilo o tem pravi: Glede na gibanje, ki je nastalo na področju mednarodnih valut, naznanja nizozemska vlada, da ne bo odstopila od svoje dosedanje valutne politike.

Bruselj, 26. septembra. w. Belgija je izjavila, da bo pristopila angleško-francosko-ameriški valutni zvezi in bo poslala francoski vladi tozadejno sporočilo.

Francija predlaga obnovo razorožitvenih pogajanj

Francija je vedno pripravljena skleniti dogovor o varnosti vseh prizadetih držav

Zeneva, 26. septembra. w. Na dopoldanski seji skupščine Društva narodov se je nadaljevala splošna debata o delu Društva narodov v preteklem letu.

Francoski zunanji minister Delbos je med drugim izjavil, da vzdržuje Francija v polnem obsegu klub težkočam in neuspehom zadnjih let svoje zaupanje v Društvo narodov. Angleški zunanji minister Eden je dejal Delbos, je včeraj v imenu angleškega naroda izjavil, da si angleški narod nikoli ne bo pustil vzeti svojih tradicionalnih svobod in da ne bo dopustil uničenja demokracije. To je tudi mnenje in podlaga francoske politike. Na svetu je več raznih političnih režimov. Posamezni narodi naj sami izbirajo med režimi, obstoja samo pa na način mednarodnega sodelovanja v tem, da se prizna vsakemu narodu pravica organizirati se v svojih mejah po svojem lastnem prepričanju. Francoska vlada je kljub vsem težkotam pripravljena skleniti dogovor, ki bo zagotovil varnost vseh udeležencev in ki bo izključeval vsako zahrbtno misel obkolitve ali nadvlade. Francoska vlada je meseca julija predlagala, naj se ojačijo akcijska sredstva Društva narodov. V tem pogledu so bila poslana vprašanja vsem članicam Društva narodov, ki so bile tudi opozorjene na potrebno regionalnih varnostnih paktov. Francija je v duhu pakta o Društvu narodov sklenila take pogodbe ter je podala svetu zgled svetostbe, s katero vztraja pri teh paktih. Poleg političnih obstojajo tudi gospodarski in finančni problemi velike važnosti, ki jih je treba rešiti da se premaga svetovna kriza in utrdi mir. Pravkar ste čuli, da je Francija z Veliko Britanijo in Zedinjenimi državami vodila pogajanja o izenačenju valut.

Popuščanje v politični in gospodarski nepetosti bi se zelo pospešilo, če svet ne bi trpel zaradi bremen za oboroževanje. Kakor smo odločeni prevzeti vsako izziv, da zagotovimo nacionalno obrambo, smo kljub temu vedno pripravljene pridružiti se dogovoru, ki bo dosegel mednarodno in pravično ureditev oboroževanja. Francoska vlada zahteva danes, naj se predsedstvu mednarodne razorožitvene konference predloži vprašanje obnove dela te konference. Ako bise izvedel ta načrt, bi mogla Evropa ustaviti oboroževalno tekmovalstvo.

Za Delbosom je norveški zunanji minister Kohr pojasnil predloge svoje države glede reforme Društva narodov. Posebno važnost je treba posvetiti izpolnitvi ukrepov, da se prepreči vojna. Hitra in odločna intervencija v začetnem stadiju sporov bi mogla preprečiti izbruh sovraštva. Prav tako ne sme prevladati uporaba klavzule o soglasnosti onemogočiti preprečenja sporov. Nalo je govoril o problemu surovin ter e bavil tudi s problemom političnih beguncev.

Avstrija rešena finančne kontrole DN

Zeneva, 26. septembra. b. Svet DN je danes soglasno sprejel predlog finančne komisije, da se s 1. oktobrom ukine finančna kontrola nad Avstrijo. S tem denimo preneha funkcija zastopnikov DN pri avstrijski narodni banki. Avstrijski finančni minister je pri tej priliki predložil svetu DN natančno poročilo, v katerem je izrazil svojo hvaležnost svetu DN zaradi upoštevanja avstrijske želje.

Azana prosi za azil

Predsednik španske republike hoče z več člani vlade pobegniti z argentinsko vojno ladjo iz Španije

Buenos Aires, 26. septembra. o. Po poročilih argentinskega poslanstva v Madridu je predsednik španske republike Azana zaprosil zase in za več članov sedanje vlade za azil v argentinskem poslanstvu, ker so anarhisti in komunisti zagrozili, da bodo njega in nekatere člane Caballerove vlade ubili. Komunisti in anarhisti dolže Azano in njegove pristaje, da so zakrivil s svojim omahovanjem uspeh upornikov in tako onemogočili zmago levičarjev. Argentinski poslanik je sporočil argentinskemu zunanjemu ministru željo Azane, ki je obenem zaprosil, naj bi mu dovolil, da pobegne na krov argentinske križarke, ki se muči v španskih vodah. Argentinska vlada je pooblastila svojega madridskega poslanika, da ugodi tej želji Azane in njegovih pristajev pod

pogojem, da odpotujejo iz Španije. Pristala je tudi na to, da morejo odpotovati z argentinsko vojno ladjo kamorkoli žele.

Zveza Madrid-Toledo pretrgana

Rabat, 26. septembra. b. Sevillski radio poroča, da so uporniške čete presekale vse zveze z Madridom, kar je prisililo madridsko vlado, da je takoj odposlala ojačena proti Toledo. Vse vladne čete, ki so doslej napadale Alcazar so bile umaknjene v mesto, ker so došla poročila, da se prednje čete polkovnika Yagusa že bližajo Toledo in da so oddaljene od mesta le še dobrih 14 km. Spricho napetega položaja so kaderi, ki se še nadalje branijo v Alcazaru, odposlali svoje žene in otroke v zaledje.

Madridska vlada obtožuje

Nemčijo, Italijo in Portugalsko vmešavanje v španske notranje zadeve s podpiranjem upornikov

Zeneva, 26. septembra. b. Pozornost tukajšnjih krogov je zbruda nota, ki jo je v imenu madridske vlade včeraj izročil španski zunanji minister del Vayo vsem državam, ki so pristale na sporazum o nevmešavanju v španske notranje zadeve, ter generalnemu tajnistvu DN. Nota navaja podrobno vse primere, ki dokazujejo indirektno vmešavanje tujih sil v španske zadeve. Navedene so poimensko naslednje države, ki jih madridska vlada obtožuje vmešavanja: Nemčija, Italija in Portugalska. Priložene se tudi dokazilne listine. Madridska vlada izjavlja, da je Nemčija prekrsila določbe o nevtralnosti, ker se je očito postavila na stran upornikov. Pri operacijah okoli Talavere so se uporniške čete posluževale izključno nemškega orožja. Prav tako je Nemčija poslala upornikom večje število letal.

Na celo imena pilotov, ki so vodili ta letala. Najhuje se seveda obtožbe proti Portugalski, ki ji nota ne očita samo podpiranja uporniških transportov preko lastnega ozemlja, temveč tudi bujne pristopke kakor n. pr. da je Gil Robles na pristonek lizbonske vlade ustanovil svoj glavni stan v Lizboni.

Ta dokument je bil predložen zainteresiranim državam še pred govorom španskega zunanjega ministra pred skupščino DN. Tako je nato je angleški zunanji minister prevzel vlogo posredovalca in je nagovarjal del Vaya naj bi opustil javno imenovanje Portugalske, če bi po njegovem posredovanju pristala na sodelovanje v mednarodnem odtihu za kontrolno izvajanja nevtralnosti, ki zaseda v Londonu. Edenu je posredovanje v tem smislu uspelo. Govor del Vaya pred skupščino je bil zato mnogo bolj zmeren, kakor so po prvi napovedi njegovih izjav pričakovali.

Trgovinski dogovor z Italijo podpisan

Rim, 26. septembra. AA. Nocoj ob 19. sta Italija in Jugoslavija podpisali dogovor o trgovinski izmenjavi in likvidaciji jugoslovenskih klirinskih terjatev. V imenu Italije je dogovor podpisal zunanji minister prof. Ciano, v imenu Jugoslavije pa naš poslanik v Rimu Jovan Dukić in šef jugoslovenske delegacije dr. Milivoj Pilja. Ob 23. je jugoslovenska delegacija odpotovala iz Rima ter bo prispela v Beograd v ponedeljek zjutraj s simplonom.

najbolj pospeši medsebojni trgovinski promet. Tečaj lire za obračunavanje je določen na 29,5 lire za 100 Din. Novi sporazum določa, da bo Italija kupila v Jugoslaviji lesa za 40 milijonov lir, med drugim bukovega lesa za 5 milijonov lir. Jugoslavija bo uvozila iz Italije tudi večje število avtomobilov in traktorjev. Desetodstotni višek na korist Italije bo služil v prvi vrsti za kritje zamrzlih jugoslovenskih klirinskih terjatev v Italiji.

Dr. Pilja pri Ciano

Rim, 26. septembra. p. Italijanski zunanji minister Ciano je sprejel snoči pomočnika zunanjega ministra in šefa jugoslovenske trgovinske delegacije dr. Piljo ter ostal dalje časa z njim v razgovoru.

Rickett se zanima za naše rafinerije

Beograd, 26. septembra. o. Kakor se doznava, se bo znani finančnik Rickett v kratkem zopet vrnil v Beograd. Baje se zanima za zgraditve velikih rafinerij, ki se imajo zgraditi v Jugoslaviji v smislu sporazuma z Rumunijo, ki bo dobavljala petroleje za potrebe naše vojske. V kratkem se bo pričela dobava 40.000 ton petroleja za dopolnitev jugoslovenskih rezerv. Prvotno je bilo namenovano, da se ta petrolej rafinira v neki nemški tovarni da bi se na ta način zmanjšala zamrzle jugoslovenske terjatve v Nemčiji. Sedaj je bilo sklenjeno,

da se bo petrolej rafiniral v Rumuniji, dokler ne bodo zgrajene jugoslovenske rafinerije.

Zastopnici francoskega ženstva pri Nj. Vel. kraljici

Kotor, 26. septembra. AA. Nj. Vel. kraljica Marija je v navzočnosti Nj. Vel. rumunske kraljice matere sprejela v Miločerju v posebni avdienci go Brunswickovo, državno podajnico za vzojo ljudstva v Franciji. in go. Savasser. pomočnico kabinetskega šefa go Brunswickove. Ga Brunswickova bo govorila 1. oktobra na mednarodnem ženskem kongresu, ki se bo sestel v Dubrovniku.

Beleške

„Jugoslovenski glasnik“

V Beogradu izide v ponedeljek list Jugoslovenske nacionalne stranke »Jugoslovenski glasnik«. List bo izhajal kot tednik. Glavna naloga mu bo širiti načela ter podpirati politiko in delo JNS. Dalje bo razpravjal o težnjah in ciljih jugoslovenske politike v duhu jugoslovenskega edinstva in prikazoval nevarnost nasprotnih ciljev in načrtov. To je tem bolj potrebno, ker v našem političnem življenju ni bila nobena stranka toliko napadana in obrekovana kakor JNS. Zlasti po izvolitvi Petra Živkovića za predsednika so posvke in napadi narasli: v pravcati hodournik in v službenih in polslužbenih glasilih drugih strank se vodi borba proti JNS v tonu surovih pamfletov.

Uredništvo lista daje jamstvo, da bo Jugoslovenski glasnik v polni meri izpolnjeval svojo nalogo.

Pozdrav ministru Kreku

»Samouprava« poroča o obisku predsednika vlade g. dr. Stojadinovića v Kruševcu in ilustrira svoje poročilo s prigodnimi pesmicami o posameznih ministrih. Potem ko je ugotovila, da »gdje je bračo, Jankoviću Diura, tu su uvijek sloboda kultura« se posebno laskavo izraža o ministru g. Kreku, kateremu posveča sledeče verzice:

»Kad je jutros jutro osvanulo, našem Kreku u deo panulo, da poseti milu Sumadiju i pretstavlja divnu Sloveniju. Naš nam Kreka dodje iz daleka da on vidi našega čoveka! Zdrav mi, Kreko, moj zeleni venče, zdravo brate, ljepci Slovenče«

Odstop podstarešine SKJ Čede Milića

Beograjska »Politika« poroča iz Mostarja, da je podal ostavko na mesto četrtga podstarešine Sokola kraljevine Jugoslavije znani sokolski delavec in organizator kmečkih sokolskih čet g. Čeda Milić, starosta Sokola v Mostarju. V demisijskem pismu navaja g. Milić kot vzrok ostavke to, da kljub njegovim prošnjam ni bil prekličen ukaz o premetitvi g. Kocića načelnika mostarske sokolske župe, iz Mostarja v Jagodino. Kocić je bil eden glavnih organizatorjev kmečkih sokolskih čet v Hercegovini.

Zanimive volitve

V Čepini v osjsekem srežu so bile preteklo nedeljo volitve v tamošnji »Zemljiško zajednico«. Postavljene so bile tri liste: lista JRZ lista bivše HSS in lista JNS. Lista JRZ je dobila 160 glasov, lista HSS 117 glasov, za listo JNS pa sta glasovala 102 volilca.

Dve stoletnici

Te dni so objavili listi odtok ministra financ, da morejo sprejeti občinske uprave za plačilo zaostalih občinskih davkov namesto denarja žito, katerega cene bodo določale banke uprave. Tako smo se ravno po sto letih vrnil na plačevanje davkov s poljskimi pridelki, ki ga je odpravil l. 1835. knez Miloš z odlokom, da se morajo v bodoče plačevati vsi davki v denarju, kar je ne malo pripomoglo k prehodu od naravnega k denarnemu gospodarstvu v Srbiji. Se druga stoletnica je letos. L. 1836 se je v Srbiji vodila prva živahna borba za razdolžitev kmetov. Po sto letih je kmečka zaščita ponovno eno glavnih vprašanj našega naroda.

Vodja „ad hoc“

Glasilo sarajevskega nadškofa dr. Sarića »Katolički tednik« zavrača poskuse, uvesti načela totalitarnosti v hrvatskem političnem življenju. Po njegovem mišljenju dr. Maček vedno naglašja, da je samo predstavnik volje naroda, ki mu daje smernice za njegovo delovanje. »Dr. Maček je narodni voditelj, ne pa firer, ki sam misli in odloča za vse narod. Dr. Maček je samo »ad hoc« izvoljeni narodni voditelj, s katerim prihaja do polnega izraza prostovoljna disciplina narodne skupnosti, ki se zaveda potrebe skupnega in enotnega nastopa. Seveda je povezano s tem vodstvom veliko narodno zaupanje napram dr. Mačku, ki pa zahteva zase voditeljske pravice samo na političnem polju«.

Uveljavljenje uredbe o kmetijskih dolgovih

Beograd, 26. septembra. p. Današnje »Službene novine« so objavile uredbo o likvidaciji kmečkih dolgov, ki je stopila torej z današnjim dnem v veljavo.

Sprejemi diplomatov pri predsedniku vlade

Beograd, 26. septembra. AA. Predsednik ministrskega sveta in zunanji minister dr. Milan Stojadinović je davi sprejel francoskega poslanika grofa Dampierrea, rumunskega poslanika Guranescu in našega poslanika v Washingtonu Konstantina Fotiča.

Obiski grškega kralja

Beograd, 26. septembra. d. »Politika« poroča iz Ankare, da bo grški kralj obiskal v teču m. seca oktobra Ankaru, Bukarešto in Beograd. V Ankari se bo sestel s predsednikom Kemalom Atatürkum, v Bukarešti s kraljem Karolom in v Beogradu s knezom namestnikom Pavlom. Glavni predmet razgovorov bo ojačanje Balkanske zveze.

Zadušnica za Sv. Pribičeviča v Zagrebu

Zagreb, 26. septembra. o. V pravoslavni cerkvi je bila danes zadušnica za pokojnega Sv. Pribičeviča. Prisostvovali so ji člani izvršnega odbora SDS, zastopnik dr. Mačka profesor Jelašić in večje število narodnih poslancev HSS z dr. Trumbićem na čelu.

Iz finančne kontrole

Beograd, 26. septembra. p. Premešeni so: višji poverjenik finančne kontrole Matija Ivančić iz Murske Sobotne ja Sušak, podpoverjenik finančne kontrole Stanislav Stanić iz Krškega in Ljubljano, podpoverjenik Mihael Parez pa iz Brežic v Krško.

PO VRNITVI IZ INOZEMSTVA

pariški in dunajski modeli

ATELJE

HITRY

O narodni legitimaciji

Različna mnenja „Samouprave“, „Obzora“ in „Hrvatskega dnevnika“

Glavni organ JRZ »Samouprava« je objavil uvodnik z naslovom »Narod ima besedo«, v katerem napoveduje, da se bo volitvah v moravski banovini v tem »srcu Srbije« moglo ugotoviti, kdo ima pravico govoriti v imenu »srbskega dela našega naroda.« Članek je spisan v smislu napovedi odličnih politikov JRZ, da bo imela po občinskih volitvah v moravski banovini Radikalska zajednica legitimacijo za razgovore o sporazumu s Hrvati. Posebno značilen je bil v tem oziru nedavni govor ministra Djura Jankovića, ki je odkrito napovedal pričetek razgovorov med JRZ in Hrvati po zaključenih občinskih volitvah, ki bodo, kakor je dejal, »pokazale, da imamo v bistvu dani v tej državi samo dve fronti. Na eni strani vsedržavni JRZ, na drugi pa pokret dr. Mačka. Vse ostale skupine, posebno srbijski del združene opozicije, so brez pomena.«

To mišljenje je sprejel za svoje tudi zagrebški »Obzor«, ki je kot zvesti sekundant »Samouprave« in poloficiozno glasilo JRZ za hrvatske kraje že z nemalim dopadanjem ugotovil neizogibni poraz srbijskega združene opozicije pri bližnjih občinskih volitvah. Na račun tega poraza, katerega pogoji so seveda tudi v Zagrebu dobro znani, je pričel »Obzor« na njemu lasten način izkomplementirati srbijski del združene opozicije iz posvečenih dvorov hrvatske narodne politike.

Uslužne roke so poskrbele, da se »Obzore« napovedi servirajo tudi v zunanjem časopisju kot mišljenja samega dr. Mačka, češ da bo Maček priznal JRZ kot zastopnico Srbov ter z njo napravil sporazum.

Kakor že večkrat, se je tudi tokrat pokazalo, da so »Obzore« interpretacije Mačkovih pogledov in namer vse prej nego avtentične. Oglasil se je namreč službeni

organ Mačkovega pokreta »Hrvatski dnevnik« ter je temeljito obračunal s starim intrigantom iz Tipografije. »Hrv. dnevnik« ugotavlja, da občinske volitve pod sedanjim zakonom nimajo političnega pomena in najmanje bi one mogle dati legitimacijo, da se kdo kot predstavnik Srbov pogaja s Hrvati. Na občinske volitve je sploh treba gledati drugače nego na parlamentarne. Zlasti v Srbiji one ne morejo dati prave slike politične grupacije, kaj šele opredelitve. Naj bo večina občin v rokah opozicije ali vlade, ipak se ne bo moglo reči, da je ta večina po občinah vezana tudi na politična načela vlade ali opozicije. Za predstavnike Srbije in to cele, ne samo srbene banovine, bo mogoče priznati le one, ki bodo izvoljeni pri svobodnih parlamentarnih volitvah. Ti politični predstavniki bodo morali imeti svoje gotovo gledanje in mišljenje o vprašanju reorganizacije države, ki se bo moralo strinjati z gledanjem in mišljenjem predstavnikov hrvatskega naroda, odnosno se strinjati z izjavami, ki jih je dal do sedaj v tej zadevi g. predsednik dr. Maček.«

»Hrvatski dnevnik«, ki ne ljubi meglenih fraz in dvoumnih izjav, kakor njegov stari kolega »Obzor«, je ravno v zadevi legitimacije bodočih srbijskih predstavnikov za razgovore z dr. Mačkom čudovito odkrit in jasen, ko pravi, »da bodo morali govoriti naravno ne na osnovi sedanjih zakonov, pa tudi same ustave, na kateri sloni sedanji režim, nego samo na osnovi svobodno izvedenih volitev za konstituantno.«

Radovedni smo sedaj na odgovor »Samouprave«, ki je menda že štela po gumbih, koliko resorov bo treba odstopiti po zaključenih občinskih volitvah za srečno rešitev hrvatskega vprašanja, da bosta volje sit in koza cela.

Nove komasacije občin v dravski banovini

Beograd, 26. septembra. p. Notranji minister je na podlagi čl. 50 finančnega zakona in po odobrenju ministrskega sveta izdal uredbo o izpremembi meja posameznih srezov. Med drugim določa ta uredba, da se sedež sreza Dravograd premesti iz Prevalj v Dravograd.

Ta uredba določa nadalje, da se selo Skaručna, Voljko in Povodje občine Vodice, srez Karamuk, ter kat. obč. Sv. Križ sela Zagorica, Sv. Križ in Vrh iz občine Kresnice, srez Litija in področje bivše občine Dragomelj občine Domzale, kraji Velika in Mala Zalna, Pleševica, Velika in Mala Loka in Luče občine Višnja gora, srez Litija, izločijo iz tega sreza ter priključijo srezu Ljubljana-okolica.

Bivša občina Mala Reka občine Trbovlje se izloči iz sreza Krško ter priključi srezu celjskemu.

Selo Kozjek hiš. št. 16, 17, 20 do 23, 27, 29, 36, 54 in 55, selo Zabukovje in selo Sotla hiš. št. 16, 19 in 20 ter selo Trstenik občine Mirna se izločijo iz sreza Novomesto in priključijo srezu Krško.

Kat. občina Sveča hiš. št. 1, 4, 5, 7, 9 do 12, 14, 15, 17 do 19, 46, 47, 49, 50 do 53, selo Sitež hiš. št. 32, do 45 in 47 iz občine Majšperk se izločita iz sreza Ptuj in priključita srezu Šmarje.

Občina Črni vtih srez Ljubljana se priključi srezu Skofja Loka.

Občine Čatež in Velika Dolina se izločita iz sreza Krško in priključita srezu Brežice.

Občina Slivnica pri Celju se izloči iz sreza Šmarje in priključi srezu Celje.

Občina Sv. Jurij pod Kumom se izloči iz sreza Krško in priključi srezu Litija.

Del kraja Andreč hiš. št. 45 do 49, kraj Smolinci hišne št. 1 do 39, 42, 43, 45 do 47, 59, 105 do 109 ter Zupetinci hiš. št. 1 in 31 občine Cerkevjak se izločijo iz sreza Maribor levi breg in priključijo srezu Ptuj.

»Službene novine« objavljajo ukaz, s katerim se na osnovi čl. 6 zakona o občinah izloči iz občine Vojnik-okolica srez Celje

Velik napredek kirurgične ortopedije Udeleženci mednarodnega kongresa v Bologni so presenečeni

Bologna, 26. septembra. Mednarodni kongres za kirurgično ortopedijo je bil slavno odprt v prisotnosti zastopnikov vlade, bolonske univerze in zastopnikov mesta ter različnih korporacij. Znani bolonjski časopis »Il Resto del Carlino« je o otvoritvi kakor o vsem zasedanju prinesel obsežna poročila. Zanimanje vlade, občinstva in zdravnikov za kongres je nenavadno veliko. V celoti se je zbralo v Bologni 350 ortopedov, strokovnjakov iz Evrope in Amerike. Iz Ljubljane se udeležuje kongresa primirij dr. Minaš, razen njega pa so iz Jugoslavije še prof. Spišić, dr. Grosipić iz Zagreba, dr. Jovičić iz Beograda in dr. Sarčević iz Osijeka. Vseh Slovanov je na kongresu okrog 20.

Na čast kongresistom je bolonjski župan priredil banket in sloveči mestni dvorani. Razen tega je bila recepcija v zgodovinski dvorani univerze, zgrajeni v 13. stoletju. Zdravniki so lahko občudovali napredek tehnike v pogledu kirurgične ortopedije, v kateri Jugoslavija še daleč zaostaja. Prof. Putti, ki je duša kongresa, je zborovalce najbolj presenetil z izrednimi dokazi tehničnega napredka. Posebno so bili udeleženci kongresa — zdravniki in laiki — navdušeni pri gledanju tako imenovane kinematografske rentgenologije, s pomočjo katere se vrši pregled z uporabo navadnega senčnika, iz katerega se proicira delovanje človeških organov na platno, tako da so

cela bivša občina Smartno v Rožni dolini iz občine Velika Pirešica, nadalje kraji Gorica hišne št. 1 do 16, 48, 54 do 57 in 78, del kraja Sv. Jankert hišne št. 36 do 40, 45 do 49, 54 do 56, 74 in del kraja Zavrh hišne št. 27 do 37 ter se iz tega ozemlja osnuje nova občina Smartno v Rožni dolini. Iz občine Vojni — okolica se nadalje izloči cela bivša občina Nova Cerkev ter kraj Selce in bivša občina Frankolovo ter se iz tega ozemlja osnuje nova občina Nova Cerkev. — Iz občine Dramlje srez Celje se izločijo kraji Bezovica, Gabrovec in Hrastnik ter se priključijo občini Vojnik — okolica.

Na osnovi čl. 3 in 6 zakona o občinah se iz občine Velika Loka srez Novo mesto izloči cela bivša občina Sv. Stefan ter kraji Igljenk, Mrzlo, Ruža, Skovec in Pljuska ter se priključijo občini Trebnje. Iz občine Sv. Križ pri Litiji se izloči bivša občina Dol, iz občine Polznik pa kraji Čeplje, Gornje Jelenje, Plezanske njive, Mala in Velika goba z naseljem Gadnje in Ljubelj ter se iz tega ozemlja osnuje nova občina Dole pri Litiji.

vsi navzočni lahko zasledovali pregled pljuč in pregibanja kolena in rok na platno, kakor v kinematografu. Dnevno trajajo predavanja po 8 ur. Udeleženci kongresa so sicer utrujeni, vendar pa z nezmanjšanim zanimanjem sledijo novostim iz kirurgične ortopedije.

Teniški dvboj v Pragi odgoden

Praga, 26. septembra. g. Zaradi močnega deževja se je pričetek teniškega dvboja med Jugoslavijo in Českoslovaško odgodil na jutri.

Zemunska vremenska poročila: Prevladuje oblačno vreme razen v vardarski banovini, kjer je vedro. V vzhodni polovici države je ponekod deževalo. Temperatura je nekoliko padla v sredini države in na jugu. Minimalna temperatura Plevlje 5, maksimálna Mostar 34 stopinj.

Zemunska vremenska napoved za danes: Prevladovale bo oblačno vreme. V severni polovici države bo ponekod deževalo. Temperatura se ne bo močno izpremenila. Solnce vzhaja ob 5.30 in zahaja ob 17.27.

Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Zelo hladno, izpremenljivo, večinoma oblačno ponekod še dež, na gorah sneg.

Pretrajljive podrobnosti o zastrupljenju inž. Vrtačnika in gospe Silve

Mati in brat gospe Silve sta se vrnila iz Ivanjice in pripovedujeta, kako se je odigrala zagonetna tragedija

Ljubljana, 26. septembra

Zagonetna tragedija direktorja lisanskega rudnika inž. Vojmilja Vrtačnika in njegove soproge Silve se dalje vznemirja našo javnost. Sedaj se je po listih in v govorih, ki teko od ust do ust, razneslo toliko različnih verzij, da se bo precej težko dotipati do resnice. Danes sta se vrnila iz Ljubljane mati ponesrečene gospe Silve, lastnica modnega salona gospe Rozmanova z Dvornega trga, in njen sin Srečko, ki sta bila pohitela, da zastrupljeno mlado gospo obiščeta v bolnišnici in se pobliže informirata o usodnem dogodku. Iz njunega pripovedovanja povzemamo:

Klobase niso škodovala

Družina pokojnega direktorja inž. Vojmilja Vrtačnika je stanovala v hiši poleg tvornice v lisanskem rudniku pri Ivanjici, ki je oddaljena kakšna dva kilometra od rudnika samega. V tvornici predelujejo antimonovo rudo v čisti antimon in v antimonov oksid, zaradi katerega vsa okolica trpi pod precej nezdravim vzdušjem. Prejšnji teden je Vrtačnikova družina prejela od Rozmanovih pošiljko domačih kranjskih — nekaj svežih in nekaj suhih — klobas. Direktor in njegova soproga, pač razveseljena, da v kraju, v katerem sta navezvana na precej nevarno hrano, dobita nekaj tako domačih jestvin, sta klobase v kratkem uporabili, obenem pa sta z njimi postregla služkinji in tovarniškemu strojniku. Niti pri služkinji niti pri strojniku ni bilo opaziti kakih nevarnih posledic. Tako ne more biti dvoma, da tudi zastrupljenje inž. Vrtačnika in njegove soproge ne more biti v zvezi s to pošiljko iz Ljubljane.

Pričetek slabosti

V soboto je klobas že zmanjkalo, za nedeljo pa je gospa Silva kupila na trgu kokos, ki sta jo nato imela s soprogom za obed in večerjo. Kokoš je zaklal direktorjev sluga, ki opravljala hkratu službo nočnega čuvaja. Po večerji sta se inž. Vrtačnik in njegova soproga odpravila v Ljubljano.

Kino Sloga, tel. 27-30

Ob 15., 17., 19. in 21. uri opereta
NOČ NA DONAVI
V gl. vlogah: Wolf, Liebenauer, Dorit Kreysler, Leo Slezak
Ob 11. uri dop. krasen film ljubezni
Živim in ljubim
V gl. vlogi: Joan Crawford
Cene: Din 3.50 in 5.50.

nik in njegova soproga odpravila v 6 km oddaljeno Ivanjico, kjer sta v tamošnjem hotelu naročila dvakrat po dva deci belega vina, zraven pa sta pila malo vode. Na koncu sta popila še vsak črno kavo. Nato sta se z rudniškim vozom vrnila domov. Preden sta legla, sta pila še vsak malo vode, ki jima jo je prinašal v stanovanju — malo prej je bila služkinja nastopila štirinajsturni dopust — sluga in nočni čuvaj.

V ponedeljek zjutraj sta se oba zbudila nekak čudno pijana, obema je prihajalo slabo. Kljub temu je gospa Silva vstala, da pripravi jutrnji čaj. Inž. Vrtačnik pa je odšel, da se ogleda po obratu. Ko se je sluga čez malo časa ogledal v hiši, je našel gospo Silvo nezavestno. Brž je pohitel po direktorja, ki je soprogo odnesel v posteljo, kjer so ji bolečine polagoma odjenjale. Medtem pa je tožil, da njega samega neznanjsko boli. Opoldne sta se oba spravila v posteljo, ne da bi bila kaj zavilja, na čelo pa sta si pokladala mrzle obkladke.

Kako so ju našli

Popoldne je gospa Silva ostala v postelji, inž. Vrtačnik pa si je dal opravka po obratu, ker je upal, da bo na ta način bolečine pregnal. Preden sta zvečer legla, sta popila samo čaj, a inž. Vrtačnik je še tudi pozno zvečer nekajkrat stopil iz hiše, ker je upal, da si bo na ta način pomagel. Vrnil se je šele okrog 1. popoldne, a potem ko je legel, je še okrog 3. zjutraj vnovič prižgal luč na jo spet ugasnil. Tako je vedel povedati sluga, ki mu je pripadala hkratu naloga, da vsa noč bedi okrog tvornice in direktorjeve hiše.

Naslednje jutro so inž. Vrtačnika našli mrtvega, njo pa v globoki nezavesti in s penami na ustih. Go. Silvo so jadrno prepeljali v bolnišnico Bratovške skladnice, ki je prav škandalozno skromno organizirana.

Gospa v Beograd po pomoč, mož pa v prerani grob

Tam je gospa ostala od torika opoldne do četrtega zvečer, nakar sta jo mati in brat vzela s seboj v Beograd, da jo tam izročiča boljšemu zdravniškemu skrbstvu. Medtem pa se je v Ivanjici vršil pogreb direktorja inž. Vrtačnika, ki so ga od rudnika do pokopališča, 6 km daleč spremljali številni delavci in mu hkratu izkazali vse poslednje časti, kakršne so v industrijskih krajih v navadi. Tvorniška sirena je med pogrebom trikrat žalostno tulila, poročne svečanosti pa je opravil katoliški župnik iz Kraljeva, ki je direktorja inž. Vrtačnika komaj pred poldrugim mesecem pripeljal v gospi Silvo.

„Kakor jaz, tako vi!“

Po okoliščinah, v katerih se je pripetila zastrupitev, se v Ivanjici in okolici, kjer sta imela veliko število prijateljev in znancev, razširjajo vsakovrstni komentarji. Pred inž. Vrtačnikom je bilo vodstvo podjetja zaupano nekemu ruskemu emigrantu, ki pa ni imel primerne izobrazbe in ga je lastništvo na proteste strokovnih organizacij odpustilo. Ko je zapuščal svoje mesto in rudnik in je novemu direktorju inž. Vrtačniku izročil akte, mu je mimogrede zagrozil: „Kakor sem šel jaz, tako pojedete tudi vi!“ S tem ruskim emigrantom je bil v priložnosti prijateljskih zvezah tudi nočni ču-

vaj, ki mu je pripadla naloga, da pri direktorju skrbi za postrežbo. On je tudi v hišo prinašal vodo, ki so jo prebivalci tvornice in rudnika zajemali iz precej oddaljenega vodnjaka, medtem ko v neposredni bližini tvornice teče potok, iz katerega pa delavci zaradi strupenih oksidov ki iz tovarne padajo vanj, nikoli ne pijejo. Razen s tem slugo, ki je bil tudi usodno noč na straži, je imel pokojni inž. Vrtačnik ožjega stika samo še z rudniškim blaginikom, ki je prav tako Slovenec, a je bil prav ta čas na dopustu.

Zagrebska klinika jo preiskala drob

Direktor inž. Vrtačnik je v svoji smrtni noči izbljujal iz sebe za čeli dve rjuhi krvi. Obdukcija, ki jo je izvršila komisija, v kateri sta bila predstojnik okrajnega sodišča v Guči in okrajni zdravnik, je ugotovila, da so pokojniku zgorela jetra in ledvice, da se mu je v male možgane udrla kri in da se je v lobanji nahajal neki nenavaden plin.

Sodna komisija je odredila, da se drob pokojnega direktorja inž. Vrtačnika pošlje

na zagrebško kliniko v podrobno raziskavo. Izmed sorodnikov nesrečne rodbine je v Ivanjico in v lisanski rudnik prvi pohitel brat gospe Silve inž. Dragotin Rozman, ki je tehnični svetnik banske uprave v Nišu.

NOBEN FILM
Ljubljane ni tako navdušil, kot naj-novejše delo ženjalnega umetnika:
Charlie Caplin: MODERNI ČASI
Ob 15., 17., 19. in 21. uri
Vstopnice si nabavite v predprodaji!
Ob 11. uri dop. po globoko znižanih vstopnicah 3.50 in 5.50 Din
velefilm iz carstva tehnike fantastično
ŽELEZNI DEMONI
Kino Union, tel. 22-21

Veličasten pogreb ustreljenega Sokola

Pokojni Zidarič je bil pokopan ob ogromni udeležbi

Pišecah, 25. septembra.

Danes ob 10. je bil v Pišecah pogreb nad vse tragično preminulega posestnika iz Bojsnega g. Alojzija Zidariča, hi ga je zločinca roka v cvetu njegove moške dobe še ne 30 let starega tako nepričakovano iztrgala iz družinskega kroga. Njega objokuje mlada žena s 15 mesecev starim otrokom poleg staršev, brata in sester, tasta in tačče. Za njim žaluje velik krog njegovih prijateljev in znancev. Z njim je izgubila galsiška četa Globoko delavnega poveljnika. Sokol navdušenega in požrtvovalnega brata. Soobčani pa tihega, mirnega značajnega pridnega in poštenega soseda.

Kako priljubljen in spoštovan od vseh, ki so ga poznali, je rajnik: bil je priča njegov veličasten pogreb. Spremljali so ga na njegov zadnji polji z godbo globoški in pišečki gasilec, med njimi tudi gasilec iz Brezice in Artič. Spremljali so ga Sokoli in ob odprtem grobu je imel g. župnik Toplak lep, pomenljiv in za naše razmere zelo umesten govor. V imenu gasilcev se je od rankega poslovlj g. Florjančič iz Zakota pri Brezicah, za Sokola pa šolski upravitelj brat Oton Mikulič iz Globokega. Godba je ob koncu zasvirala »Vigred se povrne«. In nobeno oko ni ostalo suho.

Žrtev tihotapca?

O njegovem tragičnem smrti se naslednje podrobnosti: V sredo zjutraj ob štirih je tača poklicala Zidariča, da bi šel kositi k sestri v sosedno Globoko. Ko je potem rajnik okoli pol petih kričal s koso na rami nič hudega slutel v bližino rojstne hiše v Globokem, je videl nekoga stati za jablo. Ta neznanec je takoj ostrelil proti jablo. Ta neznanec je takoj ustrelil v prsu Rajnika je po streli imel še toliko moči, da je prišel do rojstne hiše, kjer je na glas zaklical: »Mama, mama, nekdo me je ustrelil. Nato se je ob pragu zgrudil. Živel je doma še pol ure. govoril je in bil prisoben

do zadnjega trenutka. Trdil je venomer, da je bil napadalec samo eden, pa da ga ni poznal. Njegova nasilna smrt je tembolj zagonetna, ker vsi znanci trdijo, da kot srčno dober in blag človek ni imel nobenega sovražnika.

Ko se je usodnega jutra po streli zdanilo, so našli ob cesti, kjer se je zgodil grozni zločin, 5 litrsko, modro emajlirano kanto za mleko, pokrito preko vratu pod zamaškom z rdečo žensko naglavno ruto. V kanti je bilo žganje, zločinec je kanto pozabil, ko je po groznem dejanju pobegnil. Po tej najdbi se sumi, da je zločinec bil pijan tihotavec žganja, katerega je najbrž Zidarič došel na cesti. Ta pa je v svoji pijanosti smatral Zidariča, ki se mu je v temi zasvetlikala kosa na rami, za orožnika, m je ustrelil. Druge razlage za ta zločin skoraj ni najti, kajti ne samo, da pokojni Lojze ni imel sovražnikov, ki bi bili zmoini takega dejanja, tudi nihče ni vedel, da se bo zjutraj podal tu mimo na delo.

Mi v teh krajih smo obogodarieni z vsemi »dobrotami«, ki jih daje bližina Sotle. Mrgoli vse polno raznih tihotapcev žganja, saharina, in podobne šare. Od vsakega teh zamorec kupiti tudi vsake vrste revolverjev in municije! Tako imate težko oborožene vse sumljive elemente, dočim je pošteno prebivalstvo brez obrambe, ker mu je zakon ne dopušča. Varnost življenj je postala nična in je potrebna nujna odpomoci, dokler ne bo prepozno.

Vsi oni, ki bi te dni videli koga hoditi okrog s tako kanto nositi žganje ali karkoli, so naprošeni, da to takoj javijo oblastvom. To bi najlažje storil oni, ki je prodal dotičniku žganje in ga natočil v kanto. Naj se ne plaši namišljene kazni zaradi tihe prodaje žganja, ki ne more biti povod zakrivanja tako gredega zločina. Svojem tako kruto iztrganega pokojnika, katerega splošno priljubljenost je izpričal krasni pogreb, izrekamo najiskrenejše sočutje!

tel. 21-24 **ELITNI KINO MATICA** tel. 21-24
DANES ob 15., 17., 19. in 21. uri
DIJAK PROSJAK
Najrazkošnejše inscenirana opereta skladatelja C. MILLOCKERJA, zasedena z najboljšimi igralci:
Carola Höhn, Marika Röck, Johannes Heesters
Razkošni balet, polno smeha in duhovitih dvopitov, sladko opojna glasba!
Predprodaja vstopnic ob 11. ure dopoldne.

Prostovoljna davščina za javna dela

Mestna občina znova apelira na dobroto meščanov

Ljubljana, 26. septembra
Lani je mestna občina po soglasnem sklepu cerkvenih in posvetnih oblastev, industrijskih, trgovskih in delavskih korporacij ter dobrotornih ustanov uvedla prostovoljno socialno davščino na sobe in uslužbenca. Ljubljanski občani so se radi odzvali plačilu te davščine. Z dohodki je mogla mestna občina podpreti marsikaterega siromaka kateremu ni brez dohodkov te prostovoljne davščine ne mogla dati ničesar.

Letos potreba ni nič manjša; še vedno nimajo stradaljo otroci in odrasli, še vedno nimajo mnogi stanovanja, obleke in obutve. Zato je nujno, da občina spet potrkna na srca onih, ki jim življenje ne postilja po mačehovsko. Pobirala bo tudi letos prostovoljno davščino od stanovanjskih in poslovnih sob po 1 Din na mesec in od uslužbenec po 4 Din na mesec. Razposlala bo v kratkem prijavnice liste in je prepri-

čana, da bodo naši občani lansko pripravljenost podvojili. V učejo naj jim bo zavest, da so pomagali siromakom in storili s tem svojo človečansko dolžnost. Mestna občina bo z nabranim denarjem zaposlila brezposelne pri javnih delih, ki se bodo vršila tudi v zimi. S tem bo stopilo vse prebivalstvo v boj proti brezposelnosti in beračenju. Ako se mestni občini posreči zbrati toliko denarnih sredstev, da bo mogla pri javnih delih zaposliti ljubljanske brezposelne, bo na ta način mogla s pomočjo občanov uspešno zatreči nadaljnje beračenje. Tako bi poizkusil beračiti le še delomrzenci, katerim bi bilo pa odredi vsako podperjo.

Samo enotni nastop vsega prebivalstva mesta more dovršiti uspešno izboljšanje socialnih razmer. Priglasite se za prostovoljno davščino in poučite o njej svoje znance!

To nam je dal Rdeči križ

Kratek obračun ob koncu Tedna RK

V letošnjem Tednu Rdečega križa so se vršile po vsej državi, kjer obstajajo edince našega društva primerne proslave s posebnim ozrom na to, da praznuje društvo šestdeset letnico svojega obstoja. Proslave so se vršile povsod v najlepšem redu ter se je tudi pri tej priliki nabiralo za plemenite društvene namene. O uspehu bomo še poročali.

Pri tej priliki naj pojasnimo prebivalstvu dravske banovine, koliko je Glavni odbor društva prejel iz naših krajev in koliko nam je da.

V času od 1. januarja 1921 (ko je bil ustanovljen Rdeči križ kraljevine Jugoslavije) do 31. decembra 1935, je prejel Glavni odbor iz dravske banovine:

a) Od odborov društva Din 2,204,379.06
b) od državnih oblastev,

vseh drugih ustanov ter
privatnih oseb Din 435,272.50
skupaj Din 2,639,651.56

V istem času je nakazal Glavni odbor našemu odboru in ostalim edincem v dravski banovini raznih podpor v gotovini Din 3,065,398.70

raznega materiala pa v vrednosti 170,800.—
skupaj Din 3,236,198.70

Edinice v dravski banovini so tedaj prejele Din 596,198 več kakor so poslale Glavnemu odboru.

Zgoraj omenjene podpore zadevajo pomoč Glavnega odbora o priliki poplavnih katastrof, nadalje za samarjanske in bolni-

čarske tečaje ferijalne kolonije in drugo.

Društvo ima v dravski banovini približno 300 organizacij (1 banovinski odbor, 24 sreskih odborov in poverjenstev, približno 275 občinskih odborov in poverjenstev) ter je imelo konec leta 1935 13,009 članov in sicer 5,087 rednih, 7,921 pomožnih in 12 višjih članov. V vsej državi je pa ob koncu leta 1935, bilo 143,903 članov in sicer rednih 65,846, pomožnih 78,004 in višjih 53 članov.

Članarina 24 Din za rednega člana in 6 Din za pomožnega člana omogoča pač vsakemu, da je član tega prepolnega človekoljubnega in patriotičnega društva.

Fraznik zgledno delavnega moža

Ugleden javni delavec Milko Krapež lahko danes nenavadno čil in mladosten praznuje 60-letnico, ker se je za jesen življenja že v mladosti pripravil z utrjevanjem in z vdanostjo sokolski ideji. Je prava ljubljanska srajca, vendar je že kot dveleten deček prišel v Vipavsko dolino k sorodnikom, potem pa se je s 13 leti posvetil urarski obrti. Mnogo je potoval in po sokolskem zgle-

du je v Hainburgu ob Dunavu ustanovil lastno telovadno društvo. Odkar je odslužil vojaške, biva v rodni Ljubljani in je venomer na delu; za obrtniške pravice, za sokolska društva, za župo, za razne napredne organizacije. Najbolj je navezan na Sokola Ljubljana II, ki ga je pomagal ustanovljati in kateremu je v dobi persekucij med vojno rešil premoženje. Milko Krapež je podstarosta sokolske župe ljubljanske, dolga leta podstarosta Sokola II, Zadrugo urarjev in zlatarjev pa vodi kot predsednik. Vzornemu narodnemu možu, sokolskemu bratu in dragemu prijatelju veljajo tudi naše iskrene čestitke za najlepšimi željami!

Mučeniška smrt mladega koroškega Slovence

V frančiškanski cerkvi v Mariboru bo danes služba božja za pokojnim Mihelem Habikom, ki je postal smrtna žrtev gonje proti zavednim Koroškim Slovincem. Habih se je vračal s slovenske pevске prireditve v Logi vasi, kjer je nastopil kot član izobraževalnega društva »Zvezde«. Dva nabojskana renegata sta ga napadla s koli in ga ubila.

Njegov prerani grob v Hofšah ne sme biti pozabljen. Zadnji »Koroški Slovenec« je med drugim napisal tudi tole: Kdo se mora ubraniti trpke misli ob pogledu na sveži grob nadebnega hodiškega fanta. Padel je kot žrtev temnega sovražstva, porojnega v dušah brez naravnega čuta in narodne zavesti. Zaslepljena, ki losta odslej nosila kajnov znak, se gotovo ne zavestala nizkotnosti svojega sovražstva, ker jima je bilo sovražstvo vcepjeno v kri. Uboj je med sodovi raznarodovalnega dela ki ga opravljajo sole in druge organizacije. Z žalostnim dogodkom je podan nazoren dokaz, da ljubezen do naroda ni samo navadna pridobitev moderne dobe, ki je odkrila lepoto naroda, marveč je najožje povezana s pojmom kulturnega človeka. Kdor svoj narod resnično ljubi, ne more biti pokvarjen človek. Komur pa odvzame tudi najzujnejšo oporo v njegovem boju za poštenje in kulturnost.

V deželi se še vedno Nemci, če tudi že bolj redki, ki zagovarjajo raznarodovanje iz nekega nacionalnega čuta ter bolešno kričijo o nedeljivosti dežele in svoji silni domovinski ljubezni. Poleg njih čujemo tudi že snobe treznih Nemcev o ničvednosti raznarodovanja in odpadništva, ki ustvarjata nizkotne človeške tipe. V skodo dežele pa še vedno hočejo delati javno mnenje prvi.

Na zadnji poti mimo jesenskih poljan

Veliki Gaber, 26. septembra.
Bridko je prevzela vso dolino vest o prerani smrti naše učiteljice Marije Klavsove, po rodu Flandrove iz žužemberske uradniške družine. V Vel. Gabru je službovala polnedeljni 13 let. Lani je zbolela in odšla na bolezenski dopust v Stično, kjer si je ravno dogradila lično hišico. Pa je menda že čutila, da zanjo ni več leka. Tožila je, da bo zdaj, ko si je zgradila hišo, kmalu umrla. Res, ko so se spet odpirale šole, ji je zapel navček.

Krasen dan je bila pretekla nedelja, ko je nastopila gospa polnedeljno pot. Ustregli so njeni želji in odredili »kop na Primskovem, kjer je prej službovala skoro celo desetletje. Slovesu od doma v Stični je prisostvovalo obilo domačinov ter učitelj-

Snežnobela zobe z
Odolol
ZOBNO PASTO

stvo od blizu in daleč. Nato so naložili krsto na avto in prevod z avto je krenil do Velikega Gabra, od koder pelje pot na Primskovo. Nad našo šolo se je pri kapelici zgrnilo številno prebivalstvo. Duhovščina je opravila molitve, nato se je poslovil predsednik JUU iz Litije g. učitelj Jože Zupančič. Oertal je njeno življenjsko pot ko je delovala kot učiteljica najprej v Radencih med belimi rojaki, nato v Zalni, na Prežganjem in na Primskovem, zatem je bila premeščena v Prekmurje, pa jo je spet privabila lepa Dolenjska in litijski srez, kjer je delovala kot prosvetna delavka polno četrtstoletje. Ko so solarji zapeli žalostinko, so preložili krsto z avta na voz in je gospa Klavsova z obilim spremstvom pod vodstvom domačega učiteljskega in zagrjnega s svetjem nastopila dolgo pot na Primskovo. In ta pot mimo ajdovih njiv in gajev ob zvonjenju pri vseh okoliških cerkvicah je bila praznik tihe hvalečnosti, ko je ta lepa pokrajina s svojim prebivalstvom jemala slovo od drage vzgojiteljice. Ko so pozrenili krsto v zemljo, kjer spi že sestra gospe Klavsove, so sorodniki in vaščani zaihteli in kupi cvetja so zagrnil krsto vzorne dolenjske učiteljice.

Nacionalizem pokojnega Antona Juga

Nenadno umrli ravnatelj Anton Jug je bil od mladih let zaveden, odločen narodnjak. To je bilo tem bolj razumljivo, ker je bil doma z ogrožene stajerske zemlje, iz okolice Celja. Bil pa je tudi toliko pogumen, da se ni bil v razburkanih časih pred svetovno vojno izpovedati javno svoje jugoslovenske orientacije. Prav to ga je spravilo pred 26. leti, ko je bil že suplent, v disciplinarno peiskavo in je bil začasno suspendiran od službe.

Vzrok tega je bil pozdrav, ki ga je Jug v imenu napredne akademske omladine izrekel na skupščini Zveze slovenskih učiteljskih društev v Novem mestu dne 7. avgusta 1910. V ognjevitim nagovoru je rekel: »Prišel bo čas, ko se ne bomo pozdravljali pod črnočasto, marveč pod belo-modro-rdečo zastavo!...« Seveda je zel burno, dolgotrajno odobravanje. Na skupščini je zastopal vladno političen tradnik, ki je moral to poročati vladi, se je pa pozneje v Ljubljani zaradi tega opravičeval pred tedanjim predsednikom Zveze g. Luko Jelencem. »Služba je pač služba...« Govorilo se je tedaj, da pridejo v disciplinarno preiskavo vsi učitelji, ki so bili na skupščini, a teh je bilo blizu tisoč. Takratni klerikalni sušterštev in Lampetov režim se je prav zanimal za te dogodke, vendar pa je disciplinarna preiskava izstala. Prav gotovo pač le zaradi prevelikega števila prizadetih.

Lažni učitelj je pobiral milodare

Litija, 26. septembra
Zadnje čase je obiskoval šole v litijem srezu na videz inteligenten možki srednje starosti. Pripovedoval je, da je bil svoj čas domači učitelj pri knezu Schwarzenbergu na Dunaju, iz Avstrije pa da so ga lani izgnali in se je vrnil v Jugoslavijo. Trdil je, da so mu v Ljubljani objubili službo, toda ta čas, ko čaka na njo, rajši obiskuje stanovske tovarise, da spozna domovino, ki je skoro 20 let ni videl. Učitelje, ki jih je obiskal, je tikal in tovariši so ga podprli z denarjem. V litijški srez je prišel iz Notranjskega preko Visnje gore in Prežganja. V Smartnem je dobil pri tovariših prenočišče, v Litiji so ga podprli s stotakom. Enemu izmed učiteljev pa se je le zdel sumljiv, da je povprašal pri orožnikih, in ti so ravno tisti dan prejeli tiralico za lažnim učiteljem. Kmalu se je izkazalo, da imajo v rokah prevejanega navihanca Franceta Fošla, po rodu iz Slovenjgradca, pristojnega pa v Oplotnicu. Po daljšem obotavljanju je aritranec priznal, da je večkrat gostoval v sodnih zaporih in da je zadnji čas obral lepo število učiteljev.

Lepota žene je negovana

koža!
Mladostni izgled in oni fin izraz kultivirane negovanosti, brez ozira na starost, pa dosežete le s pravilno izbiro preparatov in masaže.
Topogledna pojasnila in pouk Vam bode dala prva asistentka
Elise Bock,
danes svetovno priznana avtoriteta. — Konzultacije se vrše
1., 2. in 3. oktobra celi dan brezplačno v **PARFUMERIJI »VENUS«** vis-a-vis glavne pošte.
Prosimo za pravočasno prijavo istotam.

Gospodarstvo

Pred emisijo 20 milijonskega obligacijskega posojila

Prejeli smo: Vsi živo čutimo krizo denarnih zavodov, ki hudo ovira naš gospodarski razvoj. Prihranki, ki so se v denarnih zavodih nabrali in ki so jih morali ti posoditi naprej, da so jih mogli obrestovati svojim vlagateljem, so nekje zastali. Vlagatelji hočejo dobiti svoj denar nazaj, ker ga vsak dan težje pogrešajo, denarni zavodi ga pa ne morejo izterjati od svojih dolžnikov. V tej zadregi so se denarni zavodi zatekli pod različna sredstva, ki mu pravimo zaščita in ki jim zakonito dovoljuje vloge izplačevati samo postopno v manjših vsotah. Vsi čutimo, da to stanje ni normalno in da s takimi zaščitami naše gospodarstvo ne more naprej. Zato si moramo pomagati sami.

ložb, so ti pogoji gotovo dovolj močna vaba za gospodarsko uvidene kroge, da bo do vpisali to posojilo, s katerim bo mesto naenkrat plačalo pri Mestni hranilnici 20 milijonov svojega dolga, ki jih bo pa vračalo podpisnikom skozi 15 let. kar je zopet gospodarska korist za mesto. Velika prednost tega posojila je tudi v tem, da se lahko vpišuje tudi z odpisi v knjižicah Mestne hranilnice, kjer je obrestna mera nižja in dviganje negotovo ter raztegnjeno po majhnih vsotah v dolga leta. Pri obligacijskem posojilu pa je obrestovanje naložbe zagotovljeno po 6% v najslabšem primeru. Zato se ni čuditi da se že sedaj, ko posojilo še ni razpisano javljajo interesi za znatne vsote.

Javno podpisovanje posojila se bo pričelo 10. oktobra t. l. in bo trajalo samo mesec dni, do 10. novembra. Po 6% se bodo začele obveznice obrestovati s 15. februarjem 1937, od dneva podpisa pa do 15. februarja 1937, pa po 4%, kar se bo odražalo takoj ob vpisu, tako da bo podpisnik toliko manj plačal za obveznice. 15. februarja 1937 bo že prvo žrebanje obveznic, ki se bodo izplačale 15. avgusta 1937, ko zapadejo v plačilo tudi obresti. Takrat bo izžrebanih obligacij za vsoto 447.000 Din, tako da bo do najbolj srečni podpisniki 15. avgusta 1937 prejeli že vso posojeno glavnico z obrestni vred. Ta vsota bo predvidena v bodočem proračunu, ker izplačevanje pade že v njegovo dobo. Tako žrebanje bo nato vsako leto 15. avgusta in 15. februarja in bo vsota izžrebanih obveznic čimdalje bolj narasčala, da bo zadnje leto že dosegla vsoto 933.000 Din.

Društvo bančnih zavodov v Ljubljani je s polnim razumevanjem sprejelo to akcijo ljubljanskega mesta in jo bo z vsemi močmi podprlo. Banke in Ljubljani so že podale izjavo, da bodo popolnoma brezplačno posredovale posojila, zaračunale si bodo le dejanske stroške, ki bodo pa vsekakor malenkostni.

Gotovo je to najbolj vesel dogodek v dobi krize in malodušnosti. Po razpoloženju najbolj previdnih, vestnih in izkušnih gospodarskih krogov pa ni nobenega dvoma, da bo akcija vpolni meri uspeša, sa je ljubljansko mesto znano, da svoje obveznosti vedno izpolnjuje z največjo tenkovestnostjo.

Skoro 100.000 zaposlenih delavcev več nego leta 1933

Zaposlenost izven Slovenije se je skoro dočela približavati najvišjemu nivoju v letu 1933, v Sloveniji pa še zaostajamo za 12%

Osnovni urad za zavarovanje delavcev (SUZOR) v Zagrebu objavlja podatke o gibanju števila zavarovancev v mesecu juliju. V tem mesecu je skupno število pri vseh krajevnih organih Osrednjega urada zavarovanih delavcev in nameščenecv v primeri s prejšnjim mesecem nekoliko nazadovalo, in sicer za 1230 (lani je znašal v tem mesecu padec 8557 članov). Povprečno je bilo namreč v juliju zavarovanih 629.490 delavcev.

V primeri s številom zavarovancev v juliju lanskega leta vidimo, da je število zavarovancev naraslo za 52.917 ali za 9,2%, v primeri z julijem 1934 znaša prirastek 73.570 zavarovancev, v primeri z najnižjim stanjem v juliju 1933 pa je število zavarovanih delavcev naraslo za 92.295 ali 17,2%. V zadnjih treh letih se je torej število zaposlenih delavcev v Jugoslaviji (brez rudarskih in topilniških delavcev) povečalo za skoro 100.000.

Sezonski prirastek števila zavarovanih delavcev in nameščenecv je od letošnjega januarja do julija znašal 81.181 članov, do čim je lani znašal ta prirastek v istem razdobju 70.077 članov, predlanskim 71.688 članov, leta 1932, ko je konjunktura padla, pa samo 38.728 članov in v letu 1932 komaj 16.541 članov. V primeri s konjunkturnim letom 1930, ko smo imeli v juliju 647.752 zavarovancev, zaostajamo letos v juliju samo še za 18.262 zavarovancev ali za 2,8%.

Od tega skupnega števila je odpadlo na

dravsko banovino v juliju 89.739 članov in znaša v primeri z julijem 1933 skupni prirastek zavarovancev 11.307 članov ali 14,4%. V primeri z najvišjim stanjem v letu 1930, pa v Sloveniji še mnogo bolj zaostajamo, nego v ostalih pokrajinah države, kajti pri nas je še vedno za 12.536 delavcev ali za 12% manj zaposlenih delavcev nego v juliju 1930. Dve tretjini skupnega primanjkljaja nasproti juliju 1930 pripadeta torej na Slovenijo, dočim se je zaposlenost izven Slovenije že skoro dočela približavati najvišjemu nivoju v konjunktornem letu 1930, in zaostaja le še za 1%.

Iz statistike za posamezne okrožne urade je razvidno, da je zaposlenost najbolj napredovala v primeri z lanskim letom pri okrožnem uradu v Nišu (kjer znaša enoletni prirastek 19,1%) v Splitu (prirastek 17,2%) in v Dubrovniku (prirastek 15,9%).

Povprečna dnevna zavarovana mezda znaša za vso državo 21,85 Din in je prvikrat izkazana nekoliko višje nego v ustreznem mesecu prejšnjega leta, kajti lani v juliju je znašala povprečna dnevna zavarovana mezda 21,72 Din. Skupni zavarovani zaslužek delavstva pa je znašal v juliju 343,9 milijona Din, to je za 30,9 milijona Din več nego v lanskem juliju, za 34,4 milijona Din več nego v juliju 1934 in za 43,3 milijona Din več nego v juliju 1933. Medtem ko se je v primeri z letom 1933, število zavarovancev povečalo za 17,2%, je zaslužek narasel le za 14,4%.

Vinska letina na Dolenjskem

Prejeli smo: Pod naslovom »Izredno slaba vinska letina v Sloveniji« je »Jutro« objavilo 23. t. m. članek, v katerem obravnava vinarško društvo za dravsko banovino vzroke letošnje slabe vinske letine. Kar društvo navaja glede nenormalnega pomladnega in poletnega vremena in deloma povrsnega negovanja vinogradov od strani vinogradnikov samih, odgovarja resnično. To je bilo v zadnjem času ponovno poudarjeno v raznih diskusijah in v listih. Potrebno bi bilo, da bi se vinogradniki spomnili opozoril, kako in kdaj je treba skropiti. Strinjati pa se ne moremo z mnenjem Vinarskega društva, da je vsa Slovenija po peronospori in oidiju tako katastrofalno prizadeta. Sicer opira društvo ugotovitve največ na ljutomersko-ormoški okraj, vendar govori o vsej Sloveniji in je v tem zapopadena tudi naša Dolenjska in Belokrajina.

Društvo navaja v svojem članku kako so nekatere finejše in navadne štajerske trtne sorte kljubovale letošnjim boleznim, ne omenja pa nobene naših trt. Glavni dolenjski trti sta in bosta še v bodoče žametna črnina ali kavščina ter rdeča kraljevina, ki ne dajata sicer kvaliteta vina kakor štajerski rizlingi, muškatski silvanec, beli burgundec, traminec itd., da

JE ŽE RES - OBLEČENI STE,

toda za isti denar boste z našim blagom boljše oblečeni!
Cene našega blaga za obleke so od 120.— do 180.— dinarjev po metru

VLADA TEOKAROVIĆ & KOMP. PARACIN

Tkanine za vsak žep in vsak okus.
Tovarniške prodajalne: LJUBLJANA, Gradišče 4 in v vsakem večjem mestu Jugoslavije.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 26. septembra. Začetni tečaji: pšenica: za sept. 117,25, za dec. 115,50, za maj 115; Koruza: za dec. 95, za maj 89,25.

+ Winnipeg, 26. septembra. Začetni tečaji: pšenica: za sept. 110, za dec. 109,25 za maj 110,875.

BOMBAZ

+ Liverpool, 25. septembra. Tendenco dobro vztrajajoča. Zaključni tečaji: za okt. 6,48 (prejšnji dan 6,43), za dec. 6,42 (6,37).

+ Newyork, 25. septembra. Tendenco komaj stalna. Zaključni tečaji: za okt. 11,87 (11,84), za dec. 11,78 (11,84).

ZIVINA

+ Na mariborski svinski sejem 25. tm. je bilo pripeljanih 318 svinj. Cene so bile naslednje: 5-6 tednov stari prasci 70 do 11 Din, 7-9 tednov stari 135 do 160, 3 do 4 mesece stari 170 do 240, 5-7 mesecev stari 250 do 360, 8 do 10 mesecev

stari 370 do 550, in 1 leto stari 560 do 920 Din. Cene svinjam pa so bile za kg žive teže 6,50 do 8 Din in za kg mrtve teže od 9 do 10 Din. Prodanih je bilo 120 komadov.

VINO

+ Vinsko tržišče v dravski banovini (26 t. m.). — Novi most portugalke in drugih zgodnjih sort je že v prometu in se toči portugalkin most tudi na deželi. Kvaliteta ni slaba, ker je k zadostni dozornosti mnogo pripomogel lep september. Vsebnina sladkorja je znašala 17-19% pri grozdu, brancem okrog 20-22 t. m. Cena je različna ter se giblje med 4-5 Din pri producentu. Količina je povprečno za polovico manjša od prošlega leta. Na Dolenjskem in Bizelskem je večja kakor v ostali Štajerski. Zanimanje za novi most pa ni posebno živo in zaostaja za prejšnjimi leti. Je to tudi znamenje slabših konzumnih razmer. Mošti iz južnih krajev iz Dalmacije, Banata, Srbije so seveda cenejši in gredu po kvaliteti od 1. do 1,50 Din. Pa tudi teh ne gre pri nas mnogo v promet, ker so domači mošti prijetnejši. Zaloge starega vina so se znatno skrcile.

Iz sodne dvorane

Mrtvi čuvajo ponarejene kovance

Ljubljana, 25. septembra. 52letni Jakob Gaberšek, ki je izučeni ključavničarske obrti in pristojen v Ljubljano, se je že l. 1934 proučeval s ponarejanjem kovancev. Tedaj je bil v družbi dveh tovarišev zaradi ponarejanja 50 dinarskih kovancev obsojen na dve leti robove, ki jo je prestajal v mariborski kaznilnici. Pa je bil po decembrski amnestiji odpuščen. Vnovič je stal zaradi istega delikta danes pred malim kazenskim senatom. Obtožnica, ki jo je zastopal državni tožilec dr. Hinko Lučovnik, ga je dolžila, da je letos v Mostah spet izdelal 9 kovancev po 50 Din in 8 po 20 Din.

Maja se je Gaberšek napotil na Gorenjsko, kakor je pravil — iskat dela. Pri nekem kovaču na Veselovem blizu Cerkelj je prosil miloščine, sumljiv pa se je videl orožnikom, ki so baš prišli mimo. Ker jim je dajal zmedene odgovore, so ga odvedli s seboj in izvedli telesno preiskavo, pri kateri so prišli na dan kovanci, za katere je danes senatu odgovarjal. Pa kako je odgovarjal!

Robjaško življenje, kaže, ga je v mariborski kaznilnici izobrazilo tudi v pravu. Sodnike je zavrnil, da ga sploh ne morejo soditi za zadnje falzifikate, ker teh ni napravil po prestani kazni, temveč že pred obsodbo v l. 1934, da je torej tudi ta, se le danes mu očitani greh, zagrešil že pred prvo razsodbo in s tem je zanj zadeva urejena. Če bi pa gg. sodniki že hoteli vedeti... Ko se je vrnil iz Maribora, je najprej obiskal pokopališče pri Sv. Križu, kjer je za pokopališkim zidom po prvi preiskavi iz previdnosti zakopal falzifikate, kolivič jih policija ni našla. Po povratku jih je izkopal, ni pa jih nameraval spraviti v promet, le v spomin na prestana robijaška leta jih je hranil.

Ker pa kovanci niso kazali sledov, da bi bili ležali zakopani v zemlji in tudi posebna komisija, ki jo je vodil Gaberšek sam, za pokopališkim zidom ni našla nobenih znakov, da bi bil Gaberšek tam izkopaval zaklad in Gaberšek tudi prvič ni bil tožen, da je koval tudi 20 dinarske novce, zato je vse kazalo, da se je po odpustu znova lotil preizkušene ponarejevalske obrti. To je sodišče smatralo za dokazano in je Gaberška obsodilo na 1 leto robove in 120 Din denarne kazni, pa bo tako mogel v mariborski kaznilnici nabirati poleg novih poznanstev tudi širše in koristnejše pravno znanje, kakor si ga je nabral dolej.

Zlahtne ribice jim ne dajo miru

Posebnost današnjih razprav so bile tatvine zlahtnih ribic iz dvorskih lovišč in revirja KID z Jesenic, ki jim v živahnem potoku Radovni strastni ribiči brez lovske pravice niso dali miru. Prvi obtoženec, 28 letni delavec Jožef Zagar iz Gorij, se pred sodniki sploh ni pojavil in se je opravičil s prošnjo, naj mu sodišče milo sodi za 36 postvri, ki so bile vredne svojih 400 Din. Od lanske jeseni je brez posla, ima nezakonsko potomstvo, a svoje izvoljenke ne more poročiti, ker nima denarja. Starši in še devet mlajših bratov in sestra pa čakajo doma le na njegov zaslužek.

Pristojni zagovornik (ex offio) odsotnega obtoženca dr. Egon Stare je v obrambo svojega varovanca poudarjal olajšujoče okolnosti, kakor težavne gospodarske razmere, odkritostno obtoženo priznanje in naposled v nemajhnih meri resnica, da je njegov varovanec strasten ribji tat, ki ima kakor vsak človek svojo posebno strast. Zaradi prestopka tatvine je nato sodišče obsodilo Zagarja na en mesec in 15 dni zapora.

Bistro vodo potoka Radovne pa je kalil

SPECIALIST ZA KIRURGIJO

dr. Slavko Rakovec

ordinira od pol 2. do pol 4.
LJUBLJANA, RESLJEVA CESTA 9 (nasproti učiteljskega)

Gospodarske vesti

— Volitve v zbornico za TOI — razgrnitev volilnih imenikov. Volilni imeniki za volitev svetnikov trgovskega, obrtnega in gostinskega odseka za mesto Ljubljano bodo razgrnjeni na mestnem poglavarstvu, Mestni trg 2. II. nadstropje, soba št. 46, od torika 29. t. m. do torika 13. oktobra t. l. vsak delavnik od 9. do 12. ure in od 16. do 18. ure. Vsak pripadnik zbornice sme med navedenimi uradnimi urami razgrnjen imenike vpogledati in prepisati. Reklamacije zoper volilne imenike se morajo vlagati pisмено pri krajevnem volilnem odboru na mestnem poglavarstvu, soba št. 46, ali pa pri glavnem volilnem odboru, Beethovnova ul. 10. Reklamacijski rok začne teči 29. t. m. in poteče 13. oktobra t. l. Reklamacije in priložene listine so takne proste.

— Definitivni seznam obveznic jugoslovenske tranše 7% stabilizacijskega posojila iz l. 1931 je objavljen v »Službenih Novinah« od 24. t. m. Pri teh obveznicah se vrsi služba samo v dinarjih preko Državne hipotekarne banke. Vrh tega se sme s temi obveznicami trgovati na borzi.

— Gradnja mostu preko Save v Soteski. Kraljevska banska uprava je razpisala oddajo gradbenih del za gradnjo železobetonskega mostu preko Save v Mokrem logu v Soteski. Proračun znaša 960.000 Din.

— Konkurz je razglašen o imovini Marije Kržičeve, posestnice v Rakitni 90, p. Borovnica (upravnik mase dr. Marjan Marolt, odv. na Vrhniki; ugotoviteni narok pri sreskem sodišču na Vrhniki 22. oktobra ob 9., prijavi rok do 17. oktobra).

— Mizarški tečaj za mojstrske izpite. Opozorjamo mizarске pomočnike, ki nameravajo v dogledni dobi polagati mojstrski izpit, da se vrši v oktobru petdnevni večerni tečaj, na katerem se bo predavalo o nekaterih izpitnih predmetih, in sicer o tehnologiji lesa, dovrsvalnih delih, orodju in strojih. Tečaj bo v pritični dvorani Zbornice za TOI v Ljubljani, Beethovnova ulica 10. Kdor se še ni prijavil, naj to nemudoma stori do 5. oktobra t. l. Tečaj je brezplačen.

— Licitacije: Dne 28. t. m. bo v pisarni inženjerje štaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani oферna licitacija za popravilo stranišča v olicerskem domu v Ljubljani, 29. t. m. za popravilo krova na objektih II, IV, VI, in XIII, vojašnice Vojvode Mišiča v Ljubljani, 30. t. m. za napravo električne inštalacije v V. objektu, 2. oktobra v IV. objektu in 3. oktobra v II. objektu vojašnice Vojvode Mišiča v Ljubljani. Dne 15. oktobra bo v istem oddelku oферna licitacija za dozidavo šupe in popravilo XIV. objekta vojašnice kralja Aleksandra I. v Ljubljani. Dne 28. septembra bo v intendanturi dravske divizijske oblasti v Ljubljani oферna licitacija za dobavo mesa ljubljanski garniziji za čas od 1. oktobra t. l. do 31. marca 1937. Dne 28. septembra bo pri garnizijski upravi v Ljubljani zaključena direktna pogodba za prodajo »burekac« po kasarnah ljubljanske garnizije. Dne 1. oktobra bo v pisarni uprave dravske stalne vojne bolnice v Ljubljani oферna licitacija za dobavo telečjega mesa, jogurta, kislega in sladkega mleka za dnevne potrebe vojne bolnice v Ljubljani. Dne 28. t. m. bo pri blegoški režijski komisiji v Skofji Loki pisarna oферna licitacija za dobavo 640 kg bencina, 33 kg motornega in 33 kg kompresornega olja ter pogodba za prevoz 110.000 kg portlandskega cementa.

Borze

Devtze

Curih. Beograd 7, Pariz ne notira, London 15,48, Newyork 308, Bruselj 51,90, Milan 24,10, Madrid ne notira, Amsterdam 207,30, Berlin 123,0750, Dumaj 56,80, Stockholm 79,55, Oslo 77,55, Kobenhavn 68,90, Praga 12,70, Varšava 57,90, Budimpešta 60, Atene 2,90.

80 odst. hmeljskega pridelka prodanih

Banovinska hmeljska komisija poroča 26. t. m.: Pri stalnem zanimanju in povpraševanju za vse vrste blaga se nakupovanje letošnjega pridelka nadaljuje. Hmelj kupujejo po naslednjih cenah za kg: izbrano prvovrstno blago 27-28, prvo-

Sokol

Sokolstvo ob drugi obletnici smrti kralja Mucenika. Drugo obletnico smrti Viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja bo ljubljansko sokolstvo počastilo s skupno žalno manifestacijo 9. oktobra ob pol 21. v veliki dvorani na Taboru. Vse ljubljanske sokolske edince že danes opozarjamo na to pietetno svečanost, katere se morajo udeležiti vsi društveni pripadniki. Člani, članice in naraščaj se udeležijo žalne svečanosti v krogih s črnim florum na levem rokavju surke, ostali pa po možnosti v temnih oblekah s sokolskim znakom, ovitim v črn flor. Na komemoracijo morajo prinesiti praporščaki članke in naraščajske prapore ovite s črnim trakom. Pri žalni svečanosti bodo sodelovali godba Sokola I, sokolski pevski zbor, dalje po primerna recitacija in spominski nagovor župnega podstaroste br. inž. Bevca. K žalni svečanosti so vabljena vsa ljubljanska nacionalna društva in ljubljansko občinstvo. Točen spored spominske svečanosti bomo še javili. Župni prosvetni odbor.

Srečke državne razredne loterije

I. razreda 33. kola

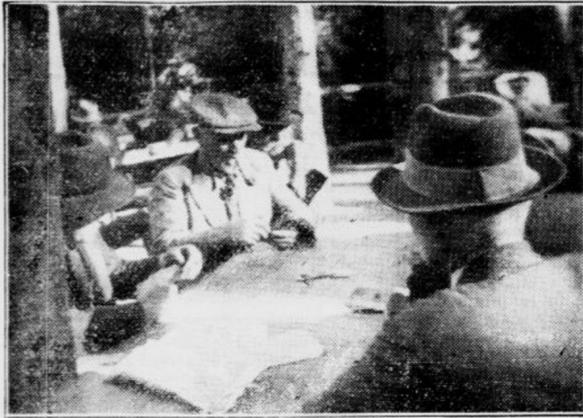
DOBITE V

ZADRUŽNI HRANILNICE - Dalmatinova ul. 6.

Zrebanje I. razreda bo 13. in 14. oktobra t. l.

Ljudje in ptice v Tivoliju

Življenje, ki ga ne poznate — Udomačene prijateljice — Monte Carlo

Prav za prav je res sramota, da Ljubljanci tako malo poznajo okolico mesta. Niti najbližji predeli nam niso znani. Pogledimo samo naš Tivoli! Zdaj, v jeseni je najlepši in vendar hodiš po njem časih precej dolgo, pa ne opaziš žive duše. No, saj je že to za Ljubljance slabo izpričevalo, da je razstava Franca Kralja v Jakopičevem paviljonu, ki je tik pri centru mesta, skoraj prazna.

V začetku poletja je bilo drugače. Takrat je bilo povsod vse polno mladine, ki se je učila, pripravljala za izpite, pa še kaj drugega. Matere so v dolgih procesijah prevajale svoje otroke, pod noč se je začela velika promenada polniti s parčki in s tistimi, ki so svoje pare šele iskali, toda čez redno parka, v tiste skrivne koticke med srebrnimi smrečami in kostanje, je zašel le malokdo. In vendar je prav v teh koticah najlepši del našega Tivolija.

Stari in mladi rod

Ali ga sploh poznate? Ali veste, kaj lahko da Tivoli človeku, če zna pričati njegove skrivnosti, njegove lepote? Najbrž ne. Drugače bi jih že bili gotovo sami poiskali in jih spoznali. Tako pa so se danes najlepši koticčki Tivolija skoraj prazni. Morda je to celo prav, ker drugače niti ne bi bili več najlepši.

Stopi časih pod jutro, ko so sence še dolge, za glavne promenade na desno stran, zavij med pisanimi gredami po bežih, zavitih stezah pod hrib, zgolenje ptičev te bo pozdravilo. Kraliti pevci bodo peli okoli tebe. Pa pojdi potem nekoliko dalje. Po klopih boš zagledal redne obiskovalce Tivolija in vse živo bo okoli njih: ščinkavci, senice. Takle stalen gost drži v roki zrno, bučnico ali pinjolo in mali pevec priliti k njemu, pa mu jo vzame lačen iz rok. Ščinkavec je nekoliko bojazljiv, senica pa ne. Če držiš zrno trdno v roki, obsedi na prstu in zrno toliko časa kljuje, dokler ga ni konec. Šele potem odleti na vejo, se zahvali za glasnim pčive, in že prileti druga. Tako boš srečeval povsod te prijateljice ptic. Stopi k njim malo jih povprašaj in povedali ti bodo marsikaj o izkušnjah, ki so se jih nabrali, kar poznajo že svoje ptiče. Tista senica, ki ima plešo na glavi, je najbolj krotka. Svoje krmilce pozna in kadar pridejo, jih že od daleč pozdravi z veje, jim skoči na ramo in čaka, dokler ne dobi svojega zajtrka ali južine. Mladici pa niso vsi tako domači. Sicer se navadijo, a izprva so zelo nezaupni. In ščinkavci! Takih, da bi sedeli na roki, je prav malo. Sem in tja že kateri, pa so zelo redki. Prileti blizu, najrajši takrat, ko gledaš stran in hlastno odnese zrno. In izbirčni so ti ptiči. Jedere češpelj ne marajo prav zelo. Jedo jih že, če ni nič boljšega, toda že bučnice imajo rajši. Navječ jim je za pinjole. Seveda, pinjole so drage in si jih ne more vsakdo privoščiti. Naši krmilci ptic pa so skoraj sami penzionisti in takemu se takoj pozna, če mora dati šest dinarjev za deset dek teh dobrih jedere. In kako hitro gre deset dek, če je človek nekoliko daje časa med svečimi prijatelji. Pa vrabici. Ti se pa sploh ne upajo blizu. Samo od daleč oprezujejo in če pada zrno na tla, da ga ščinkavec ali senica nista dovolj hitro opazila, planjejo po njem. In potem nastane vrišč. Vsa tropa se zapodi med dreve. Kosovka — kosovska devojka — ji pravijo — je prav plašna. Da bi na roko prišla, — ne, to se menda še ni primerilo v zgodovini. Tako le, če je človek prav potrpežljiv in dobro znan, že pride po tleh do roke in hlastno vzame svoj plen, ampak še to se zelo redko zgodi.

Senice in brglezi

Na drugi strani parka, tam proti Rožniku, tam je še več ptic, cizroma vsaj več izbere. Zlasti brglcov se je v zadnjem času dosti zaredilo. Prav prijazen ptič. Pojdi od gradu proti ribniku, pa boš prišel do majhnega mostička in na drugi strani je blizu starega hrasta klopica. Sedi nanjo, odpi zavojček s pinjolami, vrzi kakšno zrnec na tla, da privabiš ščinkavce in senice. Takoj bodo prišli, kajti ti ptiči imajo dobre oči. Pa boš kmalu videl, kako bo po hrastovem debelu priskakljaj čuden ptič, z dolgim, ostrim kljunom in kratkim repom. Po trebuhu je rjavkast, po hrbtu pa modrikast. Pomoli mu pinjolo! Nekaj časa bo nezaupno gledal, poskakoval sem in tja, potem pa se bo izmenda pogal proti tebi in odnesel pinjolo. Če boš imel prav srčico, boš še čutil njegov kljun v svojem prstu.

Še nekaj vam bi skoraj pozabil povedati o senicah in brglezih. Da so zelo varčni

ljudje, pardon, ptiči. Če odnese celo zrno, ga ne bo pojedel, ampak ga bo nesel na drevo in s trdim kljunom zabil v skorjo. Senice imajo tudi navado, da skrrijejo svoj plen v suhe zavite liste. Potem so seveda takoj spet nazaj na roki, da dobijo še kaj.

Posrečen poizkus

Pred nekaj dnevi se mi je posrečilo nekaj prav zanimivega. Slišal sem že, da vzame senica zrno tudi iz ust, če človeka dobro pozna in če je seveda dovolj krotka. Pa sem sklenil napraviti isti poizkus z brglezom. Tam okoli mostička jih je bilo pet ali šest. Izenada sem opazil enega, ki je priletel nekoliko plašno na rob klopi, malo začitkal in začel zvedavo gledati okoli sebe. Dal sem si meg ustnice pinjolo in čakal. Nič. Od strani sem opazoval brgleza, ki so se mu morale kar silne čuditi. Pa se je bal. Videl sem pa, je zrno opazil. Morda se boji oči, sem si rekel. Malo sem jih zaprl in nekaj sekund nato sem že videl skozi priprte trepanice, da se je brglez premaknil. Potem je švignil kvišku, da s'm začutil njegove peroti na lkih in — pinjole že ni bilo več. Zmagoslavno je sedel z njo na vejo, potem pa jo je šel spravit. Ta poizkus sem potem še večkrat ponovil, toda opazil sem, da se ga je udeležil zmerom isti brglez. Povprašal sem še druge tičarje, ali se jim je že kaj takšnega primerilo, toda nobeden ni tega vedel in še vrjeti niso hoteli, da je to sploh mogoče. Nazadnje sem moral nekaterim ta poizkus praktično ponoviti in — upam, da zdaj verjamejo.

Sicer pa — če hočeš vedeti še kaj več o tivolskih pticah in o njihovih krmilcih, vprašaj paznika, ki ti bo še marsikaj zanimivega povedal. Zvedel boš, da je najbolje krmiti ptice okoli ene popolne, ko je večina ljudi pri kosilu. In svetujem ti, da zaviješ takrat v Tivoli. Poplačan boš za svoj izprehod tako bogato, kakor zna samo priroda poplačati svojega prijatelja.

Muki in druge veverice

Da, vidite, na veverice bi bil skoraj že pozabil. Kmrgoli jih v Tivoliju. Časih so se držale bolj Področnika, zdaj pa jih je menda že toliko, da so morale priti še v park. Menda res ni ljubkejšega prizora kakor če vidiš to drobno živalco s košatim repom in navihanimi ušesi, ko skaklja po travi ali pa se preganja od veje do veje kakor vrtavka. Nekatero ptice se je boje. Ne da bi jim kaj storila, ne, tako hudobna veverica ni, ampak ptice imajo rade mir in veverica je po redna. Skoči s kakšne veje med nje, da se prestrašene razpode na vse strani in se časih dolgo ne upajo priti nazaj.

O Mukiju ste že kaj slišali? Tega poznajo menda vsi stalni obiskovalci Tivolija. Rjav samec, že precej star mora biti. Kos repa mu manjka, pa tudi drugače ni več prav dobro ohranjen. Vse kaže, da je moral tisti usodni košček repa pustiti kakšni sovi, ko se je z njo sprl. Saj je že stara reč, da so si sove in veverice zmerom v laheh, če se sme pri živilih tako reči. Prav lani se je odigrala na rožniški strani majhna tragedija. Ptičarjem se je prav za prav zdela velika, kajti življenje med pticami in živalmi v Tivoliju je mirno in idilično in ga le redkokdaj pretrese kakšen poseben dogodek. Tivoli ne ve ničesar o abesinski vojni, ne čuti španske revolucije in zgag na vzhodu. Torej, — nekega jutra so dobili na tleh v razmesarjeno veverico z zdrobljeno glavo. Kdo je bil vandal, ki jo je ubil? Kdo je bil tako brez srca, da je mogel pokončiti to ljubko živalco? Pa se je kmalu zvedelo. Sovi in veverica sta se spoprijeli in sova je s svojim ostrim kljunom raztrgala veverico skoraj ves kožuh in jo sploh smrtno nevarno vanila, kakor bi se lepo po slovensko reklo. In potem je neki usmiljenec prikrajšal ubogi veverici smrtno trpljenje s tem, da ji je stopil na glavo. Prav za prav majhen dogodek, a za Tivoli in njegove goste velika tragedija.

Res, fant od fare

Ko smo že pri Mukiju, naj vam še kaj povem o njem. Zdaj, ko je po drevju toliko dobrot, toliko žira in toliko storžev, pa še lešnikov, je Muki zelo ponosen. Le malokdaj se tako poniža, da pride k človeku. Posebna prijateljica morata biti, da mu izkaže to naklonjenost. Priskaklja po travi, se ustavi pred človekom, pogleda kvišku, potem pa, ne da bi vprašal za dovoljenje, spleze po hlačah navzgor do suknjičevega žepa. Kar predrzno pogleda vanj, povoha in če ni orehov, nadaljuje svojo pot na ramo in na drugo stran. Mimo grede pogleda v žep, kjer nosim

navadno robček, potem pa gre njegova pot spet navzdol do drugega suknjičevega žepa. Aha, tu so orehi! Malo pobrska med njimi in si izbere primernege. Če je dobre volje in če človek sedi, se ustavi še malo na njegovem kolenu in zvedavo pogleda, potem pa zbeži. Če je res dobro razpoložen, se pod kakšnim drevsom ustavi, sede na zadnji nogi, privzdigne svojo metlico in si oreh natanko ogleda, potem pa se požene z njim na drevo. Tako je zdaj, pozimi pa bo tudi Mukiju in drugim vevericam nekoliko upadel greben. Takrat bodo bolj ponižne in ne bodo smatrale svojega obiska po žepih za bog ve kako veliko milost. Kaj hočete — sila kola lomí.

Dvanajst tarokov . . .

To najbrže veste, da so nekateri naši penzionisti, ki imajo svoj glavni štab v Monte Carlu, proglasili veverice za veliko škodljivke. Zlasti eden izmed njih kuha že od lanskega leta strašno jezo nanje. Pomislite, kaj se mu je primerilo! Tarok so igrali. Dvanajst tarokov je imel in vso trulo, da je napovedal pagata na koncu. Da, in tudi samo eno barvo je imel, tako da je bil pagat »stotsichere«. Preden se je spustil v boj, je položil kvarte na mizo, in tedaj ti je primahala ta vražja veverica čez njegova ramo in zmešala vse kvarte, tako da s pagatom ni bilo nič, čeprav je imel dvanajst tarokov, trulo in eno samo barvo. Seveda, če bi bilo šlo vse po pravici, bi lahko spet svoje kvarte zbral, čeprav so se pomešale z drugimi, toda igralci so takoj vsi v en glas dejali, da je to očiten »rennonce« in so še sami hitro zmešali svoje kvarte. Vidite, tudi takšne tragedije se dogajajo v Tivoliju.

V Monte Carlu

Ali Monte Carla sploh ne poznate? Tivolikega namreč. V idiličnem koticčku med visokimi smrekami je ograjen prostor, kjer je obilo miz in klopi. Tu se zberejo vsi najboljši kvartači — upokojenci — čim postane v Tivoliju toliko toplo, da se lahko na prostem sedi. In potem padajo kvarte do mraku. Vse mogoče vrste. Od marjaža, snopsla, preferanse, taroka, pa ne vem do česa. Kvarte so navadno zelo dobro ohranjene. Le malo je takšnih, pri katerih je treba natanko pogledati, ali je figura, ki jo držite v roki, kralj ali dama. Pa to nič ne de. Saj so naši upokojenci skoraj vsi oboževalci z naočniki ali cvikarji, da imajo štiri oči, namestu dveh. S štirimi očmi se že bolje vidi in s štirimi očmi se tudi kvarte boljše razločijo.

Igra se seveda za velike vsote. To je več kakor razumljivo. Če si numizmatik, pojdi v Monte Carlo, Starih avstrijskih vinarjev in krajcarjev boš dobil tam nič koliko. Sicer imajo samo simbolično, veljavo. Vinar je nadomestek za pet par, krajcar pa za deset, ker sta ti naši najmanjši denarni enoti tako presenetljivo hitro izginili iz prometa. Gre pa seveda tudi za dinarje. Če je kakšna prav velika igra, recimo »sans« pri preferansi, utegne nasteti dobiček ene igre — če je kontrirana — tudi pol drug dinar.

Da ne bodo rekli ti prijazni gospodje, pri katerih sem se že večkrat mudil, da jih obrekujem, naj odkrito povem, da tako dobrih igralcev nisem našel niti po kavarnah med profesionalnimi kvartopirci. Saj si čuda. Med njimi je dosti takih, ki se ukvarjajo s tem sportom že petdeset let ali več, in ni zlomek, da se ne bi kvartanja dobro naučili. Tudi mladine opaziš dovolj med njimi. K njim prihaja v šolo, toda do besede ne pride. Samo učiti se sme.

Skoraj si ne moremo misliti lepšega prizora v Tivoliju kakor ta Monte Carlo. Kadar je sezona na višku. Zdaj, ko gremo proti zimi, se je Monte Carlo že nekoliko izpraznil. Toda časih, kadar je prav solnčen dan, so še vse mize zasedene. Skozi drevje padajo prameni solnčnih žarkov in med njimi se sučejo gosti oblaki dima cigaret, smotik in pip. Molokdaj nastane kakšen spor med igralci. Samo častih se liši pridruženje, če ga kdo kaj polomi ali če kaj preze. Tako! Opravljaj naša kvartaška univerza je že dovolj, toda Tivoli s tem še davno ni izžran.

Le pojditte še nekoliko dalje. Po vijugastih stezah, od klopi do klopi, pa boste videli še marsikaj zanimivega.

Jesen je za ljubezen

Jesen je, za ljubezen pa pravijo, da je njena doba pomlad. Pa menda ne bo čisto držalo. Samo tam po klopih pogledate in videli boste parčke, da jih na vseh

Negovane žene se ne odrekajo!

Ni zadosti, da se samo včasih uporablja dobro milo, ker je treba biti vedno negovan! Žena, ki gleda nase, zelo dobro ve, zakaj daje prednost enemu imenu. Samo zares dobro milo neguje kožo kakor je treba, da ostane vedno lepa.

Med temi 4 vrstami boste našli za Vas pravo

- Elida favorit Elida 7 Coetie
- že deset let luksuzno milo, ki si ga ljubljenec raz-lahko vsakdo privoščiti, v ajenih žen. posebno močnega vonja.
- Elida beli španski bezeg Elida Lanolin
- milo snežnobebe barve posebno blago za — omamljivega vonja. občutljivo kožo.

ELIDA MILA

Ime jamči za kakovost!

prstih ne bi mogli prešteti, čeprav bi poklicali še nogi na pomoč. Časih ujame človekovo oko prav zanimiv prizorček. Huje je, če ga ujame fotografski aparat, kajti oko časih zamizi, fotografski aparat pa je nagajiv in kar ujame, tega ne izpusti. Samo tistole sliko pogledajte, ki sem jo ujel skrivaj ob fontani pod Tivoljskim gradom. Saj je čisto spodobna. Ampak hvala Bogu, da se na klišeu ne vidijo obrazi tako dobro kakor na fotografiji. Drugače bi me tisti, ki na sliko tako hrepenече strmi v daljave, najbrž prijel za ušesa. In če bi hotel prinesiti vse slike, ki sem jih že tako ujel, bi jih bilo precej, toda hvala bogu da v listih zmerom manjka prostora.

In kaj šele zvečer in pod noč, ko oko fotografskega aparata odpovede in izgubi svojo moč. Takrat bi se dala ujeti marsikakšna še zanimivejša slika. Prav za prav je hudo, da je fotografski aparat tako zelo navezan na dnevno svetlobo in sonce. Sicer so že pred nekaj leti iznašli način, po katerem se da fotografirati tudi skozi meglo — za Ljubljano bo to kakor nalašč — toda načina, da bi fotografirali v temi, in sicer razločno, žal se ne poznamo. Upajmo pa, da nas bo tehnika kmalu presenetila s kakim takšnim izumom. Takrat bo fotografiranje vseka-ko zanimivejše in vabljlivejše.

Zadnjič sem nalašč hodil po Tivoliju tako, da sem obhodil vse čete. In veste, koliko časa sem potreboval, da sem res vse prehodil? Skoraj tri četrt ure. Ni zlomek, da se ne bi na tej dolgi poti odkrilo marsikaj zanimivega.

Lepota umiranja

Toda pustimo zdaj to; oglejmo si še park sam. Prvi sledovi umiranja se že kažejo med bohotnim razkošjem. Prvi suhi listi padajo z drevja na tla, prve cvetice

venejo. Zivorodeče zalvije, te najbolj hvaležne cvetice, ki cveto skoraj vse leto, so še na višku, toda drugje se že skoraj povsod kaže propadanje. Dalje bodo kmalu odevetele, kane prav tako. In nešteto drobnih okrasnih cvetic bo počasi zamrlo ali pa jih bodo začeli odnašati v cvetličnjake, kjer bodo počakale do druge pomladi. Škoda, da bo to tako hitro prišlo. Zdaj, ko so večeri že hladni, lahko kmalu pričakujemo srane in takrat bo počasi tivolskih krasot konec. Takrat bo postalo vse tako samotno, zapuščeno, kakor je zdaj tisti konec okoli ribnika, kjer samevata oba bela laboda. Takrat se bodo ljudje počasi umaknili iz Tivolija. Tudi tisti, ki hdiijo zdaj vsak dan vanj in presede tam dolge ure, bodo začeli počasi odpadati kakor listje z drevja. Samo časih bodo prišli, prinesli pticam, ki bodo takrat bolj potrebne hrane kakor zdaj, pest bučnic ali pinjolv, vevericam pa nekaj orehov. Takrat bo Tivoli žalosten.

In potem bo prišel prvi sneg, ki bo zagrnil vso to širno krasoto v belo odejo. Tivoli bo zaspal, ve, razen ptic in veveric, in bo čakal tako do pomladi, ko bo spet vse vzbrstelo, ko bo spet vse vstalo od mrtvih.

Takrat bodo oživele poti in klopiče, takrat bodo zacvetele grede in takrat bom vam lahko spet kaj novega povedal.

Boris. B.

Vsi tisti, ki mnogo sedijo,

treba da preprečijo zle posledice tega načina življenja z rednim pitjem znamenite

Rogaške Slatine, ki prijetno podpira in pospešuje delovanje prebavnih in odvajalnih organov

Spomin na topliški upor

Beograd, 26. septembra.

Topliška vstaja, eno izmed največjih požrtvovanj v krvavih borbah za našo svobodo, je izbruhnila sicer spomladi leta 1917, pripravljena pa je bila že več mesecev prej in lahko tako že danes govorimo o njeni 20-letnici. Prvo četo junških borcev za svobodo je organiziral Kosta Vojnovič, rezervni srbski oficir, ki je med umikom srbske vojske ranjen zaostal v Kosovski Mitrovici, kjer je bil njegov oče župan. Ko je avstrijska vojska zasedla Kosovsko Mitrovico, se je Kosta Vojnovič ponudil okupacijski oblasti za dobavitelja prehrane. To je storil samo zaradi tega, da bi imel svobodno kretanje v okolici in da bi mogel izvesti svoje prave namene. Na skrivaj je organiziral močno četo vstavev in v raznih krajih je namestil zaupnike četniškega pokreta. Srbski živelj je pod okupacijo toliko trpel, da so se vsi oprileci ideje upora za vsako ceno. Nasilje okupacijskih oblasti se je stopnjevalo od dneva do dneva, najbolj pa je ljudstvo razburil razglas bolgarskih poveljstev, da bodo na zasedenem ozemlju rekrutirani vsi Srbi od 17. do 50. let starosti. Ogorčenje proti okupaciji je bilo na višku, ko je baš pred 20 leti 28. septembra 1916 četniški vojvoda in rezervni oficir Kosta Pečanec s francoskim letalom dospel s solunske fronte v topliški okraj. Pristal je na samotni planoti Ravni Livadi, letalo pa je odletelo v Rumunijo.

Kosta Vojnovič se je takoj sestal s Kosto Pečancem in vso zimo sta organizirala čete in pripravila vstajo. Napad na okupacijske čete sta nameravala koncentrično izvesti spomladi 1917, ko vreme ne bo več oviralo pohodov, četniki pa so v svoji ogorčenosti in nestrpnosti zahtevali, naj se začne akcija čimprej in tako je izbruhnila vstaja že 13. februarja 1917. Vodstvo vstaje je imelo svoj sedež v Prokuplju in tam je bil za poveljnika vseh četniških odredov izvoljen vojvoda Kosta Vojnovič. V Prokuplju in oko-

lici so četniki potolkli in razpršili močne bolgarske postojanke ter zajeli velik plen. Razen orožja in najpotrebnejše hrane za svoje odrede so vse razdelili revnemu prebivalstvu. Pri vasi Razbojni so Avstrijci sicer z močno artiljerijo ustavili prodiranje vstavev proti Kruševcu, na drugi strani pa so četniki že prišli pred Niš, katerega so začeli Bolgari evakuirati. V 25 dneh so četniki osvojili Prokuplje, Pusto Rijeko, Lebanje, Ribarsko banjo, vso okolico Brusca, del niškega, vranjskega in raskoga okrožja. Na severu niškega okrožja pa so prispele že do Soko banje, ko je okupacija dobila znatno pomoč. Šele ko so bile zbrane tri divizije bolgarske in avstrijske vojske, je bil četniški pohod ustavljen in zadušen.

Okupacijske čete so samo v vasi Razbojni ustrelile in obesile okrog 2.000 ljudi. Te žrtve imajo na vesti nagla sodišča, ni pa nikjer zapisano, koliko prebivalcev so posamezne sovražne čete na lastno roko pomorile in koliko jih je zgorelo, ko so zažgali vasi Razbojno, Ravne, Zlatare, Prebrozo in Popovo. Med vstajo je bilo nad 22.000 srbskih žrtev. V ogorčeni borbi je padel tudi vojvoda Kosta Vojnovič.

Marca 1917 je bila vstaja zadušena, Kosta Pečanec pa je vendarle z veliko četo prodril do Vranja in prišel tudi preko železniškega mostu na Moravi, katerega je poleg bolgarske straže varovala tudi močna nemška četa. Pečančeva četa je prekorščila celo mejo stare Bolgarije in ostala več tednov v čustendilskem okrožju. Kosta Pečanec je zasedel Bosiljgrad in razne druge kraje v njegovi okolici, potem pa se je umaknil na Kopaonik ter četval do osvobodjenja v jeseni 1918 ob mejah Srbije Bosin in Črne gore.

Na Ravni Livadi, kjer je Pečanec z letalom pristal pred 20 leti, bodo v ponedeljek 28. t. m. odkrili skromno spominsko ploščo ter počastili spomin vseh žrtev iunaškega topliškega upora.

Višek zadovoljstva

S PLAŠČEM, OBLEKO, SUKNJO, ČE KUPITE BLAGO PRI TVRDKI
MANUFAKTURA NOVAK
 KONGRESNI TRG pri nunski cerkvi

OGROMNA IZBIRA — NOVOSTI — POCENI

Domače vesti

Iz naših

kino-gledališč

V prenovljeni in povečani dvorani Filharmonije se je izvršila na svečan način v petek zvečer slovesna otvoritev sezone Kina Matice. Povabilu lastništva so se odzvali predstavniki vojske, duhovniške in posvetne gosposke in za t. p. v. vseh ljubljanskih krogov, tako da je dvorana nudila prav slavosten izgled. Kot otvoritveno predstavo igra Kino Matica filmsko opereto *Dijak prosjak*, izdelano po istoimenski odrski opereti Karla Millöckerja. Melodiozna godba, razkošna oprema, sijajni plasi in balet in izvrstna igra ansambla Heesters — Maria Röck — Karola Höhn — Ida Wüst nudijo dovršen užitek in publika ni stedišla s svojim priznanjem okusno obnovljeni dvorani, njeni akustiki in udobnosti ter samemu programu. *Dijak prosjak* bo neovemno te dni glavna atrakcija ljubljanskih kino gledališč.

V kinu Union predvajajo te dni najnovejši Chaplinov film *Moderni ča-š*, ki že zaradi svojega glavnega junaka Charlija Chaplina spada med najboljše filmska dela letošnje sezone. V znaku sladkih tenorjev sta programa kina »Sloga«, kjer poje Leo Slezak v dunajski veselo-sentimentalni stvarci *Noč na Dunavu* in pa Kino Meste, kjer Josef Schmidt prepeva v *Zvokih mladosti*. *Ideale* in *»Šiška«* pa imata programe iz sveta avanture in romantike.

Za prihodnje dni je najavljena znamenita sentimentalna ljubezenska igra *Ave Maria* s slavnim tenoristom Gligijem in Katico Nagy, močna umetnica, ki je doživela svetoven uspeh in pride v Ljubljano na platno Kina Matice.

* *Odklikovanje*. Z zlato kolajno za vestno službo je bil odklikovan sanit. poročnik 40 pp. dr. Brezgar Danilo.

* *Obisk nemških novinarjev*. Ekskurzija nemških novinarjev, ki je že prispela v našo državo in bo 5. oktobra obiskala Ljubljano, tvorijo gg. Wilfried Bade, vladni svetnik v ministru za propagando, Hide, generalni tajnik državne zveze nemškega tiska, dr. Schmitt, šef-urednik za znanje politika dnevnika *»Völkischer Beobachter«*, dr. Rau, šef-urednika nemškega procevalskega urada, prof. Reichschach, direktor *»Nationalsozialistische Korrespondenz«*, Von der Decken od založbe Ullstein, dr. Meyer, šef-urednik dnevnika *»Berliner Anzeiger«*, dr. Sven von Müller, šef-urednik listov *»Hamburger Fremdenblatt«* in *»Münchener Neueste Nachrichten«*, Rasche, šef-urednik *»N.S.Z. Rheinfront«*, Hildebrandt, šef-urednik za zunanjo politiko lista *»Niederösterreichische Tageszeitung«* in predtavniki tiska za hannoversko okrožje. Günther Schlemann, urednik foto-oddelka agencije *»Weltbild«* in zastopnik fotosekcije nemškega procevalskega urada. Nemške novinarje spremljata tiskovni ataše* pri našem poslanstvu v Berlinu g. Miloš Crnjanski in urednik Centralnega presbiroja g. Franjo Kulundžič.

KRASNE, IZBRANE
JESENSKE MODELE
 V DAMSKIH PLAŠČIH, PALETOJH
 IN OBLEKAH NUDI V VELIKI IZBERI,
 PO KONKURENCIJI CENAH
FRAN LUKIČ,
 LJUBLJANA — STRITARJEVA UL.

* Mednarodni kongres balneologov v Beogradu. V torek 29. t. m. bo slovesno odprt na Kolarčevi ljubljanski univerzi v Beogradu 15. mednarodni kongres medicinske hidrologije, klimatologije in geologije. S kongresom pa bo združen tudi pomembni jubilej, kakaj haš pred 50 leti so se balneologi iz raznih evropskih držav sestali na svojem prvem kongresu na francoski rivieri. Po temah, ki so že zbrane v preko 600 strani obsegaajoči knjigi, bo ta kongres ne samo kot važen znanstveni datum, temveč tudi kot velik korak mednarodnega progressa in solidarnosti.

* *Obisk predsednika t ozofov*. V Zagreb so prispel danes predsednik svetovne organizacije teozofskega društva dr. G. S. Arundale, ki se že nad 20 let udeležuje v narodnem in prosvetnem pokretu Indije in je bil od narodnega vseučilišča Rabindranatha Tagorea izvoljen za častnega doktorja. Njegova soproga je doma z Indije, ime ji je Shrimate Devi. Posvetila se je studiju in interpretaciji starih indijskih verskih plesov. Po njenem mnenju se da iz stare indijske umetnosti črpati moč za preporod umetnosti vsega sveta. Dr. Arundale in njegova soproga sta se udeležila svetovnega kongresa teozofov, ki je bil zaključen 4. avgusta v ženevi, potem pa sta obiskala francoska, angleška, irska, norveška in švedska teozofska združenja. Na povratku v Indijo sta še predavala v Pragi, Varšavi in na Dunaju. Predavala bosta tudi v Zagrebu.

* Pri zaprtju in motnjah v prehavi vze, mite zjutraj na prazen želodec kozarec naravnega Franc Jožefove grenčice

nakučju. Njegov oče, upokojeni oficir Mio Bernard je prispel iz Varaždina in zdaj že nekaj dni v največjih skrbih proizvede za svojim sinom. Mladi Ivan Bernard je stanoval pri šivilji Felnerjevi. Svojo dobro gospodinjino in njene sinčke je imel mladenič zelo rad in nesreča ga je strašno pretresla. Ko je na policiji pripovedoval o usodni vožnji, je ves čas jokal in nekajkrat se je izrazil, kako žal mu je, da je ostal živ. V stanovanju Felnerjeve se ni več vrnil in, ko so ga zaradi povzdebo večkrat klicali na policijo, je pripovedoval, da stanuje začasno pri nekem svojem sošolcu. Zdal ga več dni ni na izpregled in upravičena je domneva, da si je rahločutni fant storil kaj hudega.

* *Vodnikova pratika*, ta naša najlepša vsakoletna ljudska čitanka, polna zanimivih, poučnih, zabavnih člankov in sijajno ilustrirana, mora z ostalimi tremi knjigami *Vodnikove družbe* v drugi polovici oktobra na vsako slovensko mizo!

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM
 v Šiški, telefon 33-87

JOSEPH SCHMIDT poje v filmu
Zvezdni utrinki

Rudolf Carl skrbi za smeh in zabavo.
 DOPOLNILO OBICAJNO.

Predstave v nedeljo ob 3, 5, 7 in 9 uri,
 ponedeljek ob 8 uri.

V torek:
ŠKANDAL DNEVA

* *Strašen zločin v bogati veleposelstniški družini*. V Lapovu ob progi Beograd—Niš je bil izvršen v petek zvečer strašen zločin. Bogatega ekonoma Bogomirja Mladenovića, ki je dovršil poljedelsko akade. mijo v Parizu, sta ustrelila njegov oče in brat Svetomir, ki je tudi študiral v Parizu. Bogomir se je proti večeru s svojega posestva vračal domov, in ko je korakal skozi majhen gozdič, je slišal, da teče nekdo za njim, počilo pa je tudi nekaj revolverskih strelcov. Srečno je pribežal domov in menel, da so ga zasledovali kakor razbojniki, je hotel alarmirati orožniško postajo. Ker je postaja precej daleč, ga je žena rotila, naj oitane doma, kjer se mu ne more ničesar zgoditi. Po večerji se je Bogomir podal na svoje dvorišče, žena pa je v sobo kmalu šla slišala nekaj strelcov in klice svojega moža. Tekle na dvorišče, kjer je mož ležal na tleh, v temi pa je videla obrise treh postav. Ko se je sklonila k možu, jo je nekdo od zadaj udaril z nekim težkim predmetom po glavi, da se je onesvestila. Prej je še slišala, da je ranjeni mož izrekel besede: *Lastni ljudje so me ubili!* Ko so prihiteli sosedje in orožniki, je bil Bogomir že mrtev, njegovo ženo pa so s težavo spravili k zavesti. Orožniki so takoj preiskali vso hišo in tudi oni del, kjer sta prebivala stari Mladenovići in njegov sin Svetomir. Oba sta ležala. Vreda sta se, kakor da bi bila še le tedaj prebujena iz najtršega spanja. To je bilo smuljivo, saj je streljanje in vpitje zdrnilo vso okolico in so bili vsi zbrani na dvorišču, kjer se je odigral strašen zločin. V očetovi sobi so orožniki našli dva revolverja, iz katerih je bilo izstreljenih več nabojev. Po tem odkritju sta stari Mladenovići in njegov sin Svetomir priznala, da sta Bogomirja ustrelila, zatrjujeta pa, da se to zgodilo med prepričano na dvorišču, ker je Bogomir prvi potegnil revolver.

* *Prihodnje dni bo izšla oktobrska številka ilustriranega družinskega mesečnika »Žikec«*. Vsebina je naslednja: *Miran Jarc: Zena-mati*; *Anton Ingolič: Zongler Jakim*; *Vaclav Sledzinski: Preglavice sovražnika žensk*; *Grazia Deledda — dr. Jož Lovrenčič: Čarovnik Sledi »Kotiček, ki zanima vsako ženo, kjer razpravlja naša sotrudnica o negi telesa in obraza, o pegah, o zakonu in o družinski poklica z gospodinjstvom*. Primarij dr. Dražga odgovarja v *»Zdravniški posvetovalnici«* na razna vprašanja glede nege bolnih otrok, *»Gospodinjških jedilnikov z recepti, Družinsko revijo »Žikec«* prejema brezplačno vsak redni odjemalec žitne kave Žike. V 1/2 kg zavrtih najdete kontrolne listke; 3 take listke pošljete kot prijavo na naslov: *Pražarna Žika, Ljubljana-Vič*. Če pa Vaš špecerijski trgovec nima Žike, naročite 5 kg vrečko direktno iz pražarne (povzetje 65 Din).

* *Milo se od mila razlikuje*. O tem se bošte najboljše prepričali, ako predčasno morate nabavljati novo perilo. Za pranje vzemite zato samo Schiechtovo Jelen milo, ker ste lahko uverjeni, da je izdelano iz najboljših sirovine; je štedljivo pri uporabi in varuje Vaše perilo.

* *Glede ureditve dolgov pri denarnih zavodih, prodaje hranilnih knjižic, naložbe kapitala v gotovini in hranilnih knjižicah na varno vknjižbo izpolnjuje najugodnejše Al. Planinšek, bančna poslovna pisarna Ljubljana, Beethovnova ul. 14. I. Telefon 35—10.*

* *Če želijo kadile ohraniti bele zobe*, naj uporabljajo Solvolith pasto za zobe. Za kadilce je ta pasta odlična in tudi neobhodno potrebna. Zobni kamen razkraja, zobovju pa ohrani naravno barvo. Solvolith pasta za zobe vsebuje naravno karlovarsko sol, ki razkraja zobni kamen. Preizkušena je bila ta pasta že pred 35 leti in zdravniki jo priporočajo.

* *Sedem ur poslovanja na poštah*. Ministertvo pošte, telegrafa in telefona je z odredbo br. 62939 od 7. 8. t. l. skrajšalo 8 urno (»Lc«) poslovanje na poštah s strankami na 7 urno poslovanje; od 8. do 12. in 15. do 18. Ta delovni čas velja za vse leto ne samo za poletni čas.

* *V Beograd, na Oplenac, kraljev grob*, brzovlak 9. X. Rim — Neapelj, 12 dni po Italiji, brzovlak, 19. X. Benetke — Padova, avto, 10. — 13. X. Nedeljski eno in dvodnevni izleti: Trst, Gorica — Trst (avto). Pojasnila pošlje zastoj uprava »Po božjem svetlu, Ljubljana, Wolfova 1.

* *Smrt varažinske slavne operne pevke*. V Hannoveru je umrla te dni ga. Olga Pram, rojena Pclakova. Doma je bila iz Varaždina in nekdanj je po vsej Evropi slovela kot operna pevka. Kot primadona je delovala v Hannoveru in Hamburgu. Umrla je v starosti 68 let. V Varaždinu ima brata, ki je poselstnik.

* *Po katastrofi na Dunavu*. Viktorja Burnika, njegove žene, šivilje Felnerjeve in njene sinčke, ki so utonili v nedeljo ponoči, ko so se med močno košavo s čolnom vozili preko Dunava, pri vsem marljivem iskanju še vedno niso našli. Iginil pa je tudi peti udeleženec usodepolne vožnje. 20 letni dijak srednje tehnične šole. Ivan Bernard, ki si je kakor znano, rešil po srečem

Samo dobro blago je poceni!

Staro resnico vpoštevajte, ko kupujete obleke. **Res dobre tkanine vsake vrste**

„Manufaktura“ k. d.
 trgovina, ki vas zeli boljše postreči
 Mestni trg 17

* *Enoletna drž. konces. trgovska šola*, znani »Christofov učni zavod«, Ljubljana, Domobranska cesta 15. vpisuje redno do 1. oktobra, ker se je zaradi množičnih prijav otvoril še en razred. Šola se prične 1. oktobra, ko se učence (ci) zberejo ob 8. zjutraj v prostorih na Domobranski cesti 15. *Ponavljalni in dodatni izpiti za lanskoletno dijake* (inje) se vrše kot objavljeno. Razpored je na šolski deski v šoli. Ker se je otvorila nova paralelka, je še prostora za nove učence (ce). Pojasnila daje in tudi brezplačna poročila pošilja ravnateljstvo. — Zaradi potrebe se je razširil učni zbor s profesorji drž. trgovske akademije. Zavod obstoja že 33 let, je oblašten dovoljen in izdaja veljavna izpitiševala. Šolnina je najnižja za popolni trgovski tečaj, ker je to edina šola te vrste v lastnem posloju. Za one, ki imajo maturo in se žele posvetiti trgovini, velja zakon. Dovršena nižja srednja ali meštanska šola nadomešča učno dobo in eno leto zaposlitve.

Iz Ljubljane

* *Času primerno* je nabavit blago za jesen in zimo pri tvrdki Novak na Kongresnem trgu v Ljubljani ker kupite tam dobro in poceni.

* *Ljudska univerza* namerava tudi letos prirediti tečaj za pouk nemškega in italijanskega jezika. Kdor bi se hotel tega tečaja udeležiti, naj se prijavi v Gosposki ulici št. 15. prtiličje (nasproti Križank) med 16. in 19. uro.

* *Jugoslovensko društvo za proučevanje in zatiranje raka, pododbor Ljubljana*, ima svojo glavno skupščino v torek 29. t. m. ob 18. v predavalnici ženske bolnišnice v Ljubljani z naslednjim dnevnim redom: 1. poročila predsednika, 2. poročilo nadzorstva, 3. dopolnilne volitve v upravni odbor, 4. volitev častnega predsedstva, 5. samostojni predlogi, 6. slučajnosti. Odbor.

Danes ob 15., 17., 19. in 21. uri
 Cene: Din 3.50, 4.50, 5.50 in 6.50.

Joseph Schmidt: ZVOKI MLADOSTI
 Tenor, ki je osvojil svet v svojem najlepšem, najslajšem filmu pesmi in veselja!
 Za smeh in razvedrilo skrbi SZOKE SZAKALL.
 PRIDE V TOREK: KEN MAYNARD — »NEUKROTILJIVI MUSTANG«

DR. IGOR TAVČAR

od 28. septembra zopet redno ordinira

* *Idričani in prijatelji*. V soboto 3. oktobra bo v dvorani Trgovskega doma koncertni in družabni *Idrijski večer*. Govoril bo predsednik pokroviteljskega odbora, prosvetni inšpektor v pokoku g. dr. Stanšo Bevk. Sodelovali bodo operni pevki ga. Mila Kogejeva in gdč. Polčka Rupnikova, član drame g. Valo Bratnina, otkt. *»Ljubljanskega Zvona«* pod vodstvom g. D. Matula in orkester »Sloget«. Po koncertu bo zabava s plesom. *Vstopnine n!* Posebnih vabil ne bomo razpošljali. Za dobra in cenena jedila in pijačo bo poskrbljeno. Zavedajte se svojih dolžnosti in pošetite prireditve, katere čisti dobiček je namenjen v dobrodelne namene!

Za elegantno damo

MODNI ATELJE
DOLINAR
 SELENBURGOVA 6.

* *Operna pevka, profesor Jarmila Lily Gerbiter* pričinja s privatnim poukom glasbe 1. oktobra. Poučuje se po izbiri klavir, solopetke, deklaracija in teorija, od prvih začetkov do popolne izobrazbe. Vpisovanje in tozadevna pojasnila v ponedeljek 28. torek 29. in sredo 30. oktobra od 11. do 12. dopoldne in od 4. do 5. ure popoldne v Čevljarski ul. št. 1, nadstropje II. Šolnina je znatno nižja kakor v vseh drugih glasbenih šolah.

SMOKVE

SUHE DALMATINSKE BRANE
 po Din 3.—
 PRODAJA STJEPAN VRSALOVIC
 SELCA BRAC, DALMACIJA.

* *Brezplačna pevka vzgoja mladine*. Znani naš glasbeni pedagog prof. Pavle Rančigaj se je letos odločil, da osnuje mladinski pevski zbor, v katerega bo sprejeli deklice in dečke od 7. do 17. leta, ki imajo odlični posluh in lep glas. Ta zbor bo gojil predvsem narodno in tudi umetno pesem. Poglavitno pa je, da bo pouk popolnoma brezplačen in se bodo v zbor sprejemali samo otroci iz nepromožnih slojev. Ob samem tem dejstvu je jasno, da bo novi mladinski zbor izredno velikega vzgojnega pomena in želimo prof. Rančigaju uspeh. Mladina se lahko prijavi ob ponedeljkih od 13. do 15. ure in ob sredo in petkih od 8. do 10. ure pri prof. Rančigaju na Bleiweisovi cesti 21, prtiličje. Starši, prijavit svoje mladino!

* *Pouk nemšine v Delavski zbornici*. Začetniški, nadaljevalni in konverzacijski tečaji, večerni ob pol 7., pol 8. in pol 9. (Miklošičeva cesta, glavna veža, prtiličje, desno) za odrasle, popoldanski pa ob 2. in 3. (Čopova ul. za Inja veža, prtiličje, levo) za soljarje. Za popoldanske šole dopoldne. Najprimernejša doba za začetniški tečaj je 4. razred ljudske šole. Informacije pred učnimi urami ali po njih.

Din 20, Din 12, Din 3.50

Opozarjamo čitatelje našega lista, da je apoteka Mr. Bahovec v Ljubljani stavila v promet znamenit »Planin« čaj tudi v manjših omotih in sicer: veliki paket Din 20.—, polovični Din 12.—, poskusni omot Din 3.50. S tem je ustrezno željam široke publike, tako da vsakdo lahko kupi originalni »Planin« čaj Mr. Bahovec, ne da bi se moral posluževati nadomestkov.

* *Mednarodni ženski kongres* t Dubrovniku, Jugoslovenska ženska zveza sporoča vsem interesentijam, da je direktni voz III. razreda rezerviran za udeležence.

* *Maturanti drž. realk* z leta 1926 proslavimo 10letnico mature v soboto 10. oktobra ob 20. v gostilni »Robežnik« na Viču. Na svidenje vsi!

* *Tečaj moderne gimnastike TKD Ate-* na se otvori v četrtek 1. oktobra v telovadnici ženske realne gimnazije na Bleiweisovi cesti. Vabilo se bo vsak torek in četrtek za dijakinje od 5. do 7.7. in za dame od 7.7 do 7.8. ure zvečer. Ukovina znaša za dijakinje 25 Din za gimnastične vaje in žogo, samo gimnastične vaje 20 Din mesečno. Za dame 30 Din mesečno. Vpisovanje pred vsako navedeno uro, Kdor si želi vtiče ma derne linije in zdravja, pride golovo.

* *Društvi »Sloga«* in *Tabor»* priredila v soboto, dne 7. novembra t. l. velik družabni večer na Taboru. Pri sporodu bodo sodelovali s petimi in recitacijami odlični umetniki. Sodelovali bodo tudi pevski zbor, otkt. in godba na pihala. Sporedu bo sledila prosta zabava s plesom. Čisti dobiček prireditve je namenjen za postavitev spomenika Simonu Gregorčiču in Našim Žrtvam. Naša dolžnost je, da postavimo dostojen spomenik našemu goriskemu slavčuk. Kdo med nami ne bo prispeval po svojih močeh za spomenik našim najboljšim? Zaznamujte v svojem koledarju 7. novembra in ga rezervirajte za Tabor!

KINO MOSTE
 Danes ob 15., 17., 19. in 21. uri
 Cene: Din 3.50, 4.50, 5.50 in 6.50.

Joseph Schmidt: ZVOKI MLADOSTI
 Tenor, ki je osvojil svet v svojem najlepšem, najslajšem filmu pesmi in veselja!
 Za smeh in razvedrilo skrbi SZOKE SZAKALL.
 PRIDE V TOREK: KEN MAYNARD — »NEUKROTILJIVI MUSTANG«

* *Sami priznani naši izvajajoči umetniki*, pianista Zarnikova in Lipovšek, violinist Karlo Rupel, Slovenski vokalni kvintet, dalje ena najboljših konservatorijskih sopranistka Polajnjarjeva in Orkestralno društvo Glasbene Matice bodo izvajali otvoritveni koncert v mali Filharmonični dvorani v I. nadstropju Filharmoničnega poslojpa v petek 2. oktobra ob 20. uri. Na sporedu so izključno le domače skladbe od Galla in Jenka preko Forsterja, Lajovic, Ravnika, škerjanca, Osterca, švare, tja do najmlajšega Urosa Prevors'ja. Vstopnice bodo od torka dalje na prodaj v knjigarni Glasbene Matice.

* *Uprava stega planin »Kraljice Alenčice«* javlja, da bo redna letna stegova skupščina v nedeljo 27. t. m. ob 10. dopoldne v glasbeni sobi drž. učiteljske šole na Resljevi cesti. Udeležba za članice obvezna. Prijatelji skavtstva vjudno vabljeno.

* *Umetniška šola društva »Probudac«* na Tehniški srednji šoli v Ljubljani bo imela vpisovanje v četrtek 1. in petek 2. oktobra ob 18. v sobi št. 6 prtiličje. Redni pouk se prične v ponedeljek 5. oktobra.

* *Komisija za odobritev prenosa nepremičnin*. Prejeli smo: Po uredbi osrednje vlade (Službeni list 75/36), obstoji taka komisija tudi pri ljubljanskem sodišču. Posli se morajo po tej uredbi dovrševati kar najhitreje. Komisijo je treba sklicati vsaj enkrat na vsakih 15 dni. Tak rok očitveno ni mišljen za tako veliko območje je sodišča, kakor je ljubljansko. Nič čudnega, če se je medtem nabralo že nad 100 prošanj. Hitra odpomoč je nujno potrebna zaradi rednega poslovanja v zemljiški knjigi, da se obvaruje prizadete kroge neprilisk in škode. Prosimo!

LEPE SPOMENIKE
 po nizki ceni dobavljamo kamnoseštvo
KUNOVAN FRANJO, LJUBLJANA
 Zahtevajte album!

* *Na glasbenem otroškem vrtecu*, ki ga otvori Glasbena Matica ljubljanska 1. oktobra je bil prvotno določen pouk dneвно od 11. do 12. ure. Na željo staršev pa se to lahko spremeni v toliko, da ti bil pouk vsak drugi dan po 2. uri in to od 10.—12. ure. Ker bo to gotovo bolj konvencionalno gospem materam, je razmateljstvo šole radevolje pripravljeno v tem pogledu u treči. Prijave sprejema te dni do prvega piarna Glasbene Matice.

* *Radij v Ljubljani*, Gosp. Karl Tavčar, vsiji davčni upravitelj v pokoku, nas je naprosil, da objavimo naslednje njegove vrstice: Pred desetimi leti se mi je napravila na levi nosnici kot grah velika tvorba. G. primarij dr. Golltlib v Zagrebu me je operiral in kril nastali defekt s kožo z licarana se je popolnoma zacelila. par let pozneje pa se je v brazgotini zopet pojavil rak. Takrat sem že stalno bival v Ljubljani in sem šel v bolnico, kjer so mi nasvetovali novo operacijo. Treba bi bilo na široko izrezati vse bolno tkivo. Nisem se lahko odločil za tako obsežno operacijo in sem se zatekel k g. primariju dr. Pogačniku, ki me je obeval s svojim radijem enkrat skozi 6 ur. Po obevanju je nastalo po vsej levi strani nosu močno vnetje, ki je pa kmalu izglinilo in tudi bolečin in otekline ni bilo več. To je bilo l. 1931. in od takrat imam nos popolnoma zdrav. To navajam kot primer uspešnega ozdravljenja raka z radijem, za katero se imam zahvaliti samo g. primariju dr. Pogačniku.

Dolenjske—Toplice

naučinkovitejše radiotermaalno zdravlilišče.
 ZNIZANE CENE

od 1. septembra dalje. Pavšalna penzija (soba hrana, kopeli, zdravniški pregled in vse takse) za 10 dni Din 600.—, za 20 dni Din 1.100.—.

PARKETI
 cenejši kot tadijski pod!
 Torei?
REMEC & Co
 tovarna parketov in upognjenega pohištva.
 DUPLICA — KAMNIK

u— Moste novo središče ljubljanske periferije. To velja zlasti, odkar se je v okusno prenovljeni dvorani otvoril novi meščanski kino, ki statno prinaša najpomembnejše novosti iz svetovne kinematografske umetnosti. Danes in jutri je na sporeu še grandiozni film »Zvoki mladosti«, v katerem poje glavno vlogo znameniti tenorist Josif Schmidt, ki je s svojo umetnostjo osvojil ves svet. Med njegovimi partnerji je tudi glavni komik Szóke Szakai, ki v tej zlatostni veselji zgodbi napravi kariero od kočjača do manažerja. Vsem Moščanom in Ljubljančanom film prav toplo priporočamo.

u— Znižana vstopnina za obisk živalske razstave v Lattermanovem drevoredu. Zoološko društvo »Noe« je znižalo vstopnino za svojo velezanimivo živalsko razstavo in sicer od danes naprej plačajo odrasli 2 Dia in solariji ter dijaki 1 Dia, otroci do 6. leta pa so vstopnina prosti. S tem znižanjem hoče društvo kljub stroškom za nabavo novih živali, kakor so n. pr. onice, kakadu, dveh medvedov-pralcev (Wasehbar) in nekaterih drugih zanimivih sesalcev in ptic povečati obisk vsem slojema te poučne razstave, ki je nekaka propagandna prireditelj za bodoči stalni zoološki vrt v Ljubljani. Vsi prijatelji živali in pa te vzgojne ustanove so vabljivi, da z večkratnim obiskom omogočijo vzdrževanje te razstave, katere obstoj je še nadalje odvisen samo od številnega obiska.

Elegantno oblačí
 cenjene dame
MODNI ATELJE
ANKA PUČNIK
 Ljubljana — Šelenburgova ul. 1
 BREZHIBNI KROJI IN DELO.

u— Cojzova cesta za promet zaprta. Mestno poglavarstvo naznanja, da bo zaradi tlakovanja do nadaljnjega zaprta vsa Cojzova cesta od Sentjakobskega mostu do Askerčeve ceste.

u— Umetnostno razstavo slik in kipov Franca Kraja, ki je odprta le še danes, pripravamo zamudnikom, da si jo ogledajo.

u— Veliko tombolo prireditelj 4. oktobra ob 15. na Kongresnem trgu v Ljubljani Sokol Ljubljana III. Prosimo bratska društva, da to upoštevajo.

u— Plesni zbor »Jenke« v Kazini otvori letošnji sezona 5. oktobra, ko se vrne mojster Jenko z inozemskega študijskega popovanja. Informacije in vpisovanje od 1. oktobra dalje.

u— Registrirane blagajne in pisalne stroje je popravila strokovno in poceni Boris Simandi, Ljubljana, Kolodvorska 11, telefon 2337.

Iz Celja

u— Vrhovni inšpektor gasilstva pri gasilskem savezu g. Ilija Pintar je prispel večeraj zjutraj iz Beograda v Celje ter je inspiriral gasilske čete in gasilske domove v Celju in okolici. Polhvalno se je izrazil zlasti o celjski gasilski četi. S popoldanskim brzim vlakom se je odpeljal proti Beogradu.

u— Volitve v Zbornico za TOI. Volilni imeniki bodo razgrnjeni od torika 29. t. m. do torika 13. oktobra vsak dan od 9. do 12. in od 16. do 18. v spodnji dvorani Obrtnega doma v Celju, Gledališka ulica 2. V tem času sme vsak pripadnik zbornice pregledati in prepisati razgrnjene volilne imenike. Rok za reklamacije traja od 29. t. m. do 13. oktobra. Reklamacije se smejo nanašati na popravke ohišnih in stvarnih pogrešk v volilnih imenikih zaradi naknadnega vpisa oseb, ki imajo aktivno volilno

Kaj vse znajo psi

Po mednarodni razstavi psov v Ljubljani v nedeljo 20. t. m. se je vršila pred veliko množico gledalcev predstava s dresiranimi psi. Domači dreserji so pokazali velike uspehe svojega napornega dela, gledalci pa so se tudi čudili, kaj vse znajo psi pod pravi vodstvom. G. Podobnik iz Ljubljane je predvajal s tremi ovčarji najrazličnejše vaje. Psi so sledili vsakemu njegovemu mišljanju in vse nastavljene ovire so premagali z neverjetno lahkoto. Posebno so se odlikovali trije psi g. Gorupa iz Celja, ko

so zasledovali in tudi zajeli »potepuha«. S takimi psi bi vsak človek brez strahu šel sredi noči po najbolj samotnih krajih. Pes dreserja g. Klemenčiča iz Ljubljane je plezal po lestvi kakor izurjen gasilec in skrbno skrito vrvice je po kratkem brskanju našel in veselo prinesel gospodarju.

Veliko odobravanje je spremljalo nastop bernhardina Barija, ki je last g. primarija dr. Blumauerja, v dresuri pa pri g. Klemenčiču. Vse vaje so dokazale, da se lahko naši dreserji pokažejo tudi v tujini, kjer polagajo na dresuro psov veliko večjo važnost kakor pa pri nas, kjer je kinološka veda šele v povojih.

Razne poti

SCHICHTOVO MILO JELEN
 varuje perilo
ZA NAMAKANJE ŽENSKA HVALA!

pravico, in izbrisi oseb, ki te pravice nimajo. Reklamacije se morajo vlagati pisмено. Vloži jih lahko vsak pripadnik zbornice, ki ima aktivno volilno pravico. Reklamacijam morajo biti priložene uradne listine, ki bodo dokazovale, da so izvajanja reklamacije točna. Reklamacije proti volilnim imenikom se izročajo po želji reklamanta pri pristojnem krajevnem volilnem odboru v Celju ali pri glavnem volilnem odboru v Ljubljani. Reklamacije se morajo izročiti pri enem izmed navedenih odborov osebno ali po pošti najpozneje do 14. oktobra.

u— Krajevna volilna odbora za Zbornico za TOI v Celju in na Vranskem. Krajevni volilni odbor v Celju tvorijo gg.: predsednik sreski načelnik dr. Ivan Zobec, predstavnik trgovine Anton Mislaj, namestnik Valentin Hladin, predstavnik obrtnikov Vinko Kukovec namestnik Karel Golob, predstavnik gostilničarjev Slavko Berglez, namestnik Ferdo Berger. Krajevni volilni odbor na Vranskem pa gg.: predsednik staršina sreskega sodišča Josip Zorko, predstavnik trgovine Josip Strah, namestnik Ivan Ružičaj predstavnik obrtnikov Čevljar Jakob Virjent namestnik krojač Franč Smogavec, predstavnik gostilničarjev Albin Grčar, namestnik Josip Križnik. V celjskem sodnem okraju je vpisanih 1886 volilcev in sicer v volilno telo trgovinskega odseka 565, gostinskega 293 in obrtnega odseka 1028.

u— Ljudsko vsenčilniše naznanja, da bo redni občni zbor v ponedeljek 28. t. m. ob 20. v risalnici meščanske šole. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo drugih funkcionarjev. 3. Vclitev novega odbora. 4. Slučajnosti. Članstvo vabimo, da se udeležijo občnega zbora v čim večjem številu. — Odbor.

u— Izprememba na šentjurski soli. Ministrstvo prosvete je po službeni potrebi in ne po prošnji, kakor je bilo pomotoma javljeno, preemstilo učiteljico go. Petkovskovo iz St. Jurija ob juž. žel. na šolo na Blagovni. Ga. Petkovskova je bila vzorna učiteljica in je dolgo dobo let službovala v St. Juriju. Njenega soprega, ravnatelja kmetijske šole g. inž. Petkovska je banska uprava že pred meseci preemstila iz St. Jurija v Mursko Soboto. Odlično učiteljico go. Petkovskovo bodo v St. Juriju težko pogrešali. Za vse leto vzgojno delo, ki ga je vršila med šentjursko mladino, ji bodi izrečena prisrčna zahvala!

u— Elektrifikacija postaje St. Jurij ob juž. žel. Iz St. Jurija ob juž. žel. smo prejeli: V sredo 23. t. m. zvečer je prvokrat zasvetila električna luč na železniški postaji našega idiličnega trga. Četudi je elektrika v trgu vpepljena že šest let, je železniška postaja ni imela in je bilo treba dokaj naporov, da jo je končno dobila. Vse javne institucije so podvržene državnemu računovodstvu in tu je treba premagati mnogo težav, da se najde denar za nove investicije. Že pred leti je občinski odbor ponudil železniški direkciji v Ljubljani potreben kredit za elektrifikacijo postaje, česar pa glavna kontrola ni odobrila. Zadeva se je vlekla dalje. Ko je bil pred letom premeščen ljubljanski železniški direktor g. Cugmus k generalni direkciji, je prišla zadeva po ljubeznivem večkratnem posredovanju narodnega poslanca g. Ivana Prekoršča v nov tek. Gosp. direktor Cugmus je dovolil ljubljanski železniški direkciji potreben kredit in delo se je pričelo. Pri direkciji se je posebno zavzel za hitro izvedbo elektrifikacije postaje domačin iz St. Jurija g. Jože Kartin, ki je tudi požrtvovalno vodil montažo. Še med montažo je bilo treba premagati marsikatero neveščnost, posebno glede raznih mizarških in strgarskih del, ki jih je delavnica bivšega župana g. Josipa Čretnika hvalevredno vsa oskrbela brezplačno. Železniški uslužbenci, ki so morali doslej opravljati nočne službe ob petrolejkah, so vsem navedenim zelo hvaležni. Zelo zadovoljni pa bodo gotovo tudi potniki, ki so doslej ob večernih urah tavalji v temi po peronu.

KINO METROPOL. Danes »STENJKA RASIN« in nov Merkurjev tednik.
u— Dr. Čerin Josip, zdravnik v Celju, spet redno ordinira.
u— Razširjenje mestnega vodovoda. Mestna občina bo podaljšala glavno vodovodno cev od bivše mestne meje na Komenskega ulici po Cesti na Dobrovo do hiše g. Jarha na Dečkovi cesti in razpisuje zadevna dela. Pomudbe je treba predložiti do 2. oktobra do 11. dopoldne v vložišču na mestnem poglavarstvu.

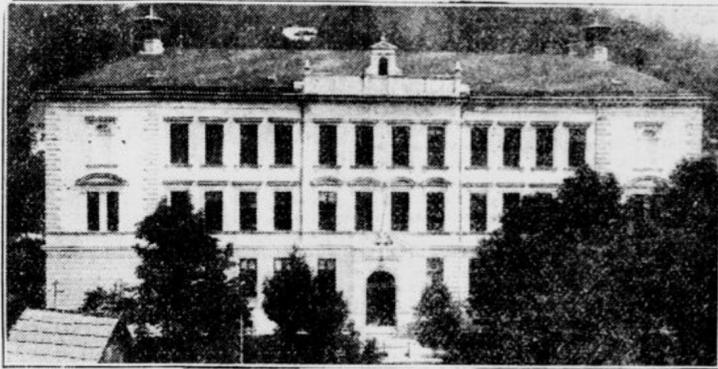
BANKA BARUH

PARIS (90) 11. RUE AUBER
 Telef.: Opéra 98.15 — Telef.: Opéra 98.15
 Naslov brzojavkam: Jugobaruch Paris 96
 Banka jugoslovanskih izseljencev v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu. Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vršti vse bančne posle najkulantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune:
BELGIJA: No. 3064.64 Bruxelles,
FRANCIJA: No. 1117.94 Paris
HOLANDIJA: No. 1458.65 Ned. Dienst
LUKSENBURG: No. 5967 Luxembourg.

Ob jubileju prve slovenske realke

Idrija je zgradila zavod, ki je dal Jugoslaviji predvsem kader rudniških strokovnjakov

V jubilejnih letu se bodo Idrijčani prihodnjo soboto zbrali v Ljubljani, da na družabnem večeru zaključijo proslavo 35letnice ustanovitve in desetletnico ukinitve svoje realke. Po prvem radijskem večeru, izletih k Svetim Trem kraljem in v žiri, so prireditelji izvedli sredi večer uspešni radijski nastopi. Nekdanji profesorji in dijaki zavoda ter prijatelji Idrije si bodo segli v roke, spominjajoč se srečnih let, ko jih je vzajemna misel po napredku družila okrog edine slovenske realke. V srcih učencev, zdaj zrelih mož bo zaplala še krepkeje iskrena zavest hvalečnosti idrijskemu prebivalstvu in odličnikom, ki so pripomogli k ustanovitvi zavoda. Topla zahvala bo veljala vsem profesorjem in v srcih nekdanjih dijakov bo ostal svetel spomin na moše, ki so že legli za vekomaj k počitku. Vsem in vsakomur neuglasla zahvala!

Pročelje idrijske realke (nad vhodom Vegov kip)

Ljubljana, 26. septembra. Kadarkoli bi hoteli opisati kulturno zgodovino vsakega naroda, bi ne smeli pozabiti na osnovne činitelje, ki so ljudsko izobrazbo pospeševali, pa v veliki meri tudi zavirali. Zemlja je v licu raznolikosti izoblikovane površi prožila podjetnejšim narodom, ki so bili srečnejši v izbiri povoljnijšega sveta, vse pogoje, da se razvijajo v kulturno in politično močne celice civilizacije.

Na členovitih obalah je napredne pomorce vabila vzvalovana, vekomaj nemirna gladina morja v široki svet. V plodnih prisojnih ravninah in dolinah je spet odlična gospodarsko-prometna lega spajala narode s prostirani, goratim zaledjem in prvotno šibke plemenske celice okrepila v mogočne državne tvorbe. Od početka naše zgodovine do moderne, nemirne dobe človeške dejavnosti je dražila države strastna borba za posest svetlih točk na licu zmerom bolj objudene zemlje.

Dragotin Lapajne, zaslužni župan Idrije in neutrudni delavec za ustanovitev realke

Sporedno z razvojem držav je posebno v mejah evropskega mozaika procvitala kultura narodov. Od grško-rimskega klasičizma in bleščečega arabskega sijaja mavrske kulture na Španskem, preko renesanse in romantike, pa reformacijskih in protireformacijskih bojev srednjega veka Evrope do mogočnega industrijskega podviga sedanje motorizirane dobe se vleče rdeča nit uspehov in neuspehov kulturnih prizadevanj.

Slovenija je bila, prislonsjena na Alpe, odprta na vzhodu v Panonsko, na zapadu v Gornjeitalško nižavje, že od nekdanj priroden most za kulturno-politične vnanje vplive. Daleč v njeno podnožje zarezan, visoko na sever pomaknjeni Jadran je pomembna prometna lega Slovenije še stopnjeval. Zato so slovenska mesta in vasi, naseljena na prometnih črtah naše zemlje, procvitala hitreje kakor poseljena zakotja odročnih pokrajin. Odrezana od živahnih prometnih žil so bila gorska zatišja tembolj navezana na grudo, v pogledu ljudske izobrazbe odvisna od lastnega, samoniklega podviga. Tako je bilo že od nekdanj, tako še danes v veliki meri materialna sila človeške podjetnosti in moč tiskane besede postopno pojematja iz ravnin v hriboviti svet.

Idrija je tipičen primer kraja, kjer si je človek, ob pomanjkanju prometno-političnega zunanjega priliva sam pomagal kvišku, na višji klin kulturne lestvice. Nastalo v odročnem svetu, kjer je bilo do najbližje prometne žile pet do dvanajst ur in še več, je tudi malo rudarsko mestece zajel val reformacije. L. 1580 so odprli prvo protestantsko enorazrednico, ki je kasneje postala katoliška. V splošnem srednjeveškem osnovnoškem mrtvilu se je tudi deci idrijskega rudarja šele 1777. odprla trirazredna osnovna šola. Sto let kasneje je bil

priključen še četrti, 1877. peti razred. Leta 1905, je postala samostojna petrazredna deska in dekliška šola, ki je do l. 1913 dobila še osmi razred. L. 1876 ustanovljena samostojna čipkarska šola je bila 1903 razširjena, 1909. pa odprta gospodinska šola. Od 1892. — 1908. so se solali v Idriji tudi mladi gozdarji.

Ze davno si je želela Idrija srednjo šolo. L. 1716 so rudarji prosili za dvorazredno latinsko šolo. Zelja se jim je izpolnila šele po francoski zasedbi, ko so Francozi na trirazredni gimnaziji, v l. 1784—1797 nudili po večini brezplačen pouk v francosčini, nemščini itd. Posebno pažnjo so polagali na znanje prirodoslovnih in tehničnih predmetov. Po odhodu je slična gimnazija obstajala še v l. 1823—1827 in od 1844—1849.

Doba narodnega preporoda, ki je po l. 1848 pljusnila tudi med gore v Idrijo, je kljub kasnejšemu prosvetljenemu absolutizmu črnozoltga režima poživila zahteve Idrijčanov po višji šoli. Ze 1850 je poslal ljudskoškolski ravnatelj Legat škofijskemu ordinariatu vlogo, »da naj se osnuje v Idriji realka, ki ima do nje največ pravic, saj je v dolini mnogo, je treba nuditi priliko do boljšega kruha.« Prošnji ni bilo ugodno, namestu realke so v l. 1852—1866 otvorili enoletni pripraviljni tečaj za ljudskoškolske učitelje na kmetih. Iz tečaja je izšlo 208 učiteljev, po rodu 64 iz Idrije, 128 iz ostale Kranjske, 16 od drugod.

Zadnja desetletja minulega stoletja se je kulturno življenje Idrije naglo razvijalo. Pomozilo se je prebivalstvo, ki je že l. 1874. imelo pod strehami 1734 hiš idrijskega sodnega okraja 13.620 prebivalcev. Strokovna, vzgojna in izobraževalna društva so postavila idrijskega uradnika, trgovca in obrtnika, predvsem pa rudarja v ospredje naprednega gibanja Notranjske. Zelja rudarjev po višji izobrazbi naraščaja se je vidno manifestirala 4. julija 1894, ko je mestni občinski zastop pod vodstvom podjetnega župana Dragotina Lapajne sprejel predlog za ustanovitev nižje gimnazije. Na svečani seji 18. avgusta 1900. so mestni očetje, razumevajoč potrebe rudarskega mesta opustili misel gimnazije in sestavili ustanovno listino za nižjo realko s slovenskim učnim jezikom in »ustrezajoč vsestranski želji prebivalstva« sklenili otvoriti v začetku šolskega leta 1901—02 prvi razred.

Dne 18. septembra 1901. je bila v Idriji pomembna slavnost. Po svečani maši, ki jo

Niko Pirnat: Idrijski rudar

Dr. Danilo Majaron, deželni poslanec Idrije, ki je bil za svojo veliko pomoč izvoljen za častnega idrijskega meščana

je odpel zdaj že sivolasi monsignor Mihael Arko v navzočnosti deželnega poslanca Idrije, pokojnega dr. Danila Majarona, občinskih očetov in drugih odličnikov, je župan Dragotin Lapajne izročil ključe zavoda prvemu ravnatelju Karlu Pircu: »Izročam vam s tem v roke našo mladino. Zastavite ves trud, da bo naše mesto za velike žrtve dočakalo dokaj sadu.« Ravnatelj se je zahvalil in želel, »da bi prvi slovenski zavod zapuščal vsak gojenec kot zvest član svojega naroda, narodu in domovini v slavo, ponos in blagor.«

Na sončni in zračni parceli nasproti starega gradu je pričela v maju 1902. rasti iz tal lepa stavba nove realke. Tvrdba Viljem Jaroslava Holinskega dogradila moderno opremljeno, skoro 44 m dolgo in z dvema stranskima trakotoma po 24,20 m široko poslopje. Mnogo svetlih soban, učilnic, laboratorijev in drugih prostorov je razporejenih v poslopju, prostorna telodavnica je zgrajena v posebni zgradbi za glavnim poslopjem. Nad pročelje glavnega vhoda so postavili odprni kip velikega matematika, rojaka Jurija barona Vege, katerega zgledna vztrajnost in marljivost naj bi vstopajočim dijakom vcepila jedrnatu znanje realnih ved. Redko je bilo dno rešeta, stroge zahteve v oceni in v višje razrede so se povzpeli le tisti srečniki, ki jim je vztrajna volja krotila mlade živce na pot vrliga zlednika Vege.

In Jurij Vega je zrl na preko 4400 učencev, ki so v 25 letih obstoja realke prestopali njen prag. Kako mnogo je bilo poklicanih, a je od teh le nekaj nad 400 matulantov odšlo v novo življenje, priča o kvalifikaciji zavoda, kateremu je nadzorna oblast pošljala le izbrane, provovrstne učne moči. Za prvim ravnateljem Pircem je dosegel zavod v letih 1904—1917, ko mu je načelval sedaj prosvetni inšpektor v pok. dr. Stanislav Bevk, višek svojih uspehov, izvršni fiziki in matematiki, zgodovinarji in zemljepisci, odlični predavatelji prirodoslovnih ved in jezikovnih skupin, močje, ki so kasneje v znanstvenem, leposlovnem in umetniškem krogu dosegli vidna mesta v našem javnem življenju, so odkrili mladinidrijske realke praktično stran realnih ved. Redko je bilo dno rešeta, stroge zahteve v oceni in v višje razrede so se povzpeli le tisti srečniki, ki jim je vztrajna volja krotila mlade živce na pot vrliga zlednika Vege.

Kako potrebna je bila realka Idriji, bližji in širši okolici, priča poset. Po prvi maturi 1908., ko se je sloves zavoda razširil po vsej Sloveniji, je dosegla realka 264 učencev, največ pred vojno. Med vojno je letni obisk seveda opadal, znova je narasel po prevratu in že 1921. beležil 294 učencev. Skoro polovica dijaštva je bila iz Idrije in najbližje okolice, nad četrtino iz bivše Primorske, nekaj manj iz ostale Slovenije. Z redkimi izjemami so bili vsi Slovenci.

Po vojni je tudi kvaliteta zavoda postopno upadala. Na zavod so iz praznjena mesta odličnih profesorjev, ki so morali zapustiti mesto, zadnja tri leta obstoja prihajale nekvalificirane moči, dokler ni bila pod silo razmer 1926. realka ukinjena. Ostala je pomosna zgradba, s katere se je moral že prej umakniti Vegov kip. Bogate prirodoslovne in druge zbirke, ki so bile ponekod zavoda, so razvlekli na vse strani. Votlo odmevajo zdaj v živosrebrnih rovih redka kladiva rudarjev, nalik davnemu odjeku lepih dni, ko je na povratku s šihata legal zadovoljen smehljaj na utrujeni obraze ob pogledu na učečo se mladino. Saj je bil vsak ponosen na žrtve za napredek zavoda, ki naj bi marljivim sinovom ural drugičen kruh, kakor ga more nuditi trdo delo globoko pod zemljo.

KINO IDEAL

PREMIERA!

Ronald Colman, Warner Oland, Loretta Young

v napetem filmu

BULLDOG DRUMMOND

vrača udarec

Danes ob 15., 17., 19. in 21.15 uri.

Na Mirno goro nad Semetom in v belokranjske vinograde priredil izlet 4. oktobra Društvo »Sibela Krajina iz Ljubljane. Do Semite se peljemo z vlakom in avtobusom. Pri povratku z gore v Semiti obisk vinogradov, kjer bo izletnikom na razpolago proti nizki odškodnini grozdje, vino in pečena jaginjca. — Prijave sprejema za avtobus do 29. t. m. in za vlak do 2. oktobra tverdka Novak na Kongresnem trgu, kjer se dobe vse podrobne informacije. Pri prijavi je treba navesti, ali se reflektira na kosilo v planinski koči in pa grozdje in malico v vinogradu. — Ob slabem vremenu izlet odpade.

Iz Maribora

a— **Gledališke novice.** Opereta »Sv. Ciganski prima« v Harastovi režiji. V četrtek dne 1. oktobra otvoritvena predstava drame »Živi mrtvec«, ki ji sledi kot spominška predstava ob 60letnici Cankarjevega rojstva farsa »Pohujšanje v dolini Sentflorjanski«. Nato sledi predstava češke veseligre »Zorka« v režiji J. Borka.

a— **Angleški tečaji.** Angleški krožek odpre spet tečaj angleškega jezika v začetku oktobra. Vpisovanje v četrtek 1. oktobra ob 18. v realni gimnaziji, pritičje levo. Pogoji so razvidni v oglasni omariči kavarnе »Astoria«.

a— **Mariborske obrtne in gospodarske novice.** V sredo ob pol 20. se bo pričel prihodnji tečaj mojstrskih izpitnih predavanj. Prijavljeni interesi se zberejo v določenem času pred poslojem državne meščanske deške šole v Krcovici ulici. Predavanja bodo trajala okrog 40 ur in obsegala vse teoretične predmete, ki se izpraujejo pri pomošniških in mojstrskih izpitih. — Veliko zborovanje pripravljajo gospodarski krogi v Mariboru. Pripravljajna dela vodi poseben akcijski odbor, v katerem so predstavniki mariborskih trgovcev, obrtnikov in gostilničarjev.

a— **Otvoritve razstave.** Včeraj ob 11. je bila v grajski dvorani otvorjena razstava Slomškovega kipa, delo kiparisa Bulovčeve. Otvoritveni nagovor je imel prelat dr. Kovačič, nakar je spregovoril se predsednik umetniškega kluba dr. Šorli.

a— **Lov na kmete.** Pri posestniku Antonu Ellecu pri Sv. Ani v Slovenskih goricah se je zgledil neki trgovec s sadjem, ki je kupil jabolka za 3100 dinarjev in dal Ellecu na račun 1400 Din. Ostanek bi imel pozneje dobiti v Mariboru. Ko pa je posestnik Ellec prišel v Maribor in več dni iskal po mestu kupca, ga ni nikjer našel in je nazadnje zadelo prijavitelji, ki sedaj išče trgovca.

a— **Nasilna ljubimec.** V Ivanjcih se je pripetilo dvema zaljubljenca razburljiv dogodek. Kmečki fant Ivan R. se je bil zaljubil v posestniško hčer Marijo T. Ko mu pa je Marija odpovedala ljubezen zaradi pijančevanja, se je Ivan podal zvečer pod njeno okno ter zahteval naj ga pusti v sobo. Ker pa ni hotela Marija ničesar o tem slišati, je to Ivana tako razburilo, da je razbil vse lonce s cveticami na oknu, skočil v sobo ter z nožem zadel Mariji več vbojiljav v roko. Na Marijano vpitje so prihiti domačini, nakar je Ivan zbežal. Nasilnega Ivana bo potožilo sodišče.

a— **Rdeči petelin v Dravski dolini.** Pri Sv. Primožu nad Muto je zgorela stanovanjska hiša posestnika Stefana Ručnika, ki trpi okoli 20.000 dinarjev škode.

a— **Krava ovita promet.** Četrtno večerni potniški vlak, ki je odpeljal iz Maribora ob 18. uri, se je moral med postajama Hoče in Slivnica ustaviti radi neke krave, ki ni hotela s proge. Šele potem, ko jo je kurjač preganl s tračnic, je lahko vlak nadaljeval svojo pot, lastnik krave pa bo na lepšim imel sitnosti.

Z Jesenic

a— **Zvočni kino Radio** predvaja danes ob 3. uri pop. in 8. uri zvečer vefilim (Ples v Savoyu). Med dodatki donat in dva huzja zvočna tednika.

Iz Tržiča

a— **Kino** predvaja danes pomorski film »Kaj ženske ljubijo«.

Iz Zagorja

a— **Zadnja pot Ivana Bregarja.** Zagorska dolina je izkazala pokojnemu Ivanu Bregarju vso čast in spoštovanje zaradi njegovega zaslužnega delovanja v raznih nacionalnih, prosvetnih in gospodarskih organizacijah. Množice so ga kropile, ko je ležal doma na mrtvaškem odru, in zvečer pred pogrebom je pevsko društvo »Loški glas« zapel tri žalostinke. Na dan pogreba v terek zjutraj se je pred hišo zložila zbrala ogromna množica ter potem spremljala rajnega do groba. V sprevodu je bil Sokol iz Zagorja s praporom, potem čete gasilcev iz Lok iz Izlak s praporom ter dolga vrsta nosilcev vencev in cvetja. Zlruženi pevci so ob grobu zapeli žalostinko »Blagor mu«, Ivan Bregar bo ohranjen v častnem spominu.

a— **Dva nova grobova.** V sredo je umrl 76-letni steklar Jože Hlebec, ki je stanoval v »Lehring« v Toplicah, kjer preživljajo v dveh hišicah steklarji jesen svojega življenja. Hlebec je bil doma iz Leskovca pri Krškem in je pred 50 leti dobil službo v rudniški cinkarni v Zagorju. Potem je delal v steklarni, dokler je obratovala. Pred 14 leti mu je umrla žena, od mnogih otrok pa mu jih je ostalo še 6, ki so vsi v dobrih pozicijah izven Zagorja. Vsi so prišli domov in spremljali ljubljene očeta na njegovi zadnji poti. — Steklarju Lebanu je umrla njegova 74-letna življenjska družica Marija. Na farnem pokopališču v Zagorju so Hlebec in Lebanovo pokopali v petek ob 17. Pri obeh pogrebi je igrala rudniška godba.

Iz Trbovelj

a— **Pouk na rudarski nadaljevalni šoli v Trbovljah** se prične 5. oktobra. Rudarji in delavci, kakor tudi brezposelni, ki žele vstopiti v šolo, se naj vpišejo ob 28. t. m. do 1. oktobra dnevno od 10. do 11. dopoldne in 4. do 5. popoldne v 1. razredu deške narodne šole v Trbovljah. Pouk je brezplačen, istotako so brezplačna tudi vsa učila. Vsi, ki imajo resno voljo, naj ne zamudijo te prilžnosti. — **Vodstvo.**

Iz Novega mesta

a— **Gradbena sezona** je letos v Novem mestu precej mrtva. Dogradila se je na Ravgovski cesti vila primarija g. dr. J. Pavliča, na Štemburjevi cesti vila veterinarja g. Vandota. Izvršenih pa je bilo več adaptacijskih del. Predvsem so si dali preurediti izložbe nekateri trgovci. Na križišču v Kandiji gradijo po načrtu arhitekta g. inž. Marjana Mušiča ponosno dvonadstropno stavbo g. Josipa Windischerja ml. Verbičeve hišo na Florjanovem trgu je kupil Sodavičar Morc.

a— **Huda neugoda.** Pred dnevi sta hodila po našem trgu dva na lesenih, meter dolgih podstavkih od tvrdeke Radion v reklamne svrhe najeta mladeniča. Oba fanta sta kmalu našla v naši mladini veliko posmalceve. Nekateri so se te hoje na »latah« hitro priučili. Bilo pa jih je tudi nekaj, ki so ta sport poplačali s krvavimi glavami. V petek se je na hoduljah sprehal po Katarininem trgu sin trafikanta g. Lutmana. Ko je bil fant v najlepšem tempu, se mu je izpod nog odtrgal podstavek. Fantek je z veliko silo pri padcu udaril z glavob ob kamen in obležal. Dogodek naj bo ostalim v opomin k previdnosti.

Iz Hrastnika

a— **Pri Zadrudni elektrarni v Hrastniku** se je izvršilo letos precej sprememb. Skrajno ves stari odbor je bil na izrednem običnem zboru izmenjan in stopilo so v načelstvo novi moške, in sicer je sedaj načelnik g. Ferdinand Roš, blagajnik g. Alojz Podlogar, tajnik g. učitelj Miloš Roš, obratovodja g. Franc Mastnak in predsednik nadzornega odbora g. Karl Malovrh.

a— **Radio.** V Hrastniku je nad 100 lastnikov radia. Vsi ti in njihovi poslušalci pa niso vedno zadovoljni s poslušanjem, kajti one, ki stanujejo blizu falske napeljave, zelo moti hudo ropotanje in šumenje. Poslušajo podnevi le ljubljansko postajo, dočim oddaljenih postaj ne dobe. V nedeljo se je pa izkazalo, da je motenj kriva edino Fala, ker je ta zaradi popravil izključila svoj tok in ga je vključila trboveljska elektrarna. To pot je bil sprejem krasen, tudi nemške in druge oddaje postaje so se slišale. Pri falski napeljavi morajo biti izolatorji na drogovih defektni, kajti od tam prihaja neprestano ostro brnenje. Zato prosijo hrastniški naročniki vodstvo Fale, da odpravi nedostatek. Ravnotako se prihaja s prošnjo na hrastniško industrijo, da zavaruje svoje motorje. Saj so tudi v bližini tovarno motenje neznosno.

a— **Petrov blagoslov.** Izredno srečo je imel te dni ribič in steklar Jožef Zibret, ko je potegnil iz Save 4½ kg težko mreno. Takih eksemplarjev naši ribiči ne pomnijo.

a— **Starbo gibanje.** Poleg nekaterih zasebnih hiš se gradi pri nas letos trgovska in stanovanjska hiša »Podporna društva steklarjev« in na Logu nova cerkev. Pri gradbi cerkve imajo opravka večinoma domači obrtniki, to se pravi iz trboveljske župnije, kamor spada nova cerkev. Zidarska in tesarska dela opravlja podjetnik Tone Božič iz Trbovelj, mizarska Ivan Cestnik iz Trbovelj, kleparska Albin Blatnik iz Hrastnika. Te dni je bila tudi oddana električna napeljava in sicer hrastniški zadrudni elektrarni. Vsa dela gredo še precej izpod rok, tako da bo baje nova cerkev sredi novembra izročena svojemu namenu. Pri vseh omenjenih gradbah je bilo lepo zaposlenih lepo število naših brezposelnih.

a— **Kino Sokol** predvaja danes vefilim »Maskerada«.

Iz življenja na deželi

a— **JEŽICA.** Pred tedni smo poročali o vlogu v stanovanje g. Franca Verbiča, železničarja na Ježici, kateremu je bil odnešen večji znesek denarja ter raznega blaga. Vloma je bil osušen neki moški, kot soudeleženca pa tudi g. Franc Zaletel, gostilničar v Stožicah 40 in njegova žena ga. Marija. Pri obravnavi pred ljubljanskim okrožnim sodiščem sta bila oba Zaletela oproščena, državno tožilstvo pa je proti tej oprostitvi razsodbi vložilo pritožbo na Stol sodneje v Zagrebu. Obveščeni smo, da je Stol sodneje potrdil prvotno oprostitvo razsodbo ter je bila pritožba državnega tožilstva zavrnjena. S tem je prva oprostitva razsodba postala pravomočna, s čimer je tudi najvišje sodišče v tej zadevi priznalo nedolžnost g. Zaletla in njegove gospe v zadevi omenjenega vloma. Krivico, ki bi jo utegnili napraviti naše tedanje poročilo, s tem lojalno popravljamo.

a— **KRANJ.** Kino Narodni dom bo predvajal danes največjo senzacijo letošnje sezone z napeto in dramatično vsebino: »Vražji tigerc«. Ves film je bil posnet v pragozdovih Azije in predstavlja originalne posnetke iz življenja v džungli.

a— **LJUTOMER. (Običnske volitve v Ljutomerškem srezu in njih volišča).** Dne 25. oktobra se bodo vršile volitve v naslednjih občinah našega sreza v voliščih, ki so navedena v oklepaju. 1. Apače (I. Apače — narodna šola, II. Drobčinci — narodna šola), 2. Ljutomer mesto (Običnski urad Ljutomer mesto), 3. Ljutomer okolica (Okrajna posojilnica v Ljutomeru — kjer je ob enem tudi lokal JRZ za Ljutomerški okoliš), 4. Negova (Narodna šola Negova), 5. Radenci (I. Narodna šola Radenci, II. Narodna šola Kapela), 6. Mala Nedelja (Narodna šola pri Mali Nedelji), 7. Štrigova. (I. Občnska pisarna v Štrigovi, II. Narodna šola safarsko, III. Narodna šola Železna gora). Volilno gibanje je v polnem razmahu in bodo v vseh občinah vložene dobro sestavljene napredne gospodarske liste in liste JRZ.

a— **RIBNIKA.** Sokolski zvočni kino predvaja ob četrti na 4. popoldne in 8. zvečer zvočni film »Kapetan Korkoran«. Dodatek nov Paramountov zvočni tednik.

a— **VRHNIKA.** Zmagoslavje po občinskih volitvah, ki so bile 9. avgusta, se je poglelo. Mastne obljube so se v močnem solncu zadnjih tednov posušile, kakor se je posušila voda v našem vodovodu, katerega razširitev je bila ena glavnih agitacijskih točk. Denar v ta namen je bil že pred volitvami resnično na razpolago, res pa je tudi, da sedanji gospodje na občini še s prostom niso mignili, da bi se s tem nujno potrebnim delom že začelo. Če pa so mignili, so mignili premalo, kajti vsak Vrhnican prebridko občuti, da so sedanji najnižje ležeči deli Vrhnike ves dan brez kaplje vode, in tudi ve, da se dela še nihče ni dotaknil. Načrti so gotovi, banska uprava in vodopravna komisija sta jih odobrili, denar je tu — česa še čakamo? Najtežje je

končano in vse to je prinesel sedanjemu občinskemu režimu prejšnji občinski odbor na krožniku — samo poslušati se je treba! Tudi Starovrhnici že težko čakajo na z velikim pompom obljubljeni cesto pod Hrušovco. Nekateri so verjeli, da je cesta res že last občine, pa so začeli korajžno po nji voziti. Kako so bili začuden, ko je dala lastnica preteklo nedeljo javno razglasiti, da je cesta še vedno njena last in da bo ovadila vsakogar sodišču ki bi vozil! G. Marijan Marolt je 3. avgusta na volilnem shodu na Stari Vrhniki na vprašanje poslanca Hočevarja vno, jasno in glasno iz-

S P O R T
Dalje za podsavezne točke

Danes se bodo na vsem področju LNP nadaljevale prvenstvene tekme v vseh razredih, izmed katerih jih odpade samo na Ljubljano 6, ki so razdeljene na 4 igrišča.

Med ljubljanskimi prireditvami sta najvažnejši naslednji prvorazredni tekmi:

Olimp (Celje) : Slovan

Ta tekma, v katerih bosta nastopila precej enakovredna nasprotnika, se bo vršila ob 16. na igrišču Slovana za Kolinsko tovarno. Predtekmata med juniorji Slovana in Ljubljane bo ob 14.30.

Reka : Korotan (Kranj)

Da spada Reka v I. razred, je pokazala že preteklo nedeljo z Olimpom, danes pa ima za nasprotnika kranjskega Korotana, ki igra brez dvoma med podeželskimi klubi najboljši nogomet. V enajstorici nastopajo tudi stari znanci nogometne publike Stare. Unterreiter in Senica. Tekma bo ob 15.30 na igrišču Reke ob Tržaški cesti.

Razen teh prvorazrednih prvenstvenih tekem pa bodo v Ljubljani še naslednje:

na igrišču Slovana ob 10. Grafika—Jadran, na igrišču Mladike ob 9. Mladika—Svoboda in ob 10.45 Korotan—Slavija, na igrišču Most ob 16. Mars—Moste.

Važna so tudi prvorazredna prvenstvena srečanja med ČSK in Celjem v Celju, med Mariborom in Rapidom v Mariboru ter med Amaterjem in Hermesom v Trbovljah.

Celje : ČSK

Danes ob 15.30 se bo pričela na Glaziji v Celju z napetostjo pričakovana podsavezna prvenstvena tekma med SK Celjem in Čakovečkim SK. Ker bo Celje, ki je že prejšnjo nedeljo premagalo Atletike z 2:0, nastopilo danes v ojačeni postavi (v moštvo bo danes prvič igral tudi bivši Primorjaš Slamič!), čaka goste iz Čakovca, ki doslej pri prvenstvenih tekmah na celjskih tleh še niso bili premagani, trd oreh. Sodil bo g. Macoratti iz Ljubljane. — Dopoldne bosta na Olimpovem igrišču v Gaberju dve drugorazredni prvenstveni tekmi. Ob 9. se bo pričela tekma Laško—Zalec, ob 10.30 pa tekma Jugoslavija—Hrastnik.

Iz zgodovine balkanskih iger

Danes se začenjajo na klasičnih grških tleh, v marmornatem stadionu v Atenah, VII. balkanske igre, na katerih nastopajo od 1930 dalje najboljši lahkoatletji Grčije, Jugoslavije, Turčije, Bolgarije in Albanije. Te igre, ki dobivajo od leta do leta večji pomen, so se dosedaj petkrat vršile v Atenah, po eokrat pa v Carigradu in Zagrebu. Grki, ki so sprežili misel za to vsebalkansko lahkoatletsko tekmovalnje, so bili dosedaj še zmerom zmagovalci, čeprav je bila njihova premoč vsako leto manjša. Seveda je treba vedeti, da je lahka atletika v Grčiji pravi narodni sport — na balkanskih igrah se v Atenah zbira do 70.000 gledalcev, kar je prekosila le berlinska olimpiada — in je konkurenca ostalih narodov tamkaj zelo težka.

Prvič smo Jugosloveni nastopili na balkanskih igrah 1. 1930 ter osvojili skromni dve prvi mesti (v balkanski stafeti in metu diska). Razmerje točk je bilo 148:73 v korist Grčije, ml smo ostali drugi. Leto dni pozneje so se balkanske igre končale že z ugodnejšo razliko (133:89) in spet drugim mestom za Jugoslavijo. Zasedla je 1. in 2. mesto v teku na 400 m ter prvo v skoku v daljino ter kopju in

kladivu. Tretje srečanje na balkanskih igrah je bilo za nas precej neugodno in smo spet ostali z veliko razliko (145:73) na drugem mestu, pri čemer sta nam pripadali samo dve prvi mesti v krogli in kladivu. Potem je prišlo spet plodovitejše leto 1933, ko smo se Grkom s 169 točkami na I. mestu približali s 110 točkami kot drugi. Prvenstva smo takrat »dnešili na 10.000 m ter skoku v daljino in kladivu. Še hušja je bila konkurenca med nami in Grki 1. 1934 v Zagrebu, kjer smo v osmih važnih disciplinah zasedli prva mesta in ostali le s pičlo razliko 9 točk (164:155) na drugem mestu. Sicer pa se je takrat o tem vrstnem redu odločalo še za zeleno mizo, kjer smo bili ml celo preveč kavalirski. Lani so ble balkanske igre v Carigradu, kjer je naša reprezentanca nastopila precej nekompletna in zavzela z razliko 28 točk (158:130) že spet tradicionalno drugo mesto.

Grki so — posebno na svojih tleh — nevaren nasprotnik, nas pa bodri zavest, da je ta sportna panoga kljub notranjim težavam lepo napredovala, kar se bo slej ali prej moralo pokazati tudi na izidu balkanskih iger. Toda letos najbrže še ne...

Lep uspeh vztrajnega dela

Ilirija razstavlja svoje table-teniške lavarke

V sportni trgovini Kmet na Aleksandrovi cesti zbujala veliko izložbeno okno že nekaj dni pozornost mimoidočih. Ilirija je namreč tamkaj razstavila pokale, ki so si jih njeni table-teniški igrači letos priborili na raznih turnirjih v državi in izven nje.

Pred dobrimi petimi leti je Ilirija presnovala svojo table teniško sekcijo in z gostovanjem pri takratnem državnem pravku SSU v Somboru se je pričela nova epoha ljubljanskega table-tenisa. V Somboru so Ilirijani šele spoznali pravi table tenis in veliki poraz, ki so ga prinesli s seboj (8 : 62), jim je le dal spodbudo za marljivo ter sistematično treniranje. Sicer sta od prvotne ekipe danes aktivna le še Geržinič in Nagy, ki je pred tremi leti prevzel tudi vodstvo sekcije, nastopila pa je med tem nova generacija, ki je krenila že od početka na pravo pot. Že leta 1934 je postala Ilirija državni prvak — vsekakor brez soudeleženja Somborčanov, ki so med tem prešli v zagrebške klube — vendar je naslednje leto romal naslov po zaslugi Somborčanov prvič v Zagreb. Letos v februarju si je Ilirija ob kompletni konkurenci osvojila ponovno državno prvenstvo in od takrat ni bilo njeno moštvo premagano od nobenega jugoslovenskih klubov. V mednarodni konkurenci pa je ekipa Ilirije le dvakrat tesno podlegla dunajski Vindobonci, katere igrači so letos izvojevali Avstriji svetovno prvenstvo v table-tenisu. Nič manj kot 16 pokalov in veliko število drugih nagrad priča, da Ilirija v teku petih let ni le prevzela vloge nepremagljivega somborskega SSU, temveč ga je še v veliki meri prekosila. Moštvo Ilirije tvorijo: Lazar, Weissbacher, Ziza, Nagy, Geržinič in Derončič. Med posamezniki sta bila najuspešnejša Weissbacher in mladi Lazar, ki si je priboril med drugim juniorsko državno prvenstvo in prvenstvo avstrijskih alpskih dežel ter seniorsko prvenstvo Zagreba in Celja. Weissbacher je zasedel drugo mesto v državnem prvenstvu ter zmagal v Osijeku, na Bledu in v Porečah. Skupaj z Zizo, ki je beležil poleg drugih lepo zmago v Celovcu so vsi trije člani državne reprezentance. Weissbacher in Lazar sta sodelovala tudi na letošnjem svetovnem prvenstvu v Pragi. Vsi ti uspehi dokazujejo, da ima Ilirija po pravici naslov najboljšega table-teniškega kluba v državi, hkrati pa dajejo najsigurnejše jamstvo, da bo ostal Slovenecem vsaj za bližnjo bodočnost primat v tej lepi sportni panogi.

S ponedeljkom otvarja Ilirija novo sezono ter bo imela svoje prostore v dvorani

hotela Metropol. Tekmovalci se bodo pred vsem pripravljali za državno prvenstvo, ki bo letos v Zagrebu ter za svetovno prvenstvo, ki ga prireditelj Avstriji v februarju v Badenu Damska ekipa, ki je v zadnjih letih oslabela, pa bo obnovljena ter bo pričela ponovno s sistematičnim treningom.

Službene objave LNP

Nadaljevanje seje z dne 23. t. m.

Verifikacije igralcev:

S pravico nastopa dne 3. oktobra t. l. za Gorenjec: Bertonec Jzvonko, Malej Stanko; za Korotan-Lj.: stergelj Roman, Bivic Slavko; za Reko: Boštjančič Karel; za Slavijo: Rozman Vilko, Černe Jože; za Zagorje: Arzenšek Jože, Guzaj Alojz; za Moste: Koprivec Vinko, Tlaker Alojzij; za Mladiko: Tomažič Božo, Zupanc Miljutin, Janič Jurij, Kramar Miro; s pravico nastopa 23. XII. t. l. in 23. marca 1937.: za Mladiko: Drašler Valentin; za Korotan-Lj.: Jankovič Miha; za Slavijo: Aljančič Ernest; za Reko: Kos Hinko. — V roku treh dni imajo dostaviti seznam izkaznice z odjavami: Slovan za Drašlerja Valentina, Jankoviča Miho; Ljubljana za Aljančiča Ernesta; Grafika za Kova Hinka. — Vežejo se v smislu paragrafa 8, III splošnega pravilnika JNS.: za Reko: Kos Hinko do 3. oktobra t. l., za Slavijo: Aljančič Ernest do 3. oktobra t. l. Zavrnejo se verifikacije, ker pripadajoče verifikacijske pristojbine niso poravnane: Dvoršak Jakob — Rapid, Smolej Fale, Bručan Marjan, Gantar Marjan, vsi Gorenjec, Toroš Ljubo, Hočevar Ivan, oba Drava, Kuraš Edvard, Kuraš Rudolf, oba Radovljica in verifikacija Červen Ivana Radovljica, ker niso priložene slike.

Na podlagi sodniških poročil se preda k. o. s takojšnjim suspenzom: Marchiotti Viktor-Slovan; nadalje se predajo kazenskem odboru: Uhan Rudolf-Slovan, Kreiner Ernest Rapid, Janežič Joško Domžale, Završnik Gustl, Zidan Stane, oba Zalog, Čebulj Mirko-Slavija Mbr., Tot Josip-Lendava, Ravnik Franc-Radovljica. Radi zavajanja LNP v zmoto se preda k. o. Rudolf Oprešnik-Trbovlje U. se preda Stane Domžale, ker ni postavilo rediteljev na tekmi Domžale-Zalog dne 20. t. m., Slovan, ker je na tekmi dne 20. t. m. nastopil z igralcem, ki zanj ni verificiran. Pređa se u. o. Belič, ker ni prevzel denarja s tekme Hermes-Slovan.

K. o. se preda Erlih Egon Svoboda-Lj., ker je nastopil za Slovana brez dovolje-

nja svojega kluba. Suspendira se Lastič Anton Svoboda-Lj. do poravnave članarjne prejšnjemu klubu.

Napeloma se sklene, da se v bodoče ne bodo izvedle nobene verifikacije, ako odovarjajoče pristojbine ne prispejo na LNP najpozneje vsako sredo do 17. ure.

SK Ilirija (table tenis sekcija). Drveni ob 20. važen sestanek za vse sekcijske člane v posebni sobi kavarnе Evrope. V ponedeljek 28. t. m. pričnemo z rednim treningom v dvorani hotela Metropol. Vpisovanje novih članov bo od torka dalje tudi tam. Vabimo vse, ki se zanimajo za table tenis, da se čimprej prijavijo.

Odbor smučarskega kluba »Ljubljana« sporoča članstvu, da bo redni letni občni zbor v sredo dne 30. t. m. ob 20. v restavraciji Zvezda. Pozivamo vse članstvo, vse tekmovalce in prijatelje kluba, da se ob običnega zbora zanesljivo udeležijo. — Odbor

SK Svoboda. I. moštvo naj bo točno ob 8.30 na igrišču Mladike, ker se tekma začne že ob 9. in ne ob 10., kakor je bilo določeno na sestanku.

Sabljaška sekcija SK Ilirije. Prijavitelne in neprijavitelne člane nadaljevalnega tečaja v fletetu obveščamo, da se bo začel pod vodstvom g. polkovnika Cvetka nadaljevalni tečaj točno ob pol 19. na učiteljsku.

Radio

Izveleek iz programov Nedelja, 27. septembra

Ljubljana 8: Koncert pevskega zbora Narodne čitalnice iz Šiške.—8.45: Cas, poročila, spored. — 9: Radio orkester. — 9.45: Verski govor (p. V. Učak). — 10: Prenos četrskvne glasbe iz solnice. — 11.30: Koncert radio orkestra. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13.20: Plošče po željah. — 17: Kmet, ura; O brezalkoholnih sadnih pijačah (g. Priol). — 17.20: Narodne ruske pesmi v priredbi N. Lindova poje ga. Nada Breje-Udovčeva. — 18: Otroška ura; Miki miška, Miškec mož v novih dogodivščinah. — 18.40: Obisk pri škraltih in lutkah (plošče). — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura; Zvijzdenjaka moč našega naroda (dr. V. Dvornikovič — iz Beograda). — 19.50: Pesnice za ples in kratek čas (Jožek in Ježek). — 20.30: Violinski koncert ge. Brandlove. — 21.30: Ravel; Bolero, simf. pesnitve (plošče). — 21.45: Cas, vreme, poročila, spored. — 22: Izseljeniški večer.

Beograd 17: Orkester in solisti. — 19: Plošče. — 20: Srbski večer. — 22.20: Operetna muzika. — Zagreb 16.30: Lahka glasba. — 20: Violinski koncert. — 20.45: Pester večer. — 22.15: Lahka godba in ples. — Praga 19.05: Ples. — 20.05: Zabavna revija. — 20.35: Koncert orkestra in solistov. — Varšava 20.25: Skeč. — 21: Zabaven program. — 21.30: Debussyjeva glasba. — 22.20: Orkester in solisti. — Dunaj 11.45: Orkestralni koncert. — 15.40: Komorna glasba. — 17.10: Za zabavo. — 18: Pester glasbeni program. — 20: Zvočna igra. — 22.20: Komorni večer. — 23.45: Ciganska kapela. — Berlin 20: Prenos iz Stuttgarta. — 22.30: Iz Münchena. — 24: Plesna muzika. — München 18: Zabaven program. — 20: Skladbe Siegfrieda Wagnerja. — 22.30: Plesni orkester. — Stuttgart 18.30: Plošče. — 20: Dve uri nemške narodne glasbe. — 22.30: Lahka godba na ploščah. — 23: Plesni orkester. — 24: Orkestralni koncert.

Ponedeljek, 28. septembra.

Ljubljana 12: Virtuozni igrajo na ploščah. 12.45: Poročila, vreme. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13.15: Vrsta domačih napevov (plošče). — 14: Vreme, borze. — 18: Proslava češkoslovskega praznika sv. Vavca (akademija Slov. dijaške zveze). — 19: Cas, vreme, poročila, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura: Naše veterinarske ambulante (univ. prof. dr. Kester). — 19.50: Bach Tokata in fuga (plošče). — 20.10 Program naše postaje v novi sezoni (prof. Fr. Kobler). — 20.30: Narodne pesmi poje g. Svetozar Banovec, spremlja Kmečki trio. — 21.15 Koncert radijskega orkestra. — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.20: Koncert pevškega kvarteta »Miki-jazz«.

Beograd 17.20: Narodna glasba. — 18.10: Orkestralni koncert. — 20: Prenos opere iz Narodnega gledališča. — 22.40: Lahka in plesna glasba. — Zagreb 17.30: Koncert godalnega kvarteta. — 20: Orkestralni in pevski koncert. — 21.30: Koncert pevškega kvarteta. — 22.15: Godba za ples. — Praga 19: Prenos Smetanove opere »Libuša«. — 23.10: Lahka glasba na ploščah. — Varšava 19.10: Italijanske pesmi. — 19.30 Poljske lovske pesna. — 21: Orkestralni in klavirski koncert. — 22.15: Glasbeni mozaik. — 23.00: Lahka glasba na ploščah. — Dunaj 12.20: Orkestralni koncert. — 16.05: Koncertna akademija. — 17.35: Iz starih in novih zvočnih filmov. — 20: Razgled po Gradščanskem. — 21: Koncert

Kraljestvo mode

Novi plašči

V pričakovanju hladnega vremena se ženske predvsem zanimajo za nova ogrinjala in tako stoji ta čas vsa modna produkcija v znamenju plaščev. Medtem so veliki inozemski modni saloni že odrgnili zaveso, ki je doslej, kakor vsako leto pred pričetkom prave jesenske sezone, zastirala pogled na novo modo. Zato sedaj lahko že s sigurnostjo povemo, da so kipi — lani še tako priljubljeni — skoraj povsem izginili z modne pozornice in skoraj isto velja za široke, ohlapne plaščev v polovici ali tritretinski dolžini, ki smo jih toliko let nosile in poznale pod imenom paletoja. Nova zvezda se je pojavila na modnem nebu: plašč v obliki »redingote«, zgoraj tesno ukrojen po životu in pod bokovi zvončasto razširjen.

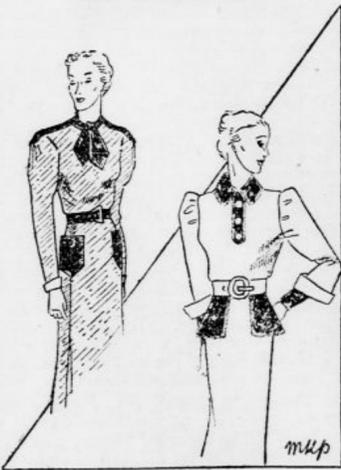
Pri mnogih teh novih plaščev je poudarjena širina predvsem na hrbtu z vstavljeno deli in razpuščeni gubami in je kraj spredaj še dokaj gladek. Seveda pa zahteva takšen način mnogo krojaškega znanja in tudi res dobro postavilo in je zato najboljše, če večina dam ostane pri vse naokrog enakomerno razširjenem, prvotnem »redingote« kroju. Tudi tukaj je treba poudariti, da so novi modeli nekaj krajši od lanskih.

krzna ki je rabilo za ovratno ruto. Jako elegantno učinkuje, če si k temu plašču omlsimo še krzveno čepico iz enake, voljne kožuškovine. Plašč je prepašan s širokim usnjnim pasom in ima zvončasto obliko »redingote«, ki jo zadaj še poudarjajo tri pod pasom nabrane gube (3. skica).

Iz sesterih, zvončasto sestavljenih delov je ukrojena temnomoderne plašč, ki se idealno oprime postave. Zavezani ovratnik iz sivga astrahana se spredaj nadaljuje v koničast, krznen vložek. Plašč zapenjata dva siva krzneni gumba. K takšnemu, spodaj močno razširjenemu modelu smemo nositi le čevlje z visokimi petami, da pride njegova nova linija lepo do izraza (4. skica).

Pri mnogih novih plaščih so rokavi in tudi sprednji del života iz kratkodlakega krzna. Takšen plašč nam potem skoraj toliko zaleže, kakor cel kožuh, le da je seveda mnogo cenejši. Sprednji del iz krzna se navadno navzdol zožuje, da ne učinkuje preveč masivno. Tudi je celotni učinek dovolj bogat, če »krznenec« rokave kombiniramo iz krzna in blaga in sicer tako, da je samo sprednja polovica rokavov izdelana iz krzna. Rokave in sprednji, krzneni del života, združuje srednje velik, pokončen ovratnik z upognjenimi konicami (zadnja skica).

Krzno tudi na oblekah

Krzveno okrasje menda še nikoli ni bilo tako priljubljeno, kakor letos. To je najbrže tudi pripisati vedno finejši predelavi krzna, ki omogoča, da krojimo in sivamo krzno, kakor nas je volja. Zato so tudi mnoge nove volnene obleke opremljene z krznimi ovratniki, krznimi žepi in krznimi kravatami. Seveda pride tukaj v poštev le najtanjše in najbolj mehko krzno, ki se blagu obleke voljno prilježe.

Jako zanimiva je n. pr. obleka z dolgimi krznimi poletami, ki prehajajo v zavezan ovratnik. Ta obleka ima tudi stirijske krzneni žepi. Še bolj učinkovita pa je obleka s kratkim krznim kazakom ki ima tudi krzneni dečji ovratnik s pokončno in ozko krzveno progno ob izrezu. Izrez zapnevo z gumbi iz blaga.

Zdravniška posvetovalnica

I. V. Ljubljana: Vpliv ogljikovo-kislilnih kopeli na človeški organizem se odraža v sledečem. Veliko vlogo igra pri tem temperatura vode in pa temperatura človeškega telesa. Voda je boljši prevodnik toplote kot zrak, zato odvzema vodo, ki ima nižjo temperaturo kot telo, istemu več toplote, kot bi jo n. pr. zrak pri isti temperaturi. Človek ima pa vedno stalno temperaturo 37°, katero skuša tudi ob vsaki priliki obdržati, v svrhu česar ima, da se tako izrazim, celo vrsto priprav. Eno izmed teh je presnavljanje, ki se ob taki priliki poveča, pri čemer se tvori mnogo toplote. Navajam praktični primer, da pozimi uživamo raje mastno hrano, dočim poleti jemo zelenjavo, ki je kalorično manjvredna. Iz istega vzroka se poveča število in globina vdih, odnosno izdih. V tesni zvezi s tem je krvni obtok. Kri mora hitreje krožiti. Mnogožina urina pa se poveča. Skratka, celo življenje utripuje v hitrešem ritmu. Vzdržljivost živčevja se poveča. Reakcija poindica na vse to pojave je zelo različna. Prvotni zbitosti sledi kmalu ugoden občutek. V kakem času to nastopi je seveda težko reči. — Z ozirom na te velike perturbacije je potrebna skrajna opreznost pri kopanju v takih diferentnih vodah. Zato ima pri tem glavno besedo zdravnik kopališča, ki po pregledu bolnika določi vrsto in trajanje kopeli. Teh odredb se je treba držati, če nečemo, da bi bil efekt ravno nasproten.

I. K. Jesenje: Barvo kože odločata 2 faktorja in sicer kožno barvilo in pa množina krvi, ki se nahaja v podkožnih žilicah. Gotovi strupi n. pr. alkohol imajo za posledico, da ostaneejo te žilice trajno razširjene in tako ostaneejo nekateri deli telesa n. pr. nos vedno rdeči oz. modrikasti. Iste posledice, namreč ohromenje žilic, opažamo tudi po zmrznjenju. V vašem slučaju bi prišla nadalje v poštev razna kožna obolenja. Mislim, da bi bilo za vas in za vaše materialne prilike najbolje, da se podate na kožni oddelek bolnice, kjer vam bodo predvsem ugotovili vzrok obolenja in pa odredili najbolj uspešen način zdravljenja. Na daljavo je take stvari zelo težko razpoznati in bi bilo vsako nadaljnje ugibanje odveč.

D. b. Banat: Kot posnemam iz vašega dopisa, imate najbrž kronični katar grla, odnosno sapnika. To je lahko posledica prekomernega kajenja, pišja ali pa dela v prašnih prostorih. Svetujem vam pa na vsak način, da si daste pregledati grlo po specializirani za bolezni grla, ki bi mogel po pregledu z zrcalom točno ugotoviti diagnozo in izključiti kako nevarne bolezni n. pr. raka ali pa jetiko. Ako vam zdravnik ne najde ničesar, potem opustite kajenje in piščo. Izposlušajte, da se vam z ozirom na vašo bolezen odkaže delo na prostem, kjer ni brahu. Priporočam tudi, da inhalirate tople pare. V posodo kanite par kapljic mentolovega olja.

ŠAH

Z delitvijo prve nagrade v Nottinghamu je stopil na vodilno mesto med mlajšimi vemojstri sovjetsko-ruski vrvak Botvinnik. Ze nekaj let je dosegal na mednarodnih in domačih turnirjih sama prva mesta, z izjemo druge nagrade letos v Moskvi in slabšega uspeha lani v Hastingsu. V Nottinghamu si je stekel sedaj med mlajšimi tudi prvenstveno pravico, da se spusti v boj za naslov svetovnega prvaka. Ni še znano, če se bo te pravice tudi poslužil; ima pa napram drugim vemojstrom še tudi to prednost, da so mu radi ogromnega zanimanja za šah v Rusiji denarna sredstva gotovo vedno na razpolago.

Botvinnik je v Nottinghamu igral proti svoji navadi v splošnem zelo previdno. Za najtežje turnirje pa je to najbrž dobra taktika, saj poraz bolj škoduje kakor eventualna zmaga koristi. Tako je ostal Botvinnik v Nottinghamu poleg Fine-a edini neporažen, na drugi strani pa je proti prvim sedmim na tabeli dosegel same remije in nobene zmage. Da pa je kljub temu včasih zaigral tudi v podjetnem, kombinacijskem stilu, kaže naslednja partija.

Damsko-indijska obramba

Beli: Bogoljubov Črni: Botvinnik
 1) d2—d4 Sg8—f6
 2) Sg1—f3 b7—b6
 3) e2—e3 c7—e5
 Prav za prav nekoliko riskantna poteza.
 4) c2—c4 Lc8—b7
 5) Sbl—c3
 Tu bi namreč beli lahko igral 5) d5, s čemer bi si najbrž zagisural znatno prednost v otvoritvi. Očividno pa se beli izogibljive vsaki poostritvi pozicije.
 6) e3—d4 c5—d4
 7) Lf1—d3 c7—c6
 8) d5 ne bi bilo več dobro radi Lb4, nar kar mora beli opustiti pritisk v središču.

7) Lf8—e7
 8) 0—0 0—0
 9) b2—b3? Beli se nikakor ni stal slabo. Mesto igrane poteze pa je bilo treba vleči zopet 9) d5! Za črnega neugodno je nato e d5; 10) cd5; Sd5; 11) Sd5; Ld5; 12) Lh7; + Kh7; 13) Dd5; Pa tudi po Sa6, 10) Lc2, Sb4, 11) Lb3! z grožnjo d6 je beli v prednosti.
 9) d7—d5!
 Sedaj prevzame črni sam iniciativo.
 10) Lc1—c3? Nova napaka. Treba je bilo igrati ali konsekvntno 10) Lb2, ali pa 10) De2, nar kar črni itak ne more igrati Lf3; 11) Df3; Dd4?; zaradi 12) Tdl in groženj Lh7; + ali Da8 ni mogoče parirati.
 10) Sf6—e4!
 S tem podjetnim skokom si zasigura črni že znatno prednost. Beli seveda z lovcom ne more prav vzeti, ker bi po 11) Le4; De4; 12) Sd2, f5 bila grožnja f4 premočna. Razen tega je skakač c3 sploh napaden, zaradi česar izgubi beli še tempo.
 11) Tal—c1 Sb8—d7
 12) Dd1—e2 Bolje morda 12) De2, f5, 13) Se2, g5, 14) Tcd1 in potem Lcl.
 12) Ta8—c8
 13) Tfl—d1 f7—f5
 Radi pasivne igre belega je prišel črni že do napada. Grozi neprijetno f4.
 14) Lc3—f4? Še ena napaka, po kateri črni hitro dobi. Res je beli stal že sumljivo.
 14) g7—g5!
 Ostra in zelo močna poteza. Botvinnik je zelo fino izračunal sledeče komplikacije.
 15) Lf4—e5 g5—g4!
 16) Sf3—e1 Sd7 : e5
 17) Ld3 : e4 Potrebna vmesna poteza, ker na 17) de5; Dc7 izgubi beli kmeta e5. Beli seveda tudi

ne more igrati potem 18) cd5; ker visi Sc3.
 17) d5 : e4
 18) d4 : e5 Dd8—c7
 19) Sc3—b5
 Beli je najbrž mislil, da pride s to priložno žrtvijo kmeta celo v prednost.
 19) Dc7 : e5
 20) Tdl—d7 Na videz stoji beli sedaj odlično: dve črni figuri sta napadeni, bele trdnjave obvladujejo 7. linijo in odprtvo d-linijo. Vse to pa nič ne pomaga. Botvinnik je natančneje zračunal, da s kombinacijami lahko forsira zmago.
 20) Le7—g5
 21) Tc1—d1 Lb7—c6
 22) Td7 : a7 Lc8—d8
 S silno grožnjo Tdl. Td8 in nato Td2 ali Ld2. Naenkrat vidimo, da stoji bele figure slabo.
 23) h2—h4 V obupu daje beli že kmeta, da odvrne lovca od nevarne diagonale. Ni slo 23) Sd3, Db8 ter Lb5; in Da7.
 23) Td8 : d1
 Črni se ne pusti odvrniti od glavne ideje in niti ne vzame kmeta.
 24) De2 : d1 Tf8—d8
 25) Dd1—c2
 Če 25) De2, pride Td2, 26) Df1, e3, 27) S13, ef2+; 28) Sf2; Le3 in črni dobi. Tudi 25) Db1 je slabo, radi e31, 26) hg5; ef2; +, 27) Kf2; Td2+; 28) Kgl, Dc3+; 29) Kh2, Tg2+; 30) Sg2; Dh3+ ter mat v naslednji potezi.
 25) Lg5—d2!
 Beli se vda. Presenetljiv konec! Beli namreč ne more rešiti figure. Na pr. 26) Db1, e3, 27) Sd3, De4! ali 26) Dd1, e3, 27) De2 ef2+; 28) Kf2; Le1+; 29) Del; g3+; 30) Kf1, Df4+; 31) Kgl, Td1!; 32) Dd1; Df2+ ter mat v naslednji potezi. Vasja Pirč

V češkoslovaških kopališčih

Praga, 9. septembra. Nemci imenujejo Češkoslovaško čisto smejočega se dediča podunavske monarhije. Na to frazo tudi lahko naleti v znanstvenih razpravah, dasi je krivična, kakor le kaj. Češkoslovaški namreč niso ničesar podedovali, marveč so si zopet osvojili samo ono, kar je bilo od vekov njihovo in kar so doslej njim v škodo upravljali Mažari in Nemci. Edina dediščina Češkoslovačkov so obsežna potujčena ozemlja.

Kako nepravilna je fraza o dedščini, se vidi na Češkoslovaškem pri vsakem koraku. Za inozemske novinarje, ki so se udeležili sestanka Male antante tiska v Bratislavi, je bil po konferenci prirejen zelo poučen in lep izlet po čl. kopališčih, najbrže ležečih prestolnici Slovaške, Bratislavi. Pokazali so nam glavna kopališča slovaškega in moravskega obmejnega pasu: Pištjane, Trenčinske Teplice in Luhačovice. Češkoslovaški mentorji so nam s ponosom razkazovali uredbne in zavode, zgrajene po prevaru. Ogromne milijone investicij je vrgla država v te kraje, da je tudi tod razvila kopališki promet do zavidne višine in ga približala, če ne po številu posetnikov, pa vsaj po udobnosti, znanim mednarodnim kopališčem češkega severozapada.

Češkoslovaška je klasična dežela socialnega zavarovanja, nam je že v Pištjanih zalagal naš mentor in ta stavek smo kasneje povsod našli sijajno potrjen ter smo ga sami radi ponavljali. Od Pištjan sta najmanj dve tretjini novi. Tu se kar vrste velikanskih zavodov, last posameznih delavskih in nameštenskih organizacij, isto je v Trenčinskih Teplicah, v Luhačovicah pa skoro zaman iščeš starega dela. Češkoslovaški tedaj niso dediči, ampak tvorci v najlepšem pomenu besede. Trenčinske Teplice težko konkurirajo s Pištjani, ker imajo enako lečilno vodo in blato, leže pa nekoliko dalje od glavnih železniških prog. Zato so se pa specializirale samo za ishias in za revmatične bolezni vseh vrst in jamčijo za popoln uspeh v štirih ali šestih tednih. Mi smo imeli pred seboj živ primer lekovitosti trenčinske vode. Neki tovariš iz Bukarešte je prišel sključen v dve gube, pa je že po treh dnevih hodil pokonci skoro brez znakov svoje bolezni. Pa zagotovo vodstvu kopališča bodo tudi še zadnji ostanki odstranjeni po nadaljnjih dveh dneh kopeli, ker bolezen še ni bila zastarana.

jo. Pisal je na dvor v Kairo in dvorni arhitekt mu je napravil načrt za bajno lepo orientalsko kopališče. Baron pa si niti s tem ni mogel pridobiti naklonjenosti ohega madžarskega plemstva, zato je svojo hčerko poročil s francoskim grofom de Castrie, čegar plemstvo je bilo starejše od vsega madžarskega plemstva. Toda dobri baron zopet ni imel sreče, kajti comte de Castrie je imel veliko hibo — bil je star 81 let, nevesta pa 17.

Tu se je poslušalstvo gromko zasmejal, odmev se lomil in odbijal v egiptovskih kupolah, da sem preslišal, kako je bilo dalje. Cui sem le še, da je baron ves gradbeni material dobavljal iz Madžarske, prezrl pa je, da je bil kedivov arhitekt praški Čeh Smoranc, in tako se baronu ni posrečilo, da bi bila njegova stavba čisto madžarska.

Za sladokusec bi bilo dobro omeniti, da imajo v Trenčinskih Teplicah tako izvrstno kuhinjo, kakršne nismo okusili na vsej dolgi ekskurziji, dasi so se povsod potrudili v kulinaricnem pogledu. Poset iz jugoslovenskih krajev je stalno rastel do leta 1932, potem pa se je zaradi krize in deviznih težav zniževal in je letos dosegel najnižjo točko. Letovišče leži v prekrasnem gorskem in godzatem zatišju in je izredno vabljivo. Neka posebnost sprejema v tem kopališču je zanimivost, da nam je uprava razdelila latinske programe, nar kar so gostje takoj reagirali in z združenimi močmi smo sestavili Jugosloveni in Rumuni vsak svoj odgovor na napitnico vodstva. Naš delegat je zaključil svoj govor: Res publica bohemo-slovenica vivat, floreat, crescat in saecula saeculorum. Izval je s tem vihar navdušenja in veselja.

V tem razpoloženju smo zopet posedli v vozove in odbrzeli dalje proti cilju. Naša naslednja postaja so bile ljubke Luhačovice, ležeče v bogati, visoko civilizirani Moravski. Kdor se je mogel še čuditi, je prišel na svoj račun. Zopet ogromne, elegantne in moderne stavbe s milijonskimi investicijami. Luhačovice so pomorne na svojo nedavno politično zgodovino. Tu se je namreč vršilo nešteto političnih sestankov med voditelji češkega naroda, med temi in med Slovaki, pa tudi med slovenski sestanki so se vršili v prijaznih Luhačovicah. Izmed onih kongresistov bi danes marsikdo zaman iskal starih Luhačovic, tako zelo so se razmahnile velikanske nove stavbe. Karkoli povprašaš, dobiš odgovor, ki stotič potrjuje izrek: »Češkoslovaška je klasična dežela socialnega zavarovanja. V tem pogledu prednjači vsem kulturnim narodom in državam. Romanski in angleški svet hodi sem preučevati ureditev socialnega skrbstva.

Janko Kač: MOLOH

Socialno zgodovinski roman

»Haha!« se je tedaj na glas zasmejal sin. »Jaz in mi tisočkrat opeharjeni siromaki se ga naj bojimo? Zakaj se ga pa on, prasec, ni bal? Da vem, kje je, poiskal bi ga in mu zavel vrat kakor dehurju smrdljivemu!«

Mati se je prekrizala na vse te besede, ki so ji parale dušo. Vsaka doba je verna slika ljudskih želja in tegob. Zato ni čuda, da je zapisal Valentin Konšek v svojem celjskem listu: »Vera žčiti očete, oblastnike in seveda svoje lastne glasnike, da prepovedujejo celo misli zoper nje, čeprav sega roka po sekiri, ki jo vsiljuje v roko pamet. Tu se mora ukloniti pamet veri, ker zahteva tako, pravijo, pravni zakon, čigar glasnik je vest. Kdo je odkril to laž, ki sta jo postavila na prestol našega življenja zgovorni Sokrat in njegov zviti učenec Aristoteles, ter jo ponavljajo za njima danes vse vere, vsi vzgojitelji, vsi, ki hočejo imeti človeka sužnja namesto zdravega in svobodnega brata. Vest vendar ni nič

drugega, nego privzgojen strah pred prepovedmi, ki so jih postavili posedujoči sebi v zaščito. Ko prirejajo dandanes že različne razstave, naj bi razstavili še vesti lepo po policah. Videli bi, da ima to res čudno navlako le tepec siromak, medtem ko so se je vsi drugi že davno otresli.« Vsega tega nista vedela ne mati ne sin, toda čutila sta oba, da sta opeharjena iz nekih višjih ozirov, ki jima jih je nekdo vsilil.

»Kaj ni nikoli vprašal prasec po svojem sinu?« je bridko prekinil molk sin.

Mati je le odmajala z glavo in vnovič zajokala. Sina je ta njen ubogi jok dražil, namesto da bi zbujal v njem sočutje do matere.

»Pustite jok, mati!« je razdraženo vsekval po mizi z roko, da se je nesrečnica vsa zgenila in plašna planila pokoncu. Menda se je bala, da bi jo utegnili sin udariti za njen greh. »Dovolj ste pretrpeli in nespametna bi bila, ko bi midva zdaj delala pokoro za onega.« Mržnja v njegovem srcu je bila tako velika, da mu ni mogel reči: oče. Oskrumba te svete besede bi bilo to.

»Spat lezi, Julček!« je pobožala mati sinka po glavi. Ta se je naglo okrenil in je bil z enim skokom na peči. Zavil se je v odejo in se obrnil v steno. Še dolgo je stala mati pri peči, pripovedovala svojo usodo in prosila sina, naj ne gre v tvornico, da še njega ne požre, kakor je požrla dom, očeta in njo.

Sin se ni ganil, tako dolgo ni vedela, ali jo

poslušala ali. Nazadnje pa ji je lahko smrčanje naznanilo, da je sin sredi njenih tegobnih besed zaspa, kakor da mu ni vse prav nič mar. Ni mu štel tega v zlo, saj je čutila v svojem srcu, da tudi njej ne bo nikoli odpustil greha, ki ga je komaj v sanjah bila deležna.

»Za pokoro naj bo!« je vzdihnila, se pospela na klop ob peči, stegnila desnico in pokrižala sina na čelo. Pri dotikljaju njene roke je nakremžil Julček obraz in šel z roko po njem, kakor da odganja nadležno muho. Hudo je dela materi ta sinova kretanja, čeprav je vedela, da jo je napravil v spanju. Na »onega« ni mogla biti jezna. Materino srce je pač tako ustvarjeno, da odpušča celo take reči, ki so mu povzročale hude bolečine. Saj tudi krava moka, ko ji odstavijo teleta, ki ji je dolge tedne žulilo vime, da so bili seski vsi krvavi.

Vsa zbičana od bolehnih spominov, je mati trdno zaspala in ni slišala, da je proti jutru sin vstal, se oblekel in odšel zdoma.

Še v postelji se je spomnila, ko se je zbudila, da ji je dejal sin, da pojde na šiht. Pa se je veselila, ko je videla, da se že dani. Vso ljubezen hudo preskušene matere je položila v besede:

»Saj sem vedela, moj Julček, da ne misliš zares iti na fabriški šiht.«

Ko ni bilo odgovora in je tišino gibalo le enakomerno leno tiktakanje stenske ure, je pri bridki

misli: »Morda je pa res šel?« skočila iz postelje in v sami srcaji planila v izbo.

Mračno je še bilo po kotih in zdelo se ji je, da sin še vedno leži ob steni. Da prežene še zadnjo zlo puščen od vsega sveta, da je še celó o svojem poslanstvu podvomil. Vero bi izgubil pri tem strahotnem kriku vsak človek. Zalostna Mati je ni, ker mati nikoli ne izgubi vere v otroka.

Tako je tudi Marjetko navdalo v tej njeni najhujši uri upanje in prešlo že v trdno vero: »Moj Julček ni šel. Moj otrok ne more tega storiti.«

Pozno v noč ga je čakala mati z večerjo in prisluškovala, kedaj se oglasijo za oglom znane stopinje. Na toplo peč je zlezla ter presedela tam vso noč med molitvijo in drežem. Tudi zjutraj ni obupala, temveč se je tolažila: »Pri Svabu je nemara in mu lomi led za ledenico.«

Tako so polzele dnevi in so se vlekle dolge noči vse do sobote popoldne, ko so se oglasile v veži stopinje. V čudnem strahu se ji je skrčilo srce pri njihovem odjeku, kajti dobro je slutila, da to niso sinove stopinje.

»Dober dan!« je pozdravil mlad fant, ki je Marjetka v njem spoznala sinovega pojdaja, Petrovega Lojzeta iz Dolenje vasi. Njegove kalne oči so pričale, da je fant pijan in da je bržčas prišel naravnost iz gostilne. Da se ni motila, so ji potrdile njegove zadržne besede:

Velika selitev ptic

Uganka ptičje selitve v jeseni - Ptice večinoma slede obalam in se izogibajo poletom čez morje - Štorklje, počasni potovalci

Zakaj se vsako leto selijo ogromne jate ptic in kdo jim pove pravi čas, ko se naj odpravijo? Pojasnilo, da jih vodi pri tem prirojeni nagon in da imajo v sebi

neverjeten orientacijski čut, nam pove kaj malo. Zakaj se približno v južne kraje že ob koncu junija, zakaj nas kukavica in kobilarji zapuščajo že v visokem poletju, ko imajo pri nas vendar še mnogo hrane? Skrivnost je ta nagon, ki je lasten vsemu ptičjemu rodu in ki napada ob svojem času celo ptice v kletkah. Vsak, ki ima ptičje doma, ve, kako nemirne postanejo v času, ko se njihove tovarišice v svobodi odpravljajo na velike romanje, kako skačejo v kletkah in si često do krvi

ranijo glave ob rešetko. Lastavice spadajo med selivke, ki najprej odstopajo. Včasih so na poti že tedaj, ko je še žito na steblih. Najrajši potujejo ponoči, včasih tudi podnevi, a tedaj tako visoko, da jih je težko opaziti brez daljnogleda. Podobne so jim v tem penice, katerih družine se selijo isto tako že v avgustu ali septembru. Vse selivke se kolikor mogoče izogibajo

dolgih potovanj preko morja, večinoma sledijo obalam, ki jih ostavijo le tedaj, če ni druge možnosti. Angleški ornitolog Patten poroča o svojih izkusnjah, ki si jih je nabral v angleških obalnih ozemljih:

»Vsakdanji polet se pričinja ob točno določeni uri«, pravi, »ptičje jate se pojavijo s prvimi sončnim žarkom na obzorju, ob posebno lepih dneh celo še prej. Ptice se ustavljajo in lovijo na obrežnih travnikih muhe in komarje. Odmor traja pogosto do tri ure.

Nenadno se nekatere dvignejo in vse druge jim sledijo. O slabem vremenu se pojavi le malo ptic v obrežnem ozemlju. Mnoge se potem izčrpane ustavijo in videti je, da so res utrujene, skoraj nesposobne gibanja. Penice in druge žužkojedke imajo v tem letnem času še dobre dneve, nasprotno pa štinkavci, ki so navezani na zrnje, mnogo trše in neredko

pomrejo zavoljo gladi, če jih viharji za dalj časa ustavijo na kakšnem otoku.

Slovita ptičja opazovalnica Rossiten na Kurski zemeljski kosi, vidi največ selivk, ki prihajajo od severa in vzhoda. Ob ugodnih dneh opazujejo povprečno preko pol milijona ptic, ki potujejo na jug ali proti zapadu. Nevaren jim je nočni mraz. V meglenih dneh popadajo na tisoče v valove Balta. Navzlic moderni obročkarski metodi še danes

ne vedo prav zanesljivo,

kam se odpravljajo ogromne ptičje vojske, ki se zbirajo od avgusta do septembra ob Kurskem zalivu in se tam razhajajo.

Skrbno opazovalno omrežje pa je ugotovilo mnoge zanimivosti. V Wismarskem zatonu je neki opazovalec n. pr. ugotovil presledke, v katerih se pojavljajo jate posameznih ptičjih vrst: Ob 6.20 petnajst štinkavcev, pet minut pozneje 50 štinkavcev in 150 škorcev, čez nadaljnjih pet minut 70 štinkavcev, 45 drugih žužkojedk in 300 škorcev. Še kasneje se pojavijo skrjanci v jatah po okroglo 200 ptic. Škorci letijo v jatah do 400 ptic.

Najtežje je opazovati skrjance,

ki letijo v širokih in globoko razčlenjenih valovih. V drugi polovici oktobra je nebo od jutra do večera napolnjeno z jati baltskih sivih kavk, ki se selijo v zapadno Nemčijo, Holandijo in Francijo.

Že v avgustu so odstopale prve štorklje. Odhod vzbuja pozornost, ker se že dolgo prej zbirajo v tropih po travnikih in lokah, odkoder se potem v stoglavih rojih nenadno dvignejo v oblačne višine, da zamahnajo za nekaj časa domovino. Počasi dospoje ti roji do Nila in do Južne Afrike. S pomočjo obročkarnj so ugotovili, da potrebujejo štrki za vso to

potovanje nekako tri mesece.

Dospeli bi že prej na cilj, pa se radi ustavljajo v ozemljih, kjer je mnogo hrane. Štorklje so, kakor kaže, tiste selivke, ki najbolj redno opravijo svoja vsakoletna potovanja in tudi redno obiskujejo iste kraje.

Kadar zdrobi lokomotiva avtomobil

Pri Martignesu v Franciji se je te dni primerila strašna prometna nesreča. Lokomotiva drvečega vlaka je zgrabila neki avtomobil v trenutku, ko je vozilo prečkalo odprto progo. Posledice tega srečanja na traviščah so bile strašne: avto je oblezel razbit pod klaponom, sedem ljudi je bilo ubitih, trideset pa ranjenih

Učitelji in zdravje

Vzgojiteljski poklic je zelo naporen in zahteva fizične žrtve

Ker vemo, da je šolski poklic zvezan z različnimi nevarnostmi za zdravje živcev in dihal, zahteva današnja higiena najrazličnejše ukrepe, da se preprečijo te poklicne boleznim učnega osebja, kakor strogo zdravniško izbere pri vstopu v pripravljane zavode, metodično utrjevanje v mladih letih, sportno udejstvovanje v počitniškem času, popolno čistočo v učilnicah, uvedbo nedeljnjega predpoldanskega pouka itd.

Učiteljice so, kakor vse kaže, dosti bolj dovzetne za razna obolenja kakor moške učne moči. Statistike pravijo, da jih boleznim česče napadajo in da se jih drže tudi dalj časa.

Seveda morajo skrbeti tudi učne moči same, tako v šoli kakor v zasebnem življenju, za svoje zdravje. V ta namen morajo v lastno korist paziti na pametno šolsko higieno, gospodariti previdno s svojim glasom in dihalni in se gibati v prostem času mnogo na svežem zraku in soncu. Ker

se obolenja med učiteljicami v splošnem česča nego med učitelji, je treba gledati na to, da se bodoče učiteljice že med solanjem utrdijo za svoj poklic. Obremenjevanje deklet s prečiranim delom, posebno z gradivom, ki naj se ga nauče na pamet, se mora končati, nasprotno pa naj se uvede sistematična telovadba in čisti izleti.

Če ne veš - zdaj izveš

Največ bolujejo ljudje za zobnimi boleznimi v zmerem pasu, torej v deželah, kjer je skrb za zobe najbolj razvita. Tu pa nista kriva niti podnebje niti nega zob, temveč hrana. Pri običajni hrani belokožcev, ki vsebuje mnogo moke, telo ne dobi dovolj apna in fosfor, njih snovi, kar je glavni pogoj za dobre zobe.

V mrzlih suhih poletjih je mrah veliko manj, ker potrebuje ta zalega za svoj razvoj toplote in vlage.

Odkrili so nov postopek, po katerem se sadje ohrani v presnem stanju. Ugotovili so namreč, da učinkuje takozvani suhi led, plin in trdi obliki, na sadje »uspavajočes«, tako da svojega stanja ne spreminja več in postane neobčutljivo za škodljive klice.

Južnoameriška rastlina selaginella convuluta na nenavaden način skrbi za svoj prospek. Če postane na prostoru, kjer rase, pre-suho, potegne svoje korenine iz zemlje, se zvije v žogo in se da po velru odvesti na boljši prostor, kjer se zopet zakorenini. Če pa zavlaži suša tudi na tem prostoru, tedaj ponovno svoj proceduro.

V zadnjih stoletjih pred našim stetjem so imeli v Rimu zelo stroge zakone, ki so hudo ovirali osebno svobodo. Tako je bilo n. pr. prepovedano, da bi povabil v goste večjo družbo, nego je za zakon določal. Drugi zakon je določal, koliko sme stati pogreb, tretji je predpisoval barvo ženskih oblačil itd.

L. 1913. je bil planet Venera zemlji tako blizu, da so ga mnogi ljudje zamenjavali z lučjo kakšnega zrakoplova. V nekem ručnem mestu so na ta dozdevni zrakoplov celo streljali.

Je cela vrsta ljudi, ki se ne morejo jokati, ker jim solzne žleze ne delujejo. Ljudje pozabljajo najbolj neverjetne stvari. V newyorški podzemski železnici so pozabili n. pr. prisilni jopič, vlomilsko orodje, kače in celo berglje, da o poročnih listih niti ne govorimo.

A NEKDOTA

V neki družbi, v kateri je bil tudi Bernard Shaw, so razpravljali o vprašanju, kdo bi hotel biti v onostranem življenju rajši v nebesih in v peklu. »Kar se tiče podnebnja, dajem prednost nebu, kar se tiče družbe, pa peklu.« je menil Shaw kratko.

VSAK DAN ENA

»Naš učitelj pa je zelo bistre glave. O vsaki stvari zna nekaj povedati.«
»Prava reč to! Ali ne veš, da hodi že trideset let v eden in isti razred?« (»Rirec«)

Matere in otroci so največje žrtve

Beg prebivalstva iz Španske Sierre Mulliane pri Cordobi

Zdravnik kraljevskih ušes

Prigode o dunajskem prof. Neumannu

Kralj Edvard VIII. je obiskal Dunaj, kakor znano, da se da preiskati pri slavnem specialistu za ušesne, nosne in vratne bolezni, prof. Neumannu, ki ga je že prej zdravil. Ta učenjak, po rodu Slovák, je velik original in o njem kroži vse polno zabavnih anekdot.

L. 1917. je zdravil cesarja Karla, ki je trpel za dolgotrajno boleznijo v grlu. Pri zadnji ordinaciji je vladar vprašal Neumanna, ali nima kakšne posebne želje. »Nobene«, je menil prof. Neumann, »bilo mi je najvišje odlikovanje; da sem vam mogel vrniti zdravje.« — »Nu, kakšno željo boste le imeli,« je menil cesar. »Cela vrsta vaših kolegov je na seznanu tistih, ki jih bodo v bližnjem času odlikovali s plemstvom.« — »Hvala vam, Veličanstvo,« je odvrnil profesor. »V tem pogledu nimam res nobene želje. Toda če hočete napraviti veselje vsemu, starem možu, tedaj bi vam povedal, da bi se moj oče, ki je bil prosvetni predstojnik v Košicah, plemstva zelo veselil.« Cesar se je nasmehnil. »In tako se je zgodilo,« pripoveduje stari profesor pogostoma, »da sem bil med vsemi profesorji, ki so jih potem plemenitili, edini, ki je bil plemič že v drugem pokolenju — plemstvo sem namreč podedoval po svojem očetu.

Nekega dne je dobil sredi privatne ordinacije brzojavko iz Madrida: z vsjo naglico naj bi prišel tja zdravnik kralja Alfonza XIII. Neumann je imel baš neko pacientko pred sabo. Nič ni rekel, gledal je do dolgo časa z zrcalom v grlo. Nenadno na je dejal sredi opazovanja svojemu asistentu: »Buchband, povejte mi, kako stoji nezata!«

Pred dolgimi leti, takrat je bil še mlad, neznan zdravnik, asistent slavnega Pollitzerja, je nenadno oglašela dvanaestletna hčerka nekega madžarskega ministra. Se pravi večer je bila recitala božično prigodnico, ki jo je bila sama sestavila, to prigodnico so sprejeli sorodniki z velikanskim odobravanjem, dekletce je kar zraslo od napa. Ko se je zjutraj zbudila, pa je bila gluha. Prestrašeni starši so romali z njo od kapacitete do kapacitete, toda nič ni znal pomagati. Tu jim je nekdo omenil Pollitzerja — torej haidi na Dunaj. Toda Pollitzerja baš ni bilo na Dunaju. Deklico je sprejel njegov namestnik Neumann. Ta je stvar malo preštudiral, pa mu je takoj postala jasna histerična zveza med

»uspехom«, ki ga je imela prizgoditi dozorca deklica na božični večer, in med oglušitvijo. »Bil sem sam z otrokom,« je pripovedoval dosti pozneje prof. Neumann, »in sem si mislil: Najboljša bi bila klotuta. Pa smem prisiliti ministru hčerki eno za uho? ... Tedaj sem zagledal poleg sebe elektrizirni stroj. Na elektrizirni način je vsaka stvar znanstvena. Vzel sem torej en konec v roke in — pok! že je dobila udarec in je začela tuliti. »Kako se imenuje?« vprašam hitro. »Uuu... Aranka...« — »Koliko ti je let?« — »Dvaanaajst let...« Poklical sem staršič. »Vzemite otroka s seboj, spet sliši.« Minister in njegova žena sta verjela v čudež. Med mano in hčerko eksplodence pa se ni nikoli razen danes prelomila tiha pogodba, da ne bova spregovorila o tem načinu zdravljenja nobene besede. To so pogodbe s histeriki...«

Nu, Neumann je postal čez noč slaven zdravnik.

TRGOVEC ODJEMALCEM

Stremim za tem, da bi pritegnil čimveč kupcev z dobro postrežbo in nizkimi cenami.

Ne plačujem dobrih mezd zato, ker imam mnogo denarja, temveč imam mnogo denarja zato, ker ne skoparim pri mezdah.

Moji uspehi niso toliko rezultat mojega znanja, kolikor mojega značaja.

Dobro dobavitelj mi je ljubši od slabega kupca.

Boljše je izgubiti denar kakor zaupanje.

Ne kapituliraj — rajši žrtvuj kapital!

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Privlačnost temelji na fantaziji

Zanimiva ženska, interesanten moški

Zanimiva ženska je tista, ki ima na sebi čar skrivnostnega. Vsak mladi moški jo išče, vsako mlado dekle išče končno zanimivega moža. Pri tem izkusijo mladi ljudje marsikaj in delajo marsikakšne napake.

Mlad moški se je seznanil n. pr. z dekletom, ki se mu zdi »prav«. Ni delala vsakdanjega vtisa, vedla se je zdržljivo in mu je bila zato zanimiva. Čim se oba malo bliže spoznata, postane dekletu zaupljivejša, pripoveduje o svojem življenju in ne prikriva ničesar. Mladega moškega vse to zanima, toda na zadnje je deklet v njegovih očeh izgubila vso skrivnost. Menila je, da bo druga s svojo zaupljivostjo in odkritostjo še bolj privzela nase, pa je dosegla baš nasprotno. Velika zaupljivost ga napravi samo nezaupljivega. Vse je šlo malo prehitro.

Dekletu kmalu spozna, kako se je mladi moški do nje ohladil, in se čudi. Pa

Za dijake in šolarje

oblečke, pelerine v vseh velikostih po prav nizkih cenah pri

DRAGO SCHWAB

LJUBLJANA.

Velika izbira blaga za obleke po meri.

Postati mati - draga stvar

Tragika Hollyweeda - Zaved za dobavljanje otrok filmskim veličinam - Kariera zvezdnikove pohčerjenke

»Vsi ljudje si lahko prej privoščijo otroka nego filmske zvezdnice«, toži znana ameriška filmska igralka Joan Crawford v nekem listu. Ali niso takšne besede ironija, ko vendar vemo, koliko v Hollywoodu lahko zaslužiš, če spadaš med zvezdnice? Toda, če si problem pogledamo približe, bomo videli, da ima umetnica dečno prav. Njena tovarišica Norma Shearer pravi, da sta jo njena dva otroka dolej veljala

že 800.000 dolarjev

in priporoča vsaki filmski umetnici, naj bi si otroke rajši adoptirala.

Račun je videti na prvi pogled pretiran, pa ni. Filmske zvezdnice sveti večinoma je nekoliko let, ker se oku: občinstva spreminja. Če postane mati, jo to velja eno leto, ko ne more delati. V enem letu pa se lahko mnogo zgodi, zgodi se lahko, da jo občinstvo

pod poplavo novih imen pozabi Helen Twelvetrees računa stroške za

rojstvo svojega sina Johna na 250.000 dolarjev, ki jih je izgubila na ta način, razen tega pa je izgubila tudi neko glavno vlogo, ki jo je dobila potem druga igralka. Materin tvo se v Hollywoodu ne krije s slavo.

A celo iz takšnih dejstev znajo Američani delati dobre kupčije. Neki zdravnik je v Los Angelesu ustanovil »dečni dom pod znanstveno upravo«, v katerem si filmske zvezdnice lahko pošljejo otroke, ki jih hočejo adoptirati, ko so prisiljene, da se

lastnim otrokom odpovedo

Ta zavod beleži izreden uspeh. Sprejema samo deteta, ki so popolnoma zdrava in izvirajo iz meščanskih družin. V nekoliho letih je zavod »dobil« filmskim igralkam in igralkam samo v Hollywoodu nič manj nego 3000 otrok. Mnoge znane filmske zvezdnice so si na ta način ožarile domove z otroškimi smehljajem. Miriam Hopkinsova si je n. pr. na ta način dobila krasno dete,

o katerem trdi, da ji je celo podobno. Barbara Stanwicova si je morala na isti način omisliti otroka, ker bi se razlojavila dobra pogodba, če bi hotela imeti lastnega otroka. Gracie Allenova je adoptirala celo dva otroka, deklico in fanta, iz los-angeleskega zavoda.

Najhitrejšo kariero izmed otrok, ki so jih dobili filmski igralci in igralkice iz tega zavoda, je napravila pač deklica, ki jo je pohčeril Wallace Beery in ki je

že s štirimi leti nastopila

z uspehom v filmu »China Seas«. V Hollywoodu je postalo naravnost moda, da si nabavljajo otroke iz dečjega doma v Los Angelesu. Constance Bennet, Gloria Swanson, Ruby Kesler in marsikatera druga slavna imena iz filmskega sveta so prišla na ta način do otrok. Celo Harold Lloyd, ki je vendar oče dveh otrok, si je pred nedavnim omislil majhno pohčerjenko, da bi si povečal družino, kakor je sam izjavil.

Točno plačaj »Jutro« naročnino Varuj svojem zavarovalnino

CENE MALIM OGLASOM

50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo orzi, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—, dopis in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglaš se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamki Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite Din 3.— v znamkah

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pisnu obremen s naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana števil. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—

Vsa naročila in vprašanja, tičeča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelček »Jutra«, Ljubljana.

Kam pakam?

Beseda 1 Din, davk 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Cebava

gostilna v St. Vidu Vas vabi vsako soboto in nedeljo na domače kolone in prvo vrsto plačo. Se pripravljajo Milka Bitenc. 23061-18

Gostilna pri Panju

Vogova ul. 10, vas vabi na priznano najboljši doljenjski evček in na fina stajevka vina; toci se novi sladki most. Ob vsakem času razna gorka in morda jedila. Danes in noči dan igranja na klavir, petje itd. Tako da se vsak gost najbolje in najceneje zabava v gostilni pri Panju. Zato vsi in vse v Vogovo ul. 10. — Na svidenje! 23244-18

Danes vsi na veliko

vinsko trgatve v Siskovci, privedi Franko paški dom (Reininghaus), Kravtice, pečenice in na prvovrstno vino vabi gostilničar. 23342-18

Prehrana

Beseda 1 Din, davk 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Na prav dobro hrano

sprejem v centru mesta par gospodinjstev. V hrani vedno sprememba. Cena Din 10.— dnevno. Iščemo sprejemno sočuvstvo k dijakinji. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23291-14

Službo dobi

Beseda 1 Din, davk 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Frizerja (ko)

dobro moč in trajni, navadni onduljici in moški stroki, sprejem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Nastop tako«. 23290-1

Kuharico

prvovrstno, stare do 50 let, iskani za vodno restavracijo na Spodnjejezerskem. Pranje na področju Jutra Maribor pod »Kuhoparčika«. 23294-1

Frizerko

samoostojno, dobro v vodni, iskani za vodni restavraciji, iskani. M. Mešan, Bled. 23273-4

Strojna

ključavničarja vabljeno pri avtomatih za izdelovanje kličev, sprejem v okolici Ljubljane. Pismene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Stalna zaposlitev«. 23007-1

Vdovec

2 otrokoma (13 in 10 let), sprejme takoj vestno gospodinjstvo. Starost 30 do 40 let, Ponudbe s sliko in navodno plačo pod »Marjiva« na ogl. odd. Jutra. 23003-1

Zastopnike

za obrobno prodajo naših posameznikov, brezposelnih, iskani. Ponudbe nasloviti na »Persons« — Ljubljana, pošt. predal 317. 23003-1

Guvernanto

z znanjem nemškega in francoskega jezika, iskani za dveje sobiki otrok, ev. tudi za vodstvo gospodinjstva (v Vojvodini). Odgovor s sliko na ogl. odd. Jutra pod »Guvernanta«. 23003-1

Objava

Obširna Slovenska Knjižnica razpisuje mesto prvoizvedne delovodje. Prosimo vložiti do 15. 10. 1936. Pogoji so razvidni v Slatbenem listu 7526. 23078-1

G. Th. Rothman:

Gospod Kozamurnik gre na letovanje

24

Ko se je še kake pol ure izprehajal na postajnem hodniku, je zavil gospod Kozamurnik k avtomatu za sladkarije. »Nikar, moziček! Sladkarije te bodo storile še debelejšega!« je zaklicala žena. Toda gospod Kozamurnik je bil trmoglav; spustil je pol dinarja v avtomat in jel vleči za ročaj.

Gospodinjico

ki bi negovala 2 otročička samo čez dan, sprejem. — Ponudbe z navodno zahtev pod šifro »Dobrosrčna« na ogl. odd. Jutra. 23003-1

Krojačico

prvovrstno, samoostojno z večletno prakso, sprejem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23202-4

Pletilje

sprejem za stalno. K. Sosa, Mestni trg 18. 23003-1

Višjega natakarja

in blagajnika dobro verzirana sprejem na nočni posej. Potreba jamčevina v gotovini Din 15.000.—. Ponudbe z referencami in Park restaurant »Maki« — Zagreb. 23062-1

Prvorazredno

frizerko veščo v onduliraju, vodni onduliraji in manikiranju, iskani. Pača po dogovoru. Ponudbe Haider Gusto, Biogradska 4, Zagreb. 23136-1

Kuharico

čedno za vsa hišna dela z daljšimi sprejem. na izven Ljubljane. Strelška ul. 31. 23263-1

Natakarico

pridno, pošteno, simpatično, prikupljivo zunanost s štiriletnim službovanjem v gostilni ali sličnih obratih sprejem. Ponudbe poslati s sliko in navodno kavejico na ogl. odd. Jutra pod »20-30 let«. 23007-1

Dekle

zdravo, pošteno, ki obvlada vsa hišna dela, sprejem. Pismene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nemščina«. 23170-1

Zdravo, pošteno

dekletu sprejem k dvema osebama za kuhno in vsa dela. Pismene ponudbe z zahtevno listom v vsaki poslovalnici na naslov: Kolar, učitelj, Maribor. Sprejeto obličin tako. 23003-1

Šoferja

tranzicija, popolnoma zanesljiva, srednje starosti k tovornemu avtomobilu — s plinskimi pogonom, sprejem za prevoz lesa. Ponudbe z zahtevki pod šifro »Tovorni šofer« na ogl. odd. Jutra. 23091-1

Osebo

zmožno kavejico za vodstvo trgovine mehanizirane blaga — sprejem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zanesljivost 10.000«. 23002-1

Perfektno kuharico

sprejem. V pošte pride samo pridno, pošteno in zmožno dekletu z dolgoletnimi sprejem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Perfektne kuharice«. 23008-1

Mesarskega

poslovalnice pomočnika klobasničarja, zmožnega vseh del, pridnega sprejem. Prednost imajo oni z daljšo prakso. Nastop službe s 100. Kozljevčar, Šofarji. 23008-1

2 pletilji

perfektne sprejem takoj. Robert Donaty, stroj. plet. Kolodvorska ul. 35. 23273-1

Dobro frizerko

sprejme 15. oktobra Čoh, Celje. 23002-1

Perfektno kuharico

samoostojno, veščo mešanke kuje, v poletnem času tudi prvovrstno kuharico za letovistične kuje. Ponudbe s sliko in sprejem. na Norbert Završnik, Sv. Pavel pri Prebrodu. 23066-1

Pletiljo in šiviljo

izurjeno sprejme »Mila« Mestni trg 17. 23249-1

Postrežnica

majša, čez dan, veščih vseh del, malo kuhar, kolesarska prednost, dobi mesto. Moško kolo na razpolago. — Povsotova 35. 20783-1

Livarja

Slovenca, — samoostojnega strokovnjaka, iskani za trgovske in mašinski živ. Gazda, Nova Gradiska, Slavonija. 23077-1

Kontoristinj

zmožno perfektno nemškega in hrvatskega jezika in obeh »t-nografi« sprejem v Ljub. Jani. — Ponudbe z zahtevki plačajo pod »Verziran« na ogl. odd. Jutra. 23355-1

Kuharico

perfektno, katera prihaja iz sezije, sprejme takoj boljše restavracije. Ponudbe s sliko na področju Jutra Maribor pod »Pridne«. 23006-1

Hotelsko sobarico

čedno zunanost, pridno in prijazno, z znanjem nemške in slovenske in hr. jezika, sprejem. večji hotel, Ponudbe s sliko na področju Jutra Maribor pod »Hotel«. 23001-1

Brivski poslovodja

dobro v moški in perfektno v damski stroki, dob. takoj službo. Ponudbe s sliko na naslov: Prešeren, Jesenice, Gosposvetska 33. 23061-1

Vzgojiteljico

s populnim znanjem nemškega in francoskega jezika, iskani k trem otrokom v starosti 4-9 let v trgovsko hišo na delati. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ljubitelja otrok«. 23087-1

Klepar

vajen dela pri stavbi, dobi nameščenje, Ponudbe z zahtevki na ogl. odd. Jutra pod šifro »Stalna služba«. 23096-1

Vzgojiteljico

starejšo, dobro verzirano, iskani k trem otrokom. Znanje slovenske, nemške in kvevija goj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23080-1

Kuharica

srednjih let, dobra moč. se išče za go-podinjstvo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Gospodinjica«. 23259-1

Natakarica

mlada, simpatična, čedno zunanost in poštena se sprejme takoj ali s 1. X. 1936. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23155-1

Steklarskega

pomočnika sprejem. takoj z vsi osebno v hiši. Zvonko Turnšek, Jesenice. 22973-1

Perfektno kuharico

in sobarico z najboljšimi sprejem. — Iskani za nastop službo 1. novembra t. l. Predstaviti se v torek 29. septembra od 2 do 4 ure toplotno pri Avstrijskem konzulatu v Ljubljani, Tyrševa c. 31. 23207-1

Hotelsko kuharico

perfektno, sprejem za o. r. k. menzo. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23003-1

Sprejemno takoj

dekleta za vse pose. pose. perfektne kuharice, za privatne hiše, menze, gostilne in hotela, odgovorilice in natakarice. Humanitarna institucija Jutra in samoostojni žen. Zagreb. Ilica 29. telefon 73-71. Za odgovor poslati Din 5 v znamkah. 23078-1

Čevljarstvo šeparico

dobro, sprejem takoj. Miljkov Zivko, čevljar. Emsonka c. 2. 23272-1

Trgovski sodnik

»posoben v trgovini s spoorici in d-ika-oso, dobi takoj službo. Prednost imajo dobri, dobri buni aranžerji. Ponudbe z navodno plačo na ogl. odd. Jutra pod »Trgovski »otrudnik«. 23285-1

Blagajničarko

tudi začetnico za sprejem. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23284-1

Mehaničar

mlajša moč, dobi službo. Ponudbe z navodno zahtevko na: Elton, Ljubljana, pošt. predal 341. 23246-1

Praktikantko

za pisarniška dela z znanjem nemškega jezika, sprejem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zanesljiva«. 23269-1

Prodajalko

za modno, manufaktur, in galanterijsko stroko, sprejem. Ponudbe z navodno zahtevko na: Zanesljivo, sprejem. zmožno: na ogl. odd. Jutra. 23228-1

Pletiljo in šiviljo

izurjeno sprejme »Mila« Mestni trg 17. 23249-1

Postrežnica

majša, čez dan, veščih vseh del, malo kuhar, kolesarska prednost, dobi mesto. Moško kolo na razpolago. — Povsotova 35. 20783-1

Livarja

Slovenca, — samoostojnega strokovnjaka, iskani za trgovske in mašinski živ. Gazda, Nova Gradiska, Slavonija. 23077-1

Kontoristinj

zmožno perfektno nemškega in hrvatskega jezika in obeh »t-nografi« sprejem v Ljub. Jani. — Ponudbe z zahtevki plačajo pod »Verziran« na ogl. odd. Jutra. 23355-1

Kuharico

perfektno, katera prihaja iz sezije, sprejme takoj boljše restavracije. Ponudbe s sliko na področju Jutra Maribor pod »Pridne«. 23006-1

Hotelsko sobarico

čedno zunanost, pridno in prijazno, z znanjem nemške in slovenske in hr. jezika, sprejem. večji hotel, Ponudbe s sliko na področju Jutra Maribor pod »Hotel«. 23001-1

Prodajalko

sprejme ter veščo čevljarstvo stroko, sprejem za takoj službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Spretna«. 23227-1

Raznašalko

takoj sprejem v čevljarstvu. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23302-1

Službe išče

Vsaka beseda 60 par; lasek 3 Din za dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Trgovska pomočnica

vsestransko izurjena v vseh panogah trgovine žel službo za takoj. Najboljše reference. Majša moč, Ivanka Kolenc, Slovenska Bistrica. 23002-3

Prodajalka

izurjena v spoorici, delikates, čevljarški obrti, išče službo za takoj. Cenj. ponudbe prositi na ogl. odd. Jutra pod »Poštena prodajalka«. 23006-2

Šofer-mehaničar

samski, zmožen kavejico, z dobrimi sprejem. ali v večletno prakso, želi premeniti mesto. Nastop takoj. Anton Schweiger, Cromelji, Jutra Jesenice pod »Pridna«. 23062-2

Trgovski pomočnik

mešanke stroko, z dobrimi sprejem. ali, mlad, posten, zanesljiv, v službi na delati, želi premeniti na delo ali blize mesta. Ponudbe na naslov: Arec Ivan, Mestnje, pošta »Deba«. 23007-2

Plaćilna natakarica

zmožna kavejico, mlada, prijetna zunanost, išče službo v boljši gostilni. Ponudbe na področju Jutra v Celju pod znakom »Poštena«. 23402-2

Fant

s 3 razredi mešanke žele bi se rad učil elektromotorske ali mehanizirane obrti. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23080-2

Možna postrežnica

zdrava, pridna, vajna vseh hišnih del, išče moč, sprejem, sprejem. tudi ribanje ali pranje. Usnjarska ul. 1. 23289-2

Šofer-mehaničar

mlad, vojašično posten, zmožen, s civilno in vojaško prakso, sprejem. išče službo šoferja, Cenj. ponudbe na področju Jutra v Celju pod znakom »Mehaničar«. 23002-2

Instrumentarika

izurjena zobehničarica z znanjem zobehničarice, išče službo v gostilni, v večletni praksi. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Zanesljiva«. 23278-2

Perfektne kuharice

veščo nemščine, želi mesta pri boljši rodbini. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zanesljiva kuharica«. 23297-2

Prodajalka

izurjena v spoorici, trgovski pomočnica, sprejem. želi dobra začetnica, išče službo kot začetnica. Donise na področju Jutra Maribor pod »Samoostojna moč«. 23002-2

Plaćilna natakarica

srednjih let, išče zaposlitev v boljši gostilni. V večletni praksi z dobrimi sprejem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Sposobna natakarica«. 23212-2

Krojač

išče pri trgovcu z boljšo funkcijo mesto vodstva. Iskani gre tudi kot družabnik h krojaču. Ponudbe na področju Jutra Celje pod znakom »Krojaški mojster«. 23017-2

Dekle

29 letno, pridno in pošteno, vajeno dobrega samoostojnega gospodinjstva, želi službo pri boljši rodbini v Ljubljani kot kuharica ali gospodinjica. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23003-2

Natakarica

išče službo takoj ali 1. oktobra, stara 25 let, zmožna kavejico. — Gre tudi izven Ljubljane. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Simpatična 1000«. 23007-2

Kuharica

veščo prvovrstne kuhinje, želi službo v gostilni, v večletni praksi. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Stalna«. 23044-2

Dajenci (ke)

Beseda 1 Din, davk 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Steklarskega

vajenca pridnega in poštenega, sprejem. takoj. Oskrba v hiši. Zvonko Turnšek, Jesenice. 22974-44

Mizarskega vajenca

sprejme z vsi osebno Ivan Roje, Zg. Siska 95. Ljubljana VII. 23005-44

Frizersko vajenka

sprejme frizerski strok. na Ra. Kunc, Prešerenova ul. 23005-44

Katera šivilja

boljša, bi sprejela 15 let staro vajenka v učenje. Filip Tornič, Št. Kašelj 6, Dev. Mar. v Polju. 23201-44

Učenca

poštenih staršev, sprejem. takoj v trgovino z mesanim blagom. Ponudbe na naslov: Prijatelj Anton, Sv. Lovrence na Pohorju. 23000-44

Steklarskega

vajenca pridnega in poštenega — sprejem. takoj. Oskrba v hiši. Zvonko Turnšek, Jesenice. 22974-44

Šiviljstva

se želi izučiti v dobri hiši, s hrano in stanovanjem — štetka Lakovnjak, pošta Prevalje. 23006-44

Frizer. vajenca

in vajenka sprejem. takoj, tudi kateri se je že n-kač časa učil. Kralj Stjepan, Tyrševa 55, Ljubljana. 23263-44

Deklica

s tremi razredi mešanke žele, se želi učiti za šiviljo ali modistično. Cenj. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vajenka«. 23470-44

Sobo odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din za sifro ali dejanje slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Veliko sobo z glasovirjem oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Separirano sobo veliko mirno in sončno, oddam. Lampret, Sv. Petra cesta 66. Vhod Ujnarjeva 2.

Prazno sobo parketirano, oddam s 1. oktobrom. Pietersnikova 32. Bežigrad.

Samostojna gospa sprejme starejšega gospoda s stalnimi dohodki v celo oskrbo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Sostanovaica sprejemam po nizki ceni na stanovanje. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Zračno sobo z vso oskrbo, oddam 1 ali 2 gospodoma. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Prazno sobo popolnoma separirano, v 1. pi in mirni hiši, oddam boljši oseb. Križevniška 14.

Dve lepi prazni sobi oddam s souporabo kopalnice v novi vili v neposredni bližini železniškega preizaj Tršičeve ceste. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Dve lepo opremljeni sobi separirani vhod, elektrika, parket, oddam. Sv. Petra cesta 44.

Opremljeno sobo oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

2 sobi strogo separirani, s souporabo kopalnice, parketirano, oddam. Mihelič, Borštnikova trg.

Opremljeno sobo z elektriko in parketom, oddam gospodu. Avece, Polakova 17, Ljubljana.

Gospodično uradnico ali dijakinjo, sprejemam takoj v lepo sobo s vso oskrbo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Opremljeno sobo poseben vhod, oddam. Raspotna 6, Trnovo.

Opremljeno sobico oddam solidni osebi s pranjem perila, na željo tudi s parketom. Sv. Petra n.p. 43.

Sobo oddam v bližini Taberna, s hrano ali brez. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Opremljeno sobo oddam eventualno z vso oskrbo, Poljanska c. 12, prtilje, dno.

Opremljeno sobo solčno in zračno, s posebnim vhodom, oddam z vso oskrbo. Stari trg 28/III, levo.

Opremljeno sobo

z vso oskrbo, oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Lepo sobo z dvema posteljnima, oddam z ali brez oskrbe. Cesta v Rožno dolino 4/1 (tik za tobacno tovarno).

Opremljeno sobo s posebnim vhodom, oddam 2-3 osebam. Idrijske 11 (Stan in dom).

Opremljeno sobo čisto, zelo topla, z elektriko, oddam s hrano ali brez. Cena nizka. Cegarjeva ul. št. 47.

Sobo

oddam. Idrijska ul. 7.

Sobe išče

Beseda 1 Din, davek 3 Din za sifro ali dejanje slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Akademik išče opremljeno sobo poleg tramvajske proge (Sp. Šiška) eventualno v centru mesta 15. oktobra. Ponudbe po možnosti z navodilo cene na ogl. odd. Jutra pod »Reden plačnik 888«.

Državni uradnik išče sobo, Ponudbe z navodilo cene na ogl. odd. Jutra pod »Dobro«.

Solčno sobo za pisarno iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sli-sarna - centum«.

Abiturijent išče sobo proti instrukciji. Cenj. Dopise na ogl. odd. Jutra pod »Ošiljenik«.

Akademika iščeta mirno sobo v centru mesta, najrajši blizu tehnike. Cenj. ponudbe na področju Jutra Trbovlje pod »Montanista«.

Akademik išče prijazno sobo s hrano v ali blizu centra 15. oktobra. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Soliden 202«.

Sobo tudi mansardno - iščem v bližini tobacne tovarne. Ponudbe pod »Dobro-ben vohod« na ogl. odd. Jutra.

Za četrtošolko II. državne iščem s oktobrom stanovanje in hrano. Prostor, učiteljica Moravče.

Iščem sobo s posebnim vhodom, v mestu ali bližini železniškega kolodvorja. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Oktobere«.

Čisto sobico z ali brez oskrbe, iščem, tudi izven mesta. - Gram tudi kot sostanovaica. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Skromna uradnica«.

Preklie Podpisana preklieujem vse, kar sem govorila neresljivo o gosp. Krute Maku iz Poljan, ter se mu zahvaljujem, da je odstopil tožbi. Pepca Dirlj.

Informacije

Beseda 1 Din, davek 3 Din za sifro ali dejanje slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Preklie Podpisana preklieujem vse, kar sem govorila neresljivo o gosp. Krute Maku iz Poljan, ter se mu zahvaljujem, da je odstopil tožbi. Pepca Dirlj.

Dopisi

Vaša beseda 1 Din, davek 3 Din, za sifro ali dejanje slova 5 Din. Najmanjši znesek 30 Din.

Dovršen značaj želi spoznati inteligenca. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod sifro »Lučka inšic«.

Gospod simpatičen, želi poznanstvo s simpatično, mlado damo. Ponudbe na področju Jutra Celje pod »Gmota podpora«.

4444 dvignite pismo v trafiki Blewstevova cesta.

Mlada gospodična prosi gospoda denarne pomoči. - Javiti na ogl. odd. Jutra pod »Rdeče rože«.

Trgovce z dežele išče neodvisno gospodično ali gospo, h kateri bi se lahko zatekla ob vsiki prihodov v Ljubljano. Prosim odgovor s polnim naslovom na ogl. odd. Jutra pod »Tiha pomoč«.

Skupno gospodinjstvo s serozno gospo ali gospodično išče osamljen trgovca. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Družna ben«.

Ivan Bohine Opera pozorno. Pište zopet S. D.

Akademik 23 let star, neporočen, kateri poseduje v Zagrebu svojo trgovino in kavelj. Išče tem potom poroke radi sobi enako damo do 30 let, iz boljše rodbine. Po možnosti s fotografijo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod sifro »Znanje v Zagrebu«.

Starjši gostilničar išče poznanstvo z dobro kuharico z nekaj kapitala. - Cenj. ponudbe pod »Lepa jesen« na področju Jutra v Mariboru.

Mlajši gospod trg. naobrazen želi znana z enako gospodično, radi »svojim« skupne zadeve. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod sifro »S'kae«.

Kuharica 29 let, 10000 Din prihrankov, želi moštve z državnim uslužbenem 30-40 let. Reane ponudbe pod »Dobro sree« na področju Jutra Maribor.

Mlajši gospod trg. naobrazen želi znana z enako gospodično, radi »svojim« skupne zadeve. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod sifro »S'kae«.

Udova srednjih let z enim otrokom, posestnica z dobro vredno trgovino in gostilno na lepi Gorenjski blizu postaje, se žel poročiti z dobrošernim gospodom najraje z drž. uradnikom enake starosti. Ponudbe s sifro na ogl. odd. Jutra pod »Mimo življenje«.

Osem novih nemških divizij

Pariz, 26. septembra. b. Tuji vojaški atašej pri berlinskih postanih so zvedeli iz dobrega vira, da bo 6. oktobra uvedenih v Nemčiji 8 novih divizij od katerih bo 6 namenjenih za varstvo zapadne nemške meje, dve pa za varstvo vzhodne.

Italijanski propagandni minister v Berlinu

Rim, 26. septembra. AA. Italijanski minister za propagando Alfieri je kot predsednik mednarodne zveze piscev in skladateljev odpotoval v Berlin, kjer se prične v ponedeljek glavna letna skupščina te mednarodne ustanove.

Japonska pripravlja popolno razdelitev Kitajske

Washington, 26. septembra. b. Položaj v vzhodni Aziji je še nadalje zelo resen. V diplomatskih krogih domnevajo, da so dogodki v Sanghaju samo predigra k veliki sistematični akciji Japonske, katere cilj naj bi bila popolna razdelitev Kitajske.

Zenitve in moštve

bojnih krogov posredujemo najvestneje. Imamo veliko izbiro odličnih parijs s prvovrstnimi referencami obeh gropekte razposiljeno proti predplačilu Din 10 v posnih znakah elektrono. Poklonite nam popono zaupanje, ako želite čimprej dobiti srečen zakon: »REZOR«, ženitveni biro Zagreb, pošta 3.

Trgovce

posetnik lupo mesto 5 ov. nje, 40 let. žel tajo poročiti gospodično ali vdovo brez otrok, prične starosti po možnosti trgovke naobrazbe. Pogoj absolutno čista preteklost, iz dobe hiše, dobra gospodinja. Dopise tudi od roditeljev na ogl. odd. Jutra pod »Samo resno«.

Trgovce

z lastno hišo in trgovino, želi poročiti boljšo premožno gospodično po možnosti trg. naobrazbo. Samo resne ponudbe poslati na ogl. odd. Jutra pod sifro »Lepa dohodno 936«.

Izkušen obrtnik star 25 let, s stalno službo in pozneje posvojem, želi znana z gospodično z letovino od 2000 naprej in veseljem do poselitve. Zenitve takoj. Dopise na področju Jutra Maribor pod »Varna gospodinja«.

Akademik 23 let star, neporočen, kateri poseduje v Zagrebu svojo trgovino in kavelj. Išče tem potom poroke radi sobi enako damo do 30 let, iz boljše rodbine. Po možnosti s fotografijo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod sifro »Znanje v Zagrebu«.

Starjši gostilničar išče poznanstvo z dobro kuharico z nekaj kapitala. - Cenj. ponudbe pod »Lepa jesen« na področju Jutra v Mariboru.

Mlajši gospod trg. naobrazen želi znana z enako gospodično, radi »svojim« skupne zadeve. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod sifro »S'kae«.

Kuharica 29 let, 10000 Din prihrankov, želi moštve z državnim uslužbenem 30-40 let. Reane ponudbe pod »Dobro sree« na področju Jutra Maribor.

Mlajši gospod trg. naobrazen želi znana z enako gospodično, radi »svojim« skupne zadeve. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod sifro »S'kae«.

Nov govor Vorošilova

Moskva, 26. septembra. b. Ob zaključku manevrov moskovske garnizije je imel vojni minister Vorošilov daljši nagovor na zbrane vojake, v katerem je dejal med drugim: Manevri so dokazali, da sta moskovsko vojaško okrožje in vsa rdeča armada dobro pripravljena na boj s kakršnikoli sovražnikom. Rdeča armada ni določena za osvobodilno vojno, temveč le za varstvo miru. Dosedaj so Sovjetsko unijo napadali samo ustmeno, vsak trenutek pa lahko postane cilj obojeznega napada. Sicer se nismo rešili vseh problemov, vendar pa lahko že danes izjavimo, da smo pripravljeni postaviti se v bran vsakemu sovražniku.

Madžarski soc. stranki grozi razpust

Budimpešta, 26. septembra. b. Notranji minister Kozma je danes govoril na časopisni konferenci in pri tej priliki silno ostro očital madžarski socialno-demokratski stranki, da je glede španske državljanske vojne zavzela stališče, ki z njim očito žali madžarski nacionalni ponos. To zadržanje socialistov je provokacija, na katero bo vlada prisiljena odgovoriti z razpustom socialno-demokratske stranke, ako ne bodo njeni voditelji napravili v njenih vrstah nekoliko več reda in uvedli več discipline. Prav tako bo ustavila tudi socialno-demokratski organ »Nepszava«, ako ne bo ta takoj prenehal s svojo gonjo proti španskim upornikom.

Mezdna gibanja v Beogradu

Beograd, 26. septembra. AA. Med zastopniki krušne industrije in njihovim delavstvom je bil dosežen sporazum, nakar je bila danes podpisana kolektivna pogodba. Pogajanja med delodajalci in delavci keramične stroke v ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje niso uspela, ker so delodajalci izjavili, naj sedanja pogodba ostane v veljavi do konca leta. Pripravljeni so ustreci delavskim zahtevam po tem roku na podlagi nove kolektivne pogodbe. Delavstvo je vztrajalo pri svojih zahtevah, naj se jim mezde takoj povišajo, in je sklenilo, da opusti delo do nove kolektivne pogodbe, torej do 1. 1937, če bi dotlej ne prišlo do sporazuma.

Zagreb, 26. septembra. d. Ker je stavka stavbinskega delavstva v Zagrebu končana, se bodo pospešeno nadaljevala gradbena dela na novih gradbah zagrebškega vselejima. Uprava vselejima je danes objavila, da se bo jesenska prireditve vršila nepreklidno od 17. do 26. oktobra.

Odlikovanja

Beograd, 26. septembra. p. Odlikovani so: s srebrno kolajno za zvesto službo kretničar Josip Fluher pri železniški direkciji v Ljubljani, z redom sv. Save 4. stopnje župan Josip Veršič v občini Sv. Marja pri Ptuj, z redom sv. Save 5. stopnje, tiskarnar Karel Stržin v Mariboru, z redom Jugoslovske krone 4. stopnje pa rudarski glavni inž. Josip Mečnik v Ljubljani in gozdarski upravitelj inž. Otmar Miklav v Brežicah.

Iz prometne službe

Beograd, 26. septembra. p. V prometni službi so imenovani: za višjega svevnika v 3. skupini 2. stopnje v oddelku za gradnjo železnice inž. Milivoj Borisavljevič, doslej načelnik gradbenega oddelka železniške direkcije v Ljubljani; za načelnika gradbenega oddelka železniške direkcije v Ljubljani v 3. skupini 2. stopnje inž. Dimitrije Stojković, doslej načelnik gradbenega oddelka pri železniški direkciji v Sarajevu.

Premešeni so po potrebi vlakovodja Peter Bučar iz Rogalca v Meljiko, strojevodja Adolf Skofca iz Rogalca v kurilnico v Mariboru, tehnik strojnega oddelka v ljubljanski železniški direkciji Josip Peñani v kurilniško izpostavo v Rogatcu, prometnik Janez Jenko s postaje Vuzenica - Mula na postajo v Domžalah, prometnik Ivan Koren iz Savskega Marofa v Poljane, strojevodja Andrej Mikloš iz Velenja v kurilnico v Ljubljani.

Naročniki ponedeljskega „Jutra“ prejema revijo „Življenje in svet“ zastoj.

Advertisement for 'TRGOVSKI DOM' featuring illustrations of women in various styles of dresses and fabrics like 'VOLNA SVILA', 'FLANEL', and 'BARHENT'. The text 'TRGOVSKI DOM' and 'CELJE 20' is prominent.

KOLESTARSTVO

Razpis Kolesarske dirke »Save«

Kolesarsko društvo »Sava« v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 4. oktobra ob vsakem vremenu medkrušne kolesarske dirke na progi: Ljubljana—Novo mesto in obratno s startom in ciljem na Dolenjski cesti pri Rakovniku. Začetek dirke ob 11. dopoldne. Glavna skupina: 136 km-obrat Novo mesto, drevored. I. darilo dirkalno kolo, II., III., IV. darilo Juniorska skupina: 58 km — obrat Stična, fotograf Erjavce. I., II., III., IV. darilo. Prvoplasirani juniorski dirkač kolesarskega društva »Sava« si pribori še po ebej dirkalno kolo. Splošna določila. Prijave dirkač v se sprejemajo do 3. oktobra do 18. v društveni pisarni, Karlovska cesta št. 4. Prijavnina 10 Din. Poznejše prijave 20 Din. Vsak dirkač vozi na svojo odgovornost. Dirka je odprta za vse člane klubovki so včlanjeni v kolesarski zvezi kraljevine Jugo-lavije in se ima strogo držati policijskega člena reda. Vsak dirkač dobi svojo številko za 10 Din, ki se po vrnitvi iste vrnejo. Nalogom vodstva dirke se morajo dirkači brezpogojno pokoriti. Protesti se upoštevajo najkasneje 15 minut po končani dirki z vplačilom zneska 50 Din, kateri se pa vrne, ako je protest odobren. Vodstvo dirke si pridržuje pravico spremembe programa.

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

Večje število rabljenih šivalnih strojev

za tovarno perila na prodaj. Ogledajo se lahko pri SCHENKER & CO. MARIBOR, Meljska c. 16.

Moderna mala žganjarna v Dalmaciji

z rafinerijo vseh vrst destilatov, dobro vpeljana, je ugodno napr. Kotel 900 litrov. Posebno prikladen nakup za veletrgovce z alkoholnimi pijačami. Ponudbe pod sifro »Alkohol« na Propaganda d. d. Zagreb, Jelacjev trg 5.

DINAMO

od 50 — 60 in ELEKTROMOTOR od 50 HP, 50 Voltov za istosmerni tok kupi PAROMLIN, Grubišnopolje

Na tako tragičen način me je v torek 22. t. m. zapustil moj nadvse ljubljani soprog

ing. Vrtačnik Vojmil

DIREKTOR LISANSKIH RUDNIKOV. Pokopali smo ga v četrtek, dne 24. t. m. na tamkajšnjem pokopališču. Iskrena zahvala vsem, ki ste z nami čutili v teh težkih dneh.

SILVA VRTAČNIK, soproga. Žalujoče rodbine: ROZMAN, VRTAČNIK, BALTIČ.

KSILOLITNI TLAK

za trgovske lokale šole, bolnice itd., za kuhinje, kopalnice je edino primeren. Ze pred 35 leti se je uveljavil. Izvršuje ga

„MATERIAL“ LJUBLJANA

Tyrševa 36, tel. 27-16

Uradnika za biro in potovanje,

veščega nemščine in srbohrvaščine v govoru in pisavi in strokovnim znanjem, takoj sprejemno. Ponudbe v nemškem jeziku na Minervaradio, Zagreb, Petrinjska 28a.

Advertisement for bicycles and motor vehicles, showing illustrations of a bicycle, a motorcycle, and a motor vehicle. Text: 'Oroški vozički najnovjših modelov', 'Dvokolesa, motorji, sčickiji pogreznjivi', 'Šivalni stroji pogreznjivi'. Po zelo nizki ceni! Ceniki franko!

»TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta 4. Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 26.

ZAHVALA

Vsem, ki so nam bili ob strani ob izgubi drage pokojnice

IVANKE NOVAK

POSESTNICE V RADOVLJICI izrekamo iskreno zahvalo. Posebno se zahvaljujemo vodstvu Leoniča in Ljubljani za skrbno nego, č. duhovščini in Radovljici, pevskeemu zboru Sokolskega društva za gniljevo žalostinke, darovalcem vencev in cvetja ter končno vsem, ki so v tolikem številu spremlili drago rajnico na zadnji poti.

ZALUJOČI OSTALI.

Kupujte domače blago!

BODOČNOST je za vas NEZNA NA DEZELA

Če hočete spoznati vašo življenjsko pot, se uklopite ampak pisne astrologije, ki bo neodoljivo in neresljivo vodila vaše življenjske sreče.

Govorilo se vam je že dogodilo, da ste prišli v neznan kraj, kjer niste poznali cest in poti. V takem položaju se niste prepustili golemu slučaju in prodali tujim negotovostim, temveč ste povprašali katerega domačina, da vam pokaže, kje in kam? Zakaj bi ne povprašali, kadar gre za vaše najbolj zaželeno spoznanje, za vaše bodočnost? Zakaj lavate v negotovosti in trdovratno hodite po neznanih potih življenja, ko pa bi ven dar rali dosegli srečo, ljubezen in blagostanje. Nevarnost pa je, da vas to zgrešite in vam sreča uteče nadnji hip. Tu Vas morda čaka bogata, lju boča žena, tu Vas čaka karijera, bla gostanje. Vi pa se trdovratno držite svojih navad. Loterijski uspehi se vam odmakajo! Zakaj pa izberate slabe številke in igrate v nepovoljnem času?

V takih velevažnih momentih se prepustite golemu slučaju in njegovim kapricam. Namesto da bi šli v negotovost, nejasnost in uganjanje, pišite astrologu in zaupajte za svet. On je poklican, da vam bo odkril in zaupnik vaše sreče.

Zahvalujte se od njega vaše življenjsko prognozo, da boste poznali smer. Vaše bodočnosti in bli po tej poti sreči in uspehom nasproti.

Spoznali boste jasno in natančno to, kar morate storiti za blagor in uspeh pri vseh delih in podjetjih, ter pri vaših iluzijah.

Grafiški bureau vam pokaže v vaši življenjski prozori pot do vaše sreče in vam nameni jasno in natančno vsak dan nam pošta prinese dokaz našega dela in za vane naših klientov. Prosim. Njatelj!

»Za vsebino vašega cenjenega izpisa, s odtisom na stadi, objega življenja in moje psihanalize, se vam napoveduje obhajanje. Vsa Vaša poverila in navesti so za mojo božnost življenjsko važni. Sem zelo resen, ker se vse vaše napovedi izpolnjuje. Čudim se samo, kako ste mogli podati tako točen opis mojega peoklega življenja in mojih nesporov. Sedaj vem, ko so se začele vaše napovedi izpolnjevati, kdo je moj vodnik na moji bodoči življenjski poti. Na vam plemenito izjavim, me je napeljal tudi loterijski uspehi, ki sem ga doseglj v preložen kolu loterijskega granja. Zahvaljujem se vam za vaše delo, vam vrne vašeženo - Jerno Kavčič, dipl. tehnik, Maribor.«

Pišite brez odloga pošljite še danes vaš »okrovis in rojet in datum ter 20 Din kot honorar za vaše psihanalizo in kico vaše življenjske prognoze.

Stalna in točna adresa se glasi:

Grafiološki bureau - CELJE poštini predal 106.

A. Poltzer: Pot brez cilja

Roman

Nato sem rekel: »Marijana, ali bi se ti še pokazala občinstvu, če bi se ti zgodila nesreča — ki naj te je Bog obvaruje — in ne bi mogla več spodobno sedeti na konju... Ali še veš, kako sva na nekem semnju stopila v majhen potujoč cirkus in spoznala v še mladem, a čudno starčevskem, slabo našminkanem in ganljivo nespretnem žonglerju slavnega Sesamija, ki mu je nekdanj ploskal ves svet? Se še spominjaš besed, ki si mi jih rekla, ko si malone pobegnila iz siromašnega šotora...?«

Nalašč sem pretiral. Konec koncev sem bil še mlad in krepak in ne razdejan od alkohola kakor tisti slavni artist, ko sva ga srečala v zamiknem potujočem cirkusu. A Marijana me je tudi tako razumela.

»Kaj misliš zdaj začeti, Eberhard?« je vprašala z občudovanja vredno stvarnostjo. »Vaditi se — vaditi se in spet vaditi! Morda boš potem še kdaj videla Buffala Bellinija na odru...«

»Denarja imaš?« »Na kupe!« Njen nejeverni pogled me je ujezil. »Ali ne verjameš? Poglej!« Segel sem po Goethejevi pesmi in vzela iz njih petstotak.

4

»Petsto mark, včudni blagažni,« je vzkliknila. Teatralno sem se ozrl in skrivnostno zašepetal: »V vsaki izmed knjig na tej polici hranim velik bankovec. Ali naj ti kaj posodim, Marijana?«

»Ne, ne, hvala! Čeprav sem spet do vratu v dolgovi. V Londonu sem kupila na neki dražbi tri krasne konje. Lep kupček denarja so me stali; to je moje finance še bolj omajalo. In pri tem ne vem z živalmi ta mah kaj početi! A kako naj dopustim, da bi jih kupil kak debel, nadušljiv borzijanec, ki bi jih lahko miselno ugonobil?«

Takšna je bila Marijana Almersova. Tisti večer sva prebila skupaj. Vloga bogatega človeka mi je ugajala, zato sem jo peljal v eleganten restoran. Naročil sem najdražjega šampanjca in najbolj izbrane poslastke. Pa mislim, da Marijana tega še opazila ni.

Pozneje sem se ošteval, da sem tepec. Ta večer mi je bil napravil občutno luknjo v mošnjo. Ves moj imetek se je bil skrčil na sto mark. Tistih petsto mark nisem računl. Nisem jih štel za svojo last.

3. poglavje

Drugo jutro sem bil pravkar vstal, ko je stopila v sobo gospodinja in mi naznanila obisk tujega gospoda. Pri meni je pa res kakor v golobniaku, sem jezno pomislil. Od pijače, ki je nisem bil vajen, me je močno glava bolela.

»Kar noter ga spustite!« sem rekel stari ženci.

Komaj sem pa zagledal zgodnjega gosta, sem že poskočil z sofe, na kateri sem sedel.

»Dobro jutro,« je rekel mož in zaprl vrata za seboj. Klobuk je obdržal na glavi in z iztegnjeno roko stopil proti meni.

Čeprav to pot ni bil v svetlem površniku, sem ga bil vendar takoj spoznal.

Bil je tisti, ki je z menoj vred zasledoval mrtveca v taksiju.

Mehanično sem podal tujcu roko. Bil je mišičar ste, malone atletske postave in še mlad. Njegov obraz bi se bil zdel človeku lep, da ni bilo v njem neke prevečane in toliko dane sirove črte.

»Detektiv Bolton!« se je predstavil. Nato je režé se dodal: »Nikar se me ne ustrašite, saj ne prihajam s policije!«

Američanove besede — zakaj ime in izgovor sta pričala, da je bil Američan — so me navdale z ogorčenjem, ki ni bilo manjše od moje osuplosti.

»Gospod,« sem izpregovoril, »prav vse čno mi je, odkod prihajate! Važno je le, da imate jako čudne manire. Sicer pa — kaj želite od mene?«

Američan je hitro stopil k vratom in jih odprl. Pomirjen jih je spet zaprl. »Stare ženske so navadno radovedne,« je rekel.

Njegovo vedenje mi je bilo čedalje manj po godu. Zdaj je bil spet zraven mene in je mirno vprašal: »Kje je mrtvečeva listnica?«

Le težko sem obzrdal svojo prepadenost.

»Čujte, gospod Bolton, ali kako vam je že ime,«

sem rekel, meša se vam, ali ste potrkali na napačna vrata! Nič ne vem, o kakšni listnici kvasite.«

Mož ni bil videti niti malo užalen.

»Kaj bi tajili, stara sablja,« je dobrodušno dejal. »Razložno sem videl, kako ste mrtvemu sunili listnico. Pravim vam, da nisem s policije; vrnite listnico in stvar je opravljena.«

To je bilo pa res od sile!

»Ali ste detektiv, ne vem, vsekako pa ne dvomim, da ste pijani! Spravite se iz te sobe, če ne, vam bo treba pomagati!«

Mož je moral imeti preklicano trdo kožo ali pa železne živce.

»Nikar se po nepotrebnem ne razburite,« je rekel popolnoma mirno. »Ponudim vam kupčijo: obdržite si denar, ki je bil v listnici, meni pa vrnite ostalo vsebino! Ne mislite, da vas skušam ujeti.«

Segel sem mu v besedo. »Pri nas se v takih primerih obrnemo do policije. Na soslednem vogalu je postajališče. Avtobus vas popelje naravnost na policijsko predsedstvo.«

»Vidim, da vam je pot dobro znana,« se je zasmel Američan. »Dajte, govoriva, kakor je pri nas navada,« je nadaljeval. Od tatvine pa do zdaj ste utegnili tako dobro skriti svoj plen, da ga ne bo lahko našli, če ga rade volje ne vrnete. Torej: obdržite si denar, ki je bil v listnici, za ostalo vsebino vam pa dam — recimo — pet sto mark!«

Izraz njegovega obličja se je mahoma izpremenil. Opazil je bil mojo sliko na steni; pod njo je bilo z debelimi črkami našteteno moje umetniško ime.

TUDI VAŠ NOVI PLAŠČ — OD PAULINA —

KER SI V NJEGOVI VELIKI IZBIRI NAJLAŽJE NAJDETE SEBI PRIMERNEGA V CENI IN MODELU. DAMSKA KONFERENCIJA PAULIN, LJUBLJANA, ZVEZDA.

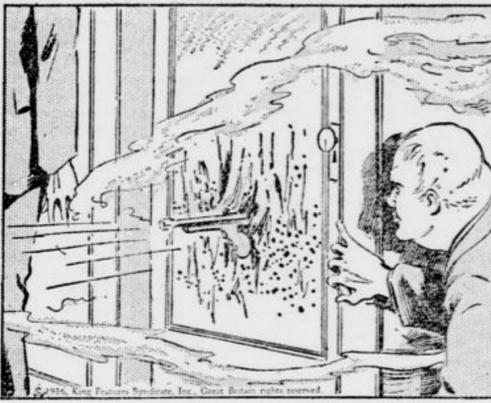
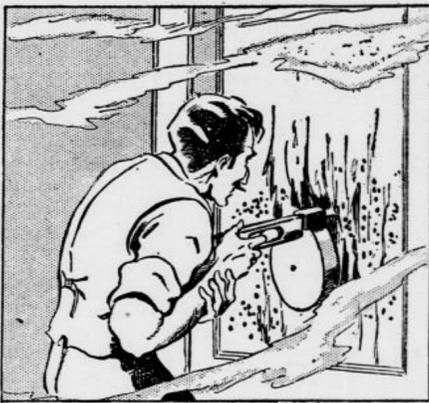
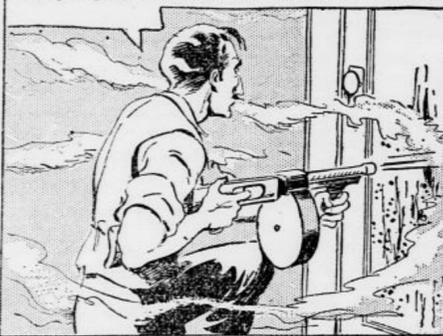
Radijska patrolja — Roman v slikah.

92.

Copyright »Pantheon« & »Jutro«.

Vojvoda in Ambrož sta se krčevito branila. Neumorno sta odgovarjala s svojima strojnima puškama na ogenj policijskih stražnikov, ki so se odločili za napad z bombami za soljenje.

»Temni se mi pred očmi. Ne morem več držati strojne puške. Hudič, tako me peče v prsih!«

Ko se je pomolila cev strojne puške skozi prestreljena vrata, jo je zgrabil Pat s svojo šapo.

Zrebanje I. razreda: 13. in 14. oktobra 1936

GLAVNA KOLEKTURA DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE

A. REIN i DRUG

ZAGREB Ilica 15

GAJEVA 8

1/4 srečke Din 200

1/2 srečke Din 100

3/4 srečke Din 50

Strogo solidna postrežba!

DAMSKI SALON Baligač, Nebotičnik III

se priporoča za izdelavo plaščev kostumov in oblek, na razpolago najboljši francoski in angleški žurnali. — Cene zmernje.

Farma za živali s kožuški na Rigiju pri Weggisu v Švici se je s svojo zalogo

srebrnih lisic

preselila v Karpate. Prodajamo plemenske živali in kožuhe. Dajemo tudi nasvete za napravo farm Karpathen Silberfuchs-farm, Ujhuta Borsod-m.

ZAHVALA

Za mnogoštevilne izraze sožalja ob nenadomestljivi izgubi našega, ljubljene, preskrbnega moža, očeta, brata, strica in svaka, gospoda

JOSIPA CESARJA

se vsem najiskrenejše zahvaljujemo. Predvsem se zahvaljujemo g. primariju Šlajmerjevega doma g. dr. Kramariču in drugim zdravnikom za zdravniško pomoč, č. sestram »Šlajm. doma«, dalje šefu gosp. A. Krisperju in osobju tvrčke A. Krisper za prelepo cvetje, ter vsem, ki so pokojnika spremili v tako lepem številu na njegovi zadnji poti. Ponovno stotera hvala!

Zalujoča družina CESARJEVA.

Lepe grudi... so želja vsake žene!

JOLIFEME - ZA NERAZVITE GRUDI! Naraven, zunanji in popolnoma uspešen postopek za doseg normalne velikosti in polnosti grudi, pri nerazvitih grudih ali kadar grudi izplahnejo zaradi bolezni ali otroške postelje. Pri tem se ne okrepe telo in boki. Garnitura Din 160.—

JUNO - ZA MLAHAVE IN MEHKE GRUDI vrača grudim elastičnost in čvrstost. Garnitura Din 70.

Nega lepote...? Da!

toda samo z znamenitimi in naravnimi preparati biološke kulture lepote Schröder-Schenke.

ANTI HEL emulzija odbija ultravioleto žarke in varuje obraz pred nastankom sončnih peg. Din 50.—

CISTA POLT brez prstičev, sojdecv, madežev, gub, mastnega bleska, ovene kože in znakov staranja, dosežete samo z biološko kuro za čiščenje obraza. Garnitura Din 120.—

PASTA REGIS specialna krema za prehrano kože in proti malim gubicam. — Dovršeno negovane dame jo dobro poznajo, a mi izdamo tudi Vam to njihovo »tajno lepote«. Din 18.—, 40.— in dvakratna 100 gr. Din 60.—

ASIAMI mandljevo mleko zoper razširjenje por, sojdecv in mastno kožo. — Din 50.—

VODICA IZ KUMARIC za suh obraz. Poživlja kožo, pomlajuje črte obraza. Odlično odstrani šminko. Din 30.— Dobiva se pri renomirani parfumeriji in kozmetiki

»OMNIA« oddelek I/3 Zagreb, Gunduličeva ulica št. 8/I. nadstr. Pošljemo po pošti tudi proti naplačilu poštne. Telef. 97-67. Zahtevajte brezplačna navodila in ilustrovan katalog!

GLASBILA Schneider priznana so od umetnikov kot NAJPOPOLNEJŠA in cenejša KRALJEVNI DVORNI DOBAVITELJ NAJVEČJA DOMAČA RAZPOŠILJALNA TVRDKA

F. SCHNEIDER IZDELAVANJE GLASBIL IN GLASBILNIH PRITEKLIN ZAGREB, Nikoličeva ul. 10.6

Violine..... od Din 71.— navzgor

Kitare..... - 148.—

Mandoline... - 95.—

Harmonike... - 75.—

Havajske kitare, kromatične, harmonike, trube, saksofoni in t.d. najceneje.

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI POUČNI GENIK

Kdor oglasuje ta napreduje!

Odvetniška pisarna

v gorenskem mestu se prepusti s 1. oktobrom prevzemniku pod ugodnimi pogoji. Ponudba pod »Dobra eksistenca« na ogl. oddelek »Jutra«.

Vsem skrbem in poznejšim zgubam se izognete ter popolnoma varno, z visokimi obrestmi naložite (posodite) svoj kapital: gotovino ali hranilne knjižice, ako se pravočasno obrnete za strokovni nasvet in navodila na

BANČNO KOM. ZAVOD Maribor, Aleksandrova 40.

ZAHVALA

Ob prebridki izgubi našega predragega nam soproga in očeta, gospoda

ANDREJA SREBOTNJAKA

ZVANIČNIKA DRŽ. ŽEL.

so nam bili izrazi vsestranskega sočutja v veliko tolažbo. Vsem, ki so mu lajšali trpljenje v teški bolezni, vsem, ki so ga počastili z zadnjim obiskom, vsem, ki so ga zasuli s cvetjem, ter njim, ki so s svojo prisotnostjo pripomogli k tako veličastni zadnji poti, izrekamo najiskrenejšo zahvalo.

Posebno pa se zahvaljujemo g. zdravniku dr. Jerebu za njegov trud in požrtvovalnost, prečastiti duhovščini, postajenačelniku g. škofu, zastopstvu direkcije, pevskemu društvu Sloga, godbi Zarji, darovalcem prekrasnih vencev in šopkov in vsem, ki so blagega pokojnika spremljali na njegovi zadnji poti.

Vsem še enkrat iskrena hvala! LJUBLJANA, dne 27. septembra 1936.

ZALUJOČA SOPROGA IN OTROKA.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega iskreno ljubljenega očeta, starega očeta, gospoda

VALENTINA MRAKA

se najiskrenejše zahvaljujemo vsem, ki so pokojnika spremili na njegovi zadnji poti. Zlasti pa se zahvaljujemo č. duhovščini, gasilnemu društvu z načelnikom g. dr. med. Eratom, godbi za vse ganljive žalostinke in vsem darovalcem prelepega cvetja. Še enkrat vsem najprisrčnejša hvala.

Guštanj, Radkersburg, Leoben, Suhor, dne 26. septembra 1936.

Globoko zalujoče rodbine: MRAK, BORŠTNER, BRAVET.

ZAHVALA

Za številne izraze sočutja, ki smo ga prejeli ob teški izgubi našega ljubljene soproga, očeta, starega očeta, strica in svaka, gospoda

IVANA BREGARJA

POSESTNIKA IN GOSTILNICAARJA,

se najiskrenejše zahvaljujemo vsem.

Posebno se zahvaljujemo č. župniku Torkarju in Dagarinu, gospodu dr. Grumu za zdravniško pomoč, Sokolu iz Zagorja, gasilcem iz Lok in Izlakov ter vsem zastopnikom nacionalnih društev in tovarišem iz javnega delovanja. Dalje se zahvaljujemo pevskemu društvu »Loški glas« in ostalim pevcem za ganljive žalostinke, vsem darovalcem vencev in cvetja ter vsem znancom in prijateljem, ki so ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

IZLAKE PRI ZAGORJU, dne 26. septembra 1936.

Zalujoča soproga in otroci ter sorodstvo.